

111360-4

**TÜRK EXİMBANK KREDİLERİ
VE 1989-1995
DÖNEMİ SÖİK VE İHRACAT KREDİ
SİGORTASI UYGULAMALARI**

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Ahmet KIVRAK

Eskişehir, 1997

T.C ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**TÜRK EXİMBANK KREDİLERİ
VE 1989 - 1995 DÖNEMİ
SÖİK VE İHRACAT KREDİ SİGORTASI UYGULAMALARI**

Ahmet KIVRAK

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

DANIŞMAN : Yrd. Doç. Dr. S.Ünal ŞAKAR

Eskişehir, 1997

ÖZET

Mal ve hizmet ihracına başlangıç safhasından itibaren her aşamada finansman, garanti ve sigorta desteği sağlayan Türk Eximbank, Türkiye'nin makro ekonomik hedefleri doğrultusunda uyguladığı programlar ile ihracatçıların rekabet güçlerini artırmayı ve yeni pazarlara girmelerini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır.

Türk Eximbank, ihracatçılara kısa vadeli kredi ve sigorta hizmetleri sunarken, dış yatırımcılara ve dış müteahhitlik firmalarına da orta - uzun vadeli kredi ve sigorta programları ile döviz kazandırıcı faaliyetlerini desteklemektedir.

Türk Eximbank'ın kısa vadeli programları ihracatçıları tarafından yaygın olarak kullanılmakta, özellikle Sevk Öncesi İhracat Kredisi ihracatın itici gücü olmaya devam etmektedir.

İhracat kredi sigortası, ihracatçıları politik ve ticari risklere karşı koruduğu gibi sigorta poliçeleriyle yurtiçi ve yurtdışı finans kuruluşlarından kredi sağlamalarını da kolaylaştırıcı niteliktedir.

Özet olarak söylemek gerekirse Türk Eximbank, yüklendiği fonksiyon itibariyle ülkemizin ihracat politikalarının uygulanmasında ve ihracatın desteklenmesinde etkin bir role sahiptir.

ABSTRACT

Turkish Eximbank supports exporting by financing, guaranteeing and insuring it from the beginning of the production of products and services. Thus, the bank aims to help the country to achieve the programs in its macroeconomic plans, to increase the competitiveness of the firm and to help the firms entering to new markets.

While Turkish Eximbank loans short-term, credits and gives insurance services, it supports foreign currency activities of investors and contractors doing business abroad by giving medium and long term credits and insurance programs.

Exporters are using Turkish Eximbank's short term programs widely. Especially Pre-Shipping Export Credits of the bank are the motivation of exporting in Turkey.

Exporting credit insurance not only protects the exporters against the political and commercial risks but also helps to get credits from local and forcing financial institutions.

To summarise, Turkish Eximbank has an important role in applying the exporting policies of Turkey supports exporting.

İÇİNDEKİLER

TABLolar.....	XII
GRAfİKLER.....	XIV
GİRİŞ.....	1

I. BÖLÜM

İHRACATI GELİŞTİRME ÇABALARI VE TÜRK EXİMBANK

1- EXİMBANK TANIMI.....	3
2- ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE EXİMBANK UYGULAMALARI.....	5
2.1 - AMERİKAN EXİMBANK.....	5
2.2 - JAPON EXİMBANK.....	7
2.3- KANADA İHRACAT GELİŞTİRME ŞİRKETİ.....	8
3- İHRACATIN GELİŞTİRİLMESİ ÇALIŞMALARI.....	9
3.1- 1980'Lİ YILLARDA İHRACATI ARTIRMA ÇALIŞMALARI.....	10
3.1.1- Ucuz Maliyetli İhracat Kredi Sistemi.....	11
3.1.2- Vergi İadesi Sistemi.....	13
3.1.3- Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan Yapılan Ödemeler..	13
3.1.4- İhracatı Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'na Tabi Mallar.....	14
3.1.5- İhracat Karşılığı Gümrük Muafiyetli Mal İthalatı İkanı ve KDV (Katma Değer Vergisi) Muafiyeti.....	14
3.1.6- Döviz Tahsisi.....	14
3.1.7- Kurumlar Vergisi İstisnası.....	15
3.1.8- Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu.....	15
3.1.9- Navlun Primi.....	15
3.1.10-Vergi, Resim ve Harç İstisnası.....	16
3.1.11-Geçici Kabul Rejimi ile İthalat.....	16

3.2.12-Konut Fonu Muafiyeti.....	16
3.2.13-İhracat Karşılığı Dövizlerden Mahsup.....	17
4- TÜRK EXİMBANK.....	20
4.1- TÜRK EXİMBANK'IN KURULUŞU.....	20
4.2- BANKANIN AMAÇ VE FAALİYET KONULARI.....	21
4.2.1- Bankanın Amacı.....	21
4.2.2- Bankanın Faaliyet Konuları.....	22
4.3- BANKANIN KAYNAKLARI.....	23
4.3.1- Özkaynaklar.....	24
4.3.2- Yabancı Kaynaklar.....	24
4.4- BANKANIN SERMAYE YAPISI.....	25
4.5- BANKANIN MALİ YAPISI.....	25
4.6- BANKANIN İDARİ YAPISI.....	35
4.6.1- Genel Kurul.....	35
4.6.2 - Yönetim Kurulu.....	35
4.6.3 - Genel Müdür.....	36
4.6.4 - Kredi Komitesi.....	36
4.6.5 - Denetim Kurulu.....	36
4.6.6 - Yüksek Danışma ve Kredileri Yönlendirme Kurulu.....	37
4.7- BANKANIN FİNANSMAN VE FON YÖNETİMİ.....	39
4.8- BANKANIN PROJE DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ.....	40
4.9- BANKANIN DİĞER FAALİYETLERİ.....	40
4.10-BANKANIN ULUSLARARASI FİNANSMAN KURULUŞLARI İLE İLİŞKİLERİ.....	41
4.10.1- Türk Eximbank - Berne Union İlişkileri.....	41
4.10.2- Türk Exibank - Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) İlişkileri.....	42

4.10.3- Türk Eximbank - Export Development Corporation (EDC) İlişkileri.....	43
4.10.4- Türk Eximbank - Japon Eximbank İlişkileri.....	43
4.10.5- Türk Eximbank - Amerikan Eximbank.....	43
4.10.6- Türk Eximbank - İslam Kalkınma Bankası İlişkileri.....	44

II. BÖLÜM

TÜRK EXİMBANK'IN KREDİ, SİGORTA VE GARANTİ PROGRAMLARI

1- KISA VADELİ KREDİLER.....	46
• 1.1- SEVK ÖNCESİ İHRACAT KREDİSİ (SÖİK).....	47
1.1.1- Kredinin Amacı.....	47
1.1.2- Kredinin Tanım ve Kapsamı.....	47
1.1.3- Krediyeye İlişkin Banka Limiti.....	48
1.1.4- Krediyeye İlişkin Firma Limiti.....	48
1.1.5- Kredinin Tutarı ve Vadesi.....	48
1.1.6- Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti.....	49
1.1.7- Kredinin Kullanım Şartları.....	50
1.1.8- Krediyeye İlişkin İhracat Taahhüdü ve İhracat Taahhüdünün Kapatılması	50
1.1.9- Kredinin Alt Uygulamaları.....	51
1.1.9.1- Sevk Öncesi KOBİ İhracat kredisi.....	51 →
1.1.9.2- Sevk Öncesi Kalkınmada Öncelikli Yörelere İhracat Kredisi.....	51 →

VIII

1.1.9.3- Sevk Öncesi Döviz İhracat Kredisi.....	52
1.2- İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ (İDK).....	52
1.2.1- Kredinin Amacı.....	53
1.2.2- Kredinin Tanım ve Kapsamı.....	53
1.2.3- Krediyeye İlişkin Banka Limiti.....	54
1.2.4- Krediyeye İlişkin Firma Limiti.....	54
1.2.5- Kredinin Tutarı ve Vadesi.....	54
1.2.6- Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti.....	54
1.2.7- Kredinin Kullanım Şartları.....	56
1.2.8- Krediyeye İlişkin İhracat Taahhüdü ve İhracat Taahhüdünün Kapatılması.....	56
1.3- DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ KISA VADELİ İHRACAT KREDİSİ.....	57
1.3.1- Kredinin Amacı.....	57
1.3.2- Kredinin Tanım ve Kapsamı.....	57
1.3.3- Krediyeye İlişkin Banka Limiti.....	58
1.3.4- Krediyeye İlişkin Firma Limiti.....	58
1.3.5- Kredinin Tutarı ve Vadesi.....	58
1.3.6- Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti.....	58
1.3.7- Kredinin Kullanım Şartları.....	60
1.3.8- Krediyeye İlişkin İhracat Taahhüdü ve İhracat Taahhüdünün Kapatılması.....	60
1.4- DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ KISA VADELİ DÖVİZ KREDİSİ.....	61
1.4.1- Kredinin Amacı.....	61
1.4.2- Kredinin Tanım ve Kapsamı.....	61
1.4.3- Krediyeye İlişkin Banka Limiti.....	62
1.4.4- Krediyeye İlişkin Firma Limiti.....	62

IX

1.4.5- Kredinin Tutarı ve Vadesi.....	62
1.4.6- Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti.....	63
1.4.7- Kredini Kullanım Şartları.....	64
1.4.8- Krediye İlişkin İhracat Taahhüdü ve İhracat Taahhüdünün Kapatılması.....	65
1.5- PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ..... →	66
1.5.1- Kredinin Amacı.....	66
1.5.2- Kredinin Tanım ve Kapsamı.....	66
1.5.3- Krediye İlişkin Banka Limiti.....	67
1.5.4- Krediye İlişkin Firma Limiti.....	67
1.5.5- Kredinin Tutarı ve Vadesi.....	67
1.5.6- Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti.....	68
1.5.7- Kredinin Kullanım Şartları.....	69
1.5.8- Krediye İlişkin İhracat Taahhüdü ve İhracat Taahhüdünün Kapatılması.....	70
2- ORTA VE UZUN VADELİ KREDİ PROGRAMLARI.....	71
2.1- İSLAM KALKINMA BANKASI ORTA VADELİ TİCARETİN FİNANSMANI FONU.....	72
2.1.1- Kredinin Amacı.....	72
2.1.2- Kredinin Tanım ve Kapsamı.....	72
2.1.3- Fon'a İlişkin Ülke Limitleri.....	73
2.1.4- Kredinin Tutarı ve Vadesi.....	73
2.1.5- Kredinin Mark-Up (Kar Marjı) Oranı.....	74
2.1.6- Kredinin İşleyiş Sistemi.....	74
2.1.7- Kredi Başvurusu İçin Gerekli Belgeler.....	75
2.2- ALICI ÜLKE KREDİLERİ.....	76

2.2.1- Kredinin İşleyişi.....	76
2.2.2- Alıcı Kredilerinin Açıldığı Ülkeler.....	77
3- TÜRK EXİMBANK GARANTİ PROGRAMLARI.....	79
4- İHRACAT KREDİ SİGORTASI PROGRAMLARI.....	80
4.1- KISA VADELİ İHRACAT KREDİ SİGORTASI.....	80
4.1.1- Sigorta Kapsamına Alınan Riskler.....	81
4.1.2- Sigorta Prim Oranlarının Tespitinde Gözönünde Bulundurulmuş Kriterler.....	82
4.1.3- Sigorta Prim ve Zararının Karşılama Oranı.....	83
4.2- SPESİFİK İHRACAT KREDİ SİGORTASI.....	83
4.2.1- Sigorta Kapsamına Alınan Riskler.....	83
4.2.2- Sigorta Prim Oranlarının Tespitinde Gözönünde Bulundurulmuş Kriterler.....	84
4.2.3- Sigorta Prim ve Zararının Karşılama Oranı.....	85
4.3- ÜLKE KREDİLERİ SİGORTASI / GARANTİSİ.....	85
5- GÜMRÜK BİRLİĞİNİN TÜRK EXİMBANK KREDİ, SİGORTA VE GARANTİ PROGRAMLARINA ETKİLERİ.....	87

III . BÖLÜM

TÜRK EXİMBANK SEVK ÖNCESİ İHRACAT KREDİSİ (SÖİK) VE İHRACAT KREDİSİ SİGORTASI UYGULAMALARI

1- TÜRK EXİMBANK SEVK ÖNCESİ KREDİ UYGULAMALARI.....	91
1.1- SEVK ÖNCESİ KREDİLERİN YILLARA GÖRE MİKTARI.....	93
1.2- SÖİK KULLANIMININ SEKTÖREL DAĞILIMI.....	100

1.3- KREDİNİN İHRACAT YAPILAN BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI.....	108
2- TÜRK EXİMBANK'IN İHRACAT KREDİ SİGORTASI UYGULAMALARI..	113
2.1- İHRACAT KREDİ SİGORTASININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI.....	113
2.2- SİGORTALANAN İHRACATIN YILLAR İTİBARIYLA ÜLKE GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI.....	115
2.3- SİGORTALANAN İHRACATIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI.....	118
2.4- POLİTİK VE TİCARİ RİSKLER NEDENİYLE TÜRK EXİMBANK TAZMİNAT ÖDEMELERİ.....	120
SONUÇ.....	123
KAYNAKÇA.....	i
EKLER.....	iv

TABLolar

TABLO- 1	: 1980'Lİ YILLARDA TÜRKİYE'NİN İHRACATI.....	18
TABLO - 2	: AKTİFLERİN GELİŞİMİ	26
TABLO - 3	: PASİFLERİN GELİŞİMİ.....	28
TABLO - 4	: GELİR - GİDER TABLOSU.....	30
TABLO - 5	: NAZİM HESAPLAR.....	32
TABLO - 6	: RASYOLAR.....	33
TABLO - 7	: SÖİK'NE UYGULANAN FAİZ ORANLARI VE FİRMA MALİYETİ.....	49
TABLO - 8	: İDK FAİZ ORANLARI VE FİRMA MALİYETİ.....	55
TABLO - 9	: DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ KISA VADELİ İHRACAT KREDİSİ FAİZ ORANLARI VE FİRMA MALİYETİ.....	59
TABLO -10	: DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ KISA VADELİ DÖVİZ KREDİSİ FAİZ ORANLI VE FİRMA MALİYETİ.....	64
TABLO - 11	: PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ FAİZ ORANLARI FİRMA MALİYETİ.....	68
TABLO - 12	: GEÇMİŞ DÖNEM FİRMA FOB İHRACAT PERFORMANSI...	70
TABLO - 13	: ALICI ÜLKE KREDİLERİ.....	78
TABLO - 14	: ÜLKE KREDİLERİ SİGORTASI / GARANTİSİ PROGRAMLARI.....	86
TABLO - 15	: TOPLAM İHRACATTAKİ SÖİK PAYI.....	92
TABLO - 16	: SÖİK KULLANIM TUTARI.....	94
TABLO - 17	: ÖNCELİKLİ SEKTÖRLERİN SÖİK KULLANIMI.....	98
TABLO - 18	: İLK ADIM İHRACAT KREDİSİ KULLANIMI.....	98

TABLO - 19 : KALKINMADA ÖNCELİKLİ YÖRELER İHRACAT KREDİSİ KULLANIMI.....	99
TABLO - 20 : KOBİ İHRACAT KREDİSİ KULLANIMI.....	100
TABLO - 21 : TÜRKİYE İHRACATININ SEKTÖREL DAĞILIMI.....	102
TABLO - 22 : SÖİK KULLANIMININ SEKTÖREL DAĞILIMI.....	103
TABLO - 23 : TÜRKİYE İHRACATININ ÜLKE GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI.....	109
TABLO - 24 : İHRACAT YAPILAN BÖLGELERE GÖRE KREDİNİN DAĞILIMI.....	110
TABLO - 25 : SİGORTALANAN SEVKİYAT TUTARI.....	113
TABLO - 26 : SİGORTALANAN İHRACATIN BÖLGESEL DAĞILIMI.....	116
TABLO - 27 : SİGORTALANAN İHRACATIN SEKTÖREL DAĞILIMI.....	118
TABLO - 28 : TAZMİNAT ÖDEMELERİ.....	121

GRAFİKLER

GRAFİK-1 : 1980'Lİ YILLARDA TÜRKİYE İHRACATININ GELİŞİMİ.....	19
GRAFİK-2 : YILLARA GÖRE TOPLAM İHRACATTAKİ SÖİK PAYI.....	93
GRAFİK-3 : SÖİK BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE REEL ARTIŞ VE AZALIŞ.....	97
GRAFİK-4 : TÜRKİYE İHRACATININ SEKTÖREL DAĞILIMI.....	101
GRAFİK-5 : SÖİK 1989 YILI SEKTÖREL DAĞILIM.....	104
GRAFİK-6 : SÖİK 1990 YILI SEKTÖREL DAĞILIM.....	104
GRAFİK-7 : SÖİK 1991 YILI SEKTÖREL DAĞILIM.....	105
GRAFİK-8 : SÖİK 1992 YILI SEKTÖREL DAĞILIM.....	106
GRAFİK-9 : SÖİK 1993 YILI SEKTÖREL DAĞILIM.....	107
GRAFİK-10 : SÖİK 1994 YILI SEKTÖREL DAĞILIM.....	107
GRAFİK-11 : SÖİK 1995 YILI SEKTÖREL DAĞILIM.....	108
GRAFİK-12 : TÜRKİYE İHRACATININ 1995 YILI BÖLGESEL DAĞILIMI.....	110
GRAFİK-13 : SÖİK 1995 YILI BÖLGESEL DAĞILIM.....	112
GRAFİK-14 : SİGORTALANAN SEVKİYATIN GELİŞİMİ.....	115
GRAFİK-15 : AB ÜLKELERİNE YAPILAN SİGORTALANMIŞ İHRACATIN GELİŞİMİ.....	117
GRAFİK-16 : DERİ/TEKSTİL ÜRÜNLERİ İLE MAKİNA/METAL ÜRÜN- LERİ İHRACATININ SİGORTALANMA ORANI.....	120

GİRİŞ

Dışa açık ihracat odaklı kalkınma modelinde, ihracat, dış müteahhitlik ve yatırım sektörlerine özel bir önem verilmesi söz konusu modelin doğası gereğidir. Ancak modelin uygulanmasında, piyasa ekonomisi kuralları çerçevesinde uluslararası ticaretteki rakiplerin haksız rekabet iddialarına yol açmadan çalışacak kurumlara ihtiyaç vardır.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar, ihracata doğrudan yapılan sübvansiyonlara imkan tanımamaktadır. Bu bakımdan gelişmiş ülke örneklerinde olduğu gibi ihtisaslaşmış, sadece ihracata destek olan finansal kurumların ve bu kurumların ihracatı kredilendirme, sigortalandırma ve garanti verme yoluyla destekleri ihracatın gelişmesinde etkin rol oynamaktadır.

Diğer ülkelerdeki uygulamalara paralel olarak ihracatı teşvik politikaları çerçevesinde faaliyet göstermek üzere Devlet Yatırım Bankası 1987 yılında, Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi (Türk Eximbank) adıyla yeniden düzenlenmiştir.

Çalışmamızın birinci bölümünde Eximbank tanımı yapılmış, çeşitli ülkelerdeki Eximbank uygulamaları anlatılmış ve Türkiye'de ihracatın

geliştirilmesi çalışmaları ile Türk Eximbank hakkında genel bilgilere yer verilmiştir.

İkinci bölümde ise Türk Eximbank tarafından ihracatçı ve dış yatırımcılara tanınan kredi olanakları ile ihracat kredi sigortası imkanları ele alınmıştır.

Üçüncü bölümde de Türk Eximbank tarafından açılan Sevk Öncesi İhracat Kredisi ile İhracat Kredi Sigortası uygulamaları yer almaktadır.

Çalışmadan elde edilen hususlar da sonuç kısmında özetlenmiştir.

I. BÖLÜM

İHRACATI GELİŞTİRME ÇABALARI VE TÜRK EXİMBANK

1- EXİMBANK TANIMI

İhracata doğrudan yapılan teşvikler uluslararası rekabeti olumsuz yönde etkilediği için başvurulması istenmeyen bir yöntemdir. Bu nedenle ülkeler uluslararası rakiplerin itirazlarına yol açmayacak teşvikleri geliştirmişlerdir.

Bugün bir çok ülkede özellikle gelişmiş ülkelerde ihracatı teşvik mekanizmaları, ihracatın krediler yoluyla teşviki, sigorta ve garanti yoluyla da güvence altına alınmasıyla gerçekleştirilmektedir. Bu hizmetleri veren kuruluşların çoğu resmi veya kamu destekli kurumlardır. Kısaca Eximbank olarak adlandırılan bu kurumların, kredi, sigorta ve garanti fonksiyonları ülkelerin koşullarına göre ya tek bir kuruluş çatısı altında veya ayrı ayrı kuruluşlar olarak organize edilmişlerdir. Örneğin Japon Eximbank'ın sigorta programları EID (Export-Import Insurance Division) tarafından, kredi uygulamaları da MITI (Ministry of International Trade and Industry) tarafından

yürütülmektedir Türk Eximbank ise bu üç fonksiyonu tek başına yerine getirmektedir.

Eximbanklar, ulusal ihracatçıların ve dış yatırımcıların rekabet güçlerinin artırılması, yeni pazarlar kazandırılması ve mevcut pazarlardaki paylarının korunması için destek vermektedirler. Bu destek genellikle ihracat kredisi, ihracat sigortası ve garanti olmak üzere üç boyutludur. Bunun yanında ülkeler ve firmalar hakkında risk değerlendirmeleri yaparak enformasyon hizmeti de sunmaktadırlar.

Eximbanklar, kendilerinin oluşturduğu kaynaklar yanında para ve sermaye piyasası ile hükümetler tarafından sağlanan fonlardan da yararlanmaktadırlar.

Eximbankların başka bir özelliği de hükümetlerin veya parlamentoların belirlediği stratejiler çerçevesinde hareket eden kuruluşlardır. Bu özellikleri gereği politik araç olarak da kullanılabilirler. Örneğin Türk Eximbank, hükümet tarafından belirlenen politika ve strateji gereği Alıcı Ülke Kredilerinin büyük bir bölümünü, Sovyetler Birliğinden bağımsızlığını yeni kazanmış ülkelere açmıştır. Amerikan Eximbank da Kongre'nin Amerikan çıkarları için tehlikeli bulunduğu Angola'ya yapılacak ihracatlara kredi, sigorta ve garanti desteği vermemektedir.

2- ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE EXİMBANK UYGULAMALARI

Bu kısımda gelişmiş ülkeler grubunda yer alan ve Türk Eximbank'ın da yakın ilişki içinde olduğu Amerika, Kanada ve Japonya Eximbank örnekleri üzerinde durmak istiyoruz.

2.1- AMERİKAN EXİMBANK (The Export - Import Bank Of The United States)

Amerika Birleşik Devletlerinin İhracat - İthalat Bankası, Amerikan ihracatçılarının kısa ve orta vadeli sigorta, orta ve uzun vadeli krediler ile garanti hizmetleri vermek üzere 1934 yılında bağımsız bir hükümet kuruluşu olarak kurulmuş, faaliyetlerini halen 1945 yılında çıkarılan İhracat- İthalat Bankası Kanununa göre sürdürmektedir.

Amerikan Eximbank'ın yönetim Kurulu, başkan, iki başkan yardımcısı, özel sektörden başkan tarafından seçilen üç direktör, sekreter ve ABD Ticaret Bakanlığı'nın temsilcisi olmak üzere 8 üyeden oluşmaktadır.

Bankanın amacı, Amerikan ihracatçılarını politik ve ticari risklere karşı korumaktır. İhracat kredi sigortalarının çok büyük bir kısmı kısa sürelidir. Sigorta politikaları, Amerikan mallarının bir alıcıya veya birden çok alıcıya sevinde uygulanmaktadır. Ayrıca faaliyet ve finansal kiralama için beş yılı aşan sürelerde krediler de açmaktadır. Bu politika makine ve teçhizatta olabileceği gibi ikinci el makine ve teçhizatın ihracatında veya kiralanmasında da kredi verilmektedir. Banka, ihracat deneyimine daha az sahip olan ve ihracata yeni başlayan Amerikan şirketlerini korumak amacıyla daha çok destek vermektedir. Ancak banka olanaklarından yararlanmak isteyen

firmaların Amerikan Küçük İşletme Yönetimi'nce belirlenen bir işletme olması şartı aranmaktadır.

Amerikan Eximbank, çoklu alış politikalarına da sahiptir. Çoklu alıcı politikaları ihracatçılar için pek çok farklı alıcıya satış yapılmasını sağlamaktadır. Tek alıcı politikaları ise kısa ve uzun vadeli satışların tek bir alıcıya yapılması halinde söz konusu olmaktadır.

İhracatçının bankanın orta vadeli hizmetlerinden yararlanabilmesi için, ihraç edilen malın satış kontratının en az %50' sinin Amerikan menşeli mallardan olması ve malın unsuru olan tüm yabancı girdilerin de Amerika'da birleştirilmiş olması şartı aranmaktadır. Malı oluşturan yabancı girdilerin azalması oranında sigorta desteği daha da artmaktadır.

Faiz ve primler, kredinin vadesine, ihracatçının deneyimine, alıcıların sayısı ve niteliğine, ihracat yapılan ülkeye göre değişmektedir.

Banka, Amerikan ihracatçıları tarafından ihraç edilen Amerikan mal ve hizmetlerini satın alan yabancı alıcılara da doğrudan sabit faizli, orta ve uzun vadeli krediler de vermektedir.

Amerikan Eximbank, Amerikan çıkarları açısından tehlikeli olduğu Kongre tarafından belirlenen ülkelere (Örneğin Angola'ya) mal ve hizmet satışları için kredi ve garanti vermemektedir.

Banka, faaliyetlerini kendi yarattığı ve borçlanarak sağladığı fonlar ile finanslamaktadır.

Bankanın temel politikaları üzerinde Kongre ve bazı hükümet kuruluşları önemli bir role sahiptir. Bankanın yıllık bütçe limitleri Federal Bütçe sürecinden geçirilmekte ve Kongre tarafından onaylanmaktadır.

Amerikan Eximbank ile ilgili kuruluşlar, Mal Kredi Şirketleri (CCC), Özel İhracatı Fonlama Şirketi (PEFCO), Denizaşırı Özel Yatırım Şirketi (OPIC), Amerikan Uluslararası Gelişme Kuruluşu (AID), Amerikan Ticaret ve Gelişme Kuruluşu (TDA)' dur.¹

2.2- JAPON EXİMBANK (Export - Import Bank Of Japan)

Japonya'nın İhracat - İthalat Bankası, 1950 yılında kanunla hükümetin bir finansman kuruluşu olarak kurulmuş ve 1951 yılında faaliyetlerine başlamıştır.

İhracatın finansmanında % 70 üretici kredisi, ve % 60 doğrudan kredi vererek Japonya'nın dış ülkelere yapılan ihracatının artırılmasını desteklemektedir.

Japon Eximbank'ın sigorta faaliyetlerinin amacı Japon mal ve hizmetlerini ihraç eden Japon ihracatçıları politik ve ticari risklere karşı korumaktır.

Banka, Japon mallarının doğrudan alıcıya satımı için verdiği kredi ve sigorta desteği yanında Japonya ile alıcı ülkeler arasındaki uzaklık nedeniyle sevkiyat zorlukları ve masrafların azaltılması için yabancı bir ülkede yabancı bir ortakla fabrika kurarak Japon mallarına rekabet ve pazar üstünlüğü sağlanmasında yardımcı olmaktadır.

¹ Export Credit Financing Systems in OECD member and Non-member Countries, 1995. Chapter 23. 5-1-29

Japon Eximbank, malın ihracatına ilişkin sevk öncesi kredi, sigorta ve garanti desteği verdiği gibi aynı zamanda sevk sonrası kredi ve garanti desteği de vermektedir.

Banka kaynaklarının büyük bir bölümü hükümet tarafından karşılıksız olarak karşılanmakta, geri kalan kısmı sabit faizli genel olarak 10 yıl süre ile sağlanan fonlardan oluşmaktadır. Ayrıca uluslararası sermaye piyasalarına tahvil ihraç etme yetkisi de bulunmaktadır.²

2.3- KANADA İHRACAT GELİŞTİRME ŞİRKETİ (Export Development Corporation)

EDC, Kanadalı ihracatçılara ihracat kredi sigortası ve finanslama hizmetlerini sağlamada yardımcı olmak amacıyla 1969 yılında İhracat Geliştirme Kanunu ile kurulmuştur. Banka faaliyetlerini Kanada Hükümeti tarafından çizilen bir politika çerçevesinde otonom bir şekilde sürdürmektedir.

EDC' nin iç yapısı başkan, İhracat Finansmanı, İhracat Sigortası, Pazarlama ve Finansman, İnsan Kaynakları Yönetimi, Yasal Hizmetler ve Sekreteryaya, Stratejik Planlama ve İşletme Olayları, Kalite ve Müşteri Memnuniyeti ve İç Denetim Hizmetleri olmak üzere dokuz birimden oluşmaktadır.

EDC' nin faaliyetleri daha çok müşteri odaklıdır. İhracat kredileri daha çok kısa ve orta (önerilen süre 3 yıl) vadelidir. Krediler Kanada ve Amerikan Doları üzerinden verilebilmektedir. Kredilere uygulanan faiz oranı ticari faiz oranıdır.

² a.g.e,Chapter 21, s. 1-15

Banka ayrıca Kanadalı ihracatçıların rekabet güçlerini artırmak için yabancı piyasalar hakkında enformasyon ve risk yönetimi konularında da destek vermektedir.

EDC, doğrudan borçlanmak suretiyle kaynak sağlayabilmekte, ulusal ve uluslararası sermaye piyasalarına tahvil ihraç etmek suretiyle fon temin edebilmektedir. Kanada Uluslararası Geliştirme Kurumu (CIDA)'ndan sağladığı fonlarla da ihracatın finansmanına katkıda bulunmaktadır.³

3-İHRACATIN GELİŞTİRİLMESİ ÇALIŞMALARI

Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri ne olursa olsun dünyada ekonomisini teşvik etmeyen devlet yok gibidir. Öncelikler, ülkelerin ihtiyaçlarına ve şartlarına bağlı olarak değişmekle birlikte bütün ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de teşvik tedbirlerinin genel amacı yatırımları ve ihracatı teşvik ederek üretimi, istihdamı, milli geliri artırmak ve böylece ekonomik ve sosyal kalkınmayı sağlamaktır.

Kaynakların sınırlı; ihtiyaçların sınırsız olduğu göz önüne alınırsa, kıt kaynaklardan maksimum faydanın sağlanması; bir taraftan önceliklerin çok iyi tespit edilmesi, diğer taraftan da bu kıt kaynakların verimli şekilde kullanılması ile mümkündür.

Bu temel hedeflere ulaşabilmek için genel hatlarıyla yatırımların ve ihracatın artırılması olarak tanımlayabileceğimiz yatırımları ve ihracatı teşvik

³ a.g.e, Chapter 20, 5.(-10)

politikaları yıllar içersinde değişen dünya ve ÷lkemiz şartlarına göre değişikliklerle uygulanmış ve uygulanmaktadır.

Biz burada daha çok ihracat teşvikleri üzerinde durmak istiyoruz.

3.1- 1980'Lİ YILLARDA İHRACATI ARTIRMA ÇALIŞMALARI

1974 yılında petrol fiyatlarının aniden yükselmesi ile ortaya çıkan ve petrol krizi olarak adlandırabileceğimiz kriz, Türkiye'nin dış ticaret dengelerinin bozulmasına neden olmuş ve ödemeler dengesine büyük yükler getirmiştir. Türkiye bu dönemde sabit kur politikası uygulamış, bu nedenle de Türk Lirası aşırı değerlenmiştir. Kambiyo Rejimi de katı kontrollere tabi tutulduğundan ekonomide ihracat aleyhine gelişmeler olmuştur. 1975 yılından sonra uygulamaya konan ihracatı teşvik tedbirleri de sonuç vermemiştir.

Ekonomiyi tekrar işler hale getirmek için 24 Ocak 1980 tarihinden itibaren İstikrar Proğramı uygulamaya konmuştur. Türkiye bu kararlar ile ekonomide serbest piyasa mekanizmasını benimsemiş, ihracatın teşvikine dayanan politika izlemeye başlamıştır. 1980'den bu yana ekonominin dışa açılmasını ve dünya ekonomisi ile entegrasyonunu sağlamak amacıyla dışa açık ve liberal bir ekonomik model uygulamaya konarak, bir taraftan ithalat serbestleştirilmiş, diğer taraftan da ihracat teşvik edilmeye başlanmıştır.

Bu dönemde ihracatı teşvik tedbirleri, bir çok yasa, karamame, çeşitli kuruluşların yayımladıkları tebliğ, genelge ve sirkülerle düzenlenmiştir. Bu arada en önemli yasa 2976 sayılı " Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun" dur. Bu yasanın amacı, dış ticaret işlemlerine uygulanacak vergi ve yükümlülükler dışında ek mali yükümlülükleri düzenlemek üzere Bakanlar

Kurulu'na yetki vermektir.⁴ Bu yasa "İhracat Rejimi Kararı" ile "İhracat Yönetmeliği"nin yasal dayanağını oluşturmaktadır.

Bu ve bundan önceki yasal düzenlemeler ile 1980'li yıllarda uygulanan ihracatı teşvik tedbirleri şu başlıklar altında toplanabilir :

- Ucuz maliyetli ihracat kredi sistemi,
- Vergi iadesi sistemi,
- Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan yapılan ödemeler,
- Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'na tabi mallar,
- İhracat karşılığı gümrük muafiyetli mal ithalatı imkanı ve KDV (Katma Değer Vergisi) muafiyeti,

- Döviz tahsisi,
- Kurumlar Vergisi muafiyeti,
- Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu,
- Navlun Primi,
- Vergi, resim ve harç istisnası,
- Geçici Kabul Rejimi ile ithalat,
- Konut Fonu muafiyeti,
- İhracat karşılığı dövizlerden mahsup.⁵

3.1.1- Ucuz Maliyetli İhracat Kredi Sistemi :

8/182 Sayılı "İhracatı Teşvik Kararı" ile Başbakanlığa bağlı olarak Teşvik Uygulama Dairesi (TUD) kurulmuş ve ihracatın teşvikiyle ilgili tüm işlemlerin bu daire tarafından yürütülmesi kararlaştırılmıştır.⁶

⁴ R.G., 15.02.1984 tarih ve 18313 sayısı.

⁵ Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerin Teşvik Politikaları Özel İhtsas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara, 1990, s. 1-16.

⁶ R.G., 25.01.1980 tarih ve 16880 mükerrer sayısı.

Bu Karar'dan sonra ihracatçılara, İhracatı Teşvik Belgesi TUD tarafından verilmeye başlanmıştır.

İhracatı Teşvik Belgesi Kredisi, aynı Karar ile İhracatı Teşvik Belgesi alan ihracatçılara tanınan kredi olanağıdır. İhracatçı bu belge ile bankasına müracaat ederek kredi alabilmektedir. Belgenin alınması ile sağlanan teşvikler, vergi, resim ve harç istisnası ile faiz farkı iadesidir.

İhracatı Teşvik Fonu Kredileri, "İhracatı Teşvik Fonu" kurulduktan sonra uygulanmaya başlanmıştır. Bu Fon yukarıda sözü edilen 8/182 sayılı Karar ile kurulmuştur. Bu Fon'dan yaş meyve, sebze ve su ürünleri ihracatı için kredi verilmektedir. Kredinin vadesi azami bir yıldır.

İhracat Garantili Yatırım Kredileri, donatım, özel maksatlı ve özel yapılı gemi, çekici ve treyler alımları için verilmiştir. Teşvik Belgesine dayanarak bankalar ve TCMB (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası) tarafından verilen en çok sekiz yıla kadar vadeli kredidir.⁷

Prefinansman Kredileri, 84/30 Sayılı Karar'ın yürürlüğe girmesiyle ihracat ve döviz geliri sağlayan hizmetlerin finansmanı için en çok bir yıla kadar vadeli kredidir.⁸

Yatırım Malları İmalatçı - Satıcı Kredisi, 85/9967 Sayılı Karar ile uygulamaya konmuştur. Bu Karar'a dayanarak, TCMB nezdinde "Yatırım Malları İmalatçı Teşvik Fonu" kurulmuştur. Fon, yatırım malları üreten

⁷ R.G., 18.07.1980 tarih ve 17051 sayısı.

⁸ R.G., 07.07.1984 tarih ve 18451 sayısı.

firmaların ürettikleri yatırım mallarının kredili satışına olanak sağlamakta ve satış tutarının % 80' ine kadar kredi verebilmektedir.⁹

Bu sistemde muhtelif değişiklikler yapılmış, 1985 yılı başında yayımlanan "İhracatı Teşvik Tebliği 85/2" ile, ihracatı teşvik tedbirleri yeniden düzenlenerek spesifik ihracat kredileri yürürlükten kaldırılmıştır.¹⁰

3.1.2- Vergi İadesi Sistemi :

27 Haziran 1963 tarih ve 261 Sayılı Kanunla getirilen vergi iadesi sistemi 1 Ocak 1989 tarihinden itibaren uygulamadan kaldırılmıştır.¹¹

1980 öncesinden beri uygulanmakta olan vergi iadesi sisteminde, vergi iadesinden yararlanacak olan mamuller listeler halinde gösterilmiş vergi iade oranları belirtilmiştir. 1980' li yıllarda bir çok defalar değişiklikler yapılmak suretiyle değişik vergi iade oranları uygulanmıştır.

10 Sayılı "İhracatta Vergi İadesi Kararı" na göre ek vergi iadesi sistemi getirilmiş, ihracatın belirli limitleri aşması durumunda normal vergi iadesine ilaveten ek vergi iadesi ödemesi yapılmıştır.¹²

3.1.3- Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan Yapılan Ödemeler :

Uygulama, 03.12.1986 tarih ve 86/23 Sayılı Para Kredi Kurulu Kararı ile başlatılmıştır. Tarım ve sanayi ürünlerinden oluşan belirli mallara, malın ihracatında genellikle ağırlığa göre değişen bir fon desteği getirilmiştir. Prim genelde ton başına olmakla beraber adet ve metrekare başına da olabilmektedir.¹³

⁹ R.G., 26.10.1985 tarih ve 18910 sayısı.

¹⁰ R.G., 31.12.1984 tarih ve 18622 sayısı.

¹¹ R.G., 15.10.1988 tarih ve 19960 sayısı.

¹² R.G., 23.04.1981 tarih ve 17319 sayısı.

¹³ R.G., 03.12.1986 tarih ve 19300 sayısı.

Bu sistemde de mamul listelerinde ve prim oranlarında bir çok defa değişiklikler yapılmış en son olarak da 91/9 Sayılı Para Kredi Kurulu Kararı ile 1992 yılı şubat ayından geçerli olmak üzere uygulamaya son verilmiştir,¹⁴

3.1.4- İhracatı Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'na Tabi Mallar :

25 Sayılı Türk Parasını Koruma Hakkında Karar ile desteklemeye tabi tarımsal ürünlerin ihracında, bu maddelerin beher kilosundan veya kıymetinden destekleme ve fiyat istikrar primlerinin alınması kararlaştırılmıştır.¹⁵

3.1.5- İhracat Karşılığı Gümrük Muafiyetli Mal İthalatı İmkanı ve KDV (Katma Değer Vergisi) Muafiyeti :

6/175 Sayılı "İhracat Girdilerinde Gümrük Muafiyeti Uygulamasına Dair Karar" ile, ihraç edilen sanayi mamulü ve yatırım malı bünyesine giren ham madde ve ara malları ithalatında sıfır gümrük vergisi uygulanması kararlaştırılmıştır.¹⁶

83/2 Sayılı "İhracatı Teşvik Tebliği" ile de istihsal vergisi muafiyeti getirilmiştir.¹⁷ 1984 yılı sonunda KDV uygulamasına geçişle İstihsal Vergisi'nin yerini ihracatta KDV istisnası almıştır. İhraç edilmek kaydıyla ihracatçılara yapılan satış ve teslimler nedeniyle hesaplanan KDV ihracatçılar tarafından ödenmemektedir.

3.1.6- Döviz Tahsisi :

Yine 8/182 Sayılı "İhracatı Teşvik Kararı" ile, İhracatı Teşvik Belgesi almak kaydıyla, ihracatçılara veya yan sanayilerin ihracını taahhüt ettikleri

¹⁴ R.G., 20.08.1991 tarih ve 20966 sayısı.

¹⁵ R.G., 25.01.1980 tarih ve 16880 sayısı.

¹⁶ R.G., a.g. sayı.

¹⁷ R.G., 13.12.1982 tarih ve 17897 mükerrer sayısı.

malların yapımında kullanacakları ham ve yardımcı maddeler ile bu malların ihracında kullanacakları ambalaj malzemeleri için ve kendi işletmelerinin ihtiyaç duyduğu malların ithal yoluyla sağlanması, yeni yatırımlar ve tesislerin genişletilmesi için döviz tahsis edilmesi uygun görülmüştür.¹⁸

3.1.7- Kurumlar Vergisi İstisnası :

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun ihracatla ilgili istisna hükümlerine göre sanayi ürünü veya yaş meyve, sebze, kesme çiçek, süs bitkileri ve bunların tohum ve fideleri ile su ürünleri ihracatından elde edilen gelirin belirli bir kısmı kurum kazancından indirilmektedir.¹⁹

Böyle bir avantaj sağlanarak ihracat özendirilmiştir.

Bu teşvik Resmi Gazete'nin 30.12.1993 tarih ve 21804 sayılı mükerrer sayısında yayımlanan 3946 Sayılı Kanun ile 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

3.1.8- Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu :

84/8860 Sayılı "Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kurulması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı" ile TCMB nezdinde "Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu" kurulmuştur.

Fon'un amacı kalkınma planı ve yıllık planlarda öngörülen hedeflere uygun olarak, ihracatı ve yatırımlarda kaynak kullanımını desteklemektir.²⁰

3.1.9- Navlun Primi :

84/6 Sayılı Para ve Kredi Kurulu'nun kararı ile, Türkiye limanlarından 4 gruba (Kuzey Afrika ülkeleri, Doğu Amerika sahilleri ve Uzak Doğu, Avustralya

¹⁸ R.G., 25.01.1980 tarih ve 16880 mükerrer sayısı.

¹⁹ 3482 Sayılı Kanun, R.G., 15.11.1988 tarih ve 19980 sayısı.

²⁰ R.G., 15.12.1984 tarih ve 18606 sayısı.

ve Batı Amerika sahilleri) ayrılan ülke limanlarına yapılan ihraç ürünü nakliyelerinde ton başına bir ödeme yapılması uygulaması getirilmiştir.²¹

Bu prim ödemeleri Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan yapılmaktadır.

3.1.10- Vergi, Resim ve Harç İstisnası :

Bankaların kullandıracakları ihracat kredileri ile ihracatla ilgili olarak bankaların, sigorta şirketlerinin ve diğer kuruluşların yapmış olduğu hizmetler karşılığı aldıkları paralar, Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi'nden, Harçlar Kanunu'nda ve diğer kanunlarda yer alan vergi, resim ve harçlardan istisna edilmektedir.²²

3.1.11- Geçici Kabul Rejimi İle İthalat :

Gümrük Kanunu'nun 118. maddesine dayanılarak getirilen bir kolaylıktır. Ham ve yarı mamul maddeleri dışardan getirerek ülke içinde tamamlayıcı nitelikte işçilik gördükten sonra tekrar dışarıya gönderilmek üzere ithal edilen mallardan Gümrük Vergisi alınmaması esasına dayanan özel bir ithalat rejimidir.²³

3.1.12- Konut Fonu Muafiyeti :

86/11238 Sayılı İhracatı Teşvik Kararı ile Konut Fonu Muafiyeti ihdas edilmiştir.

²¹ R.G., 07.04.1986 tarih ve 19071 sayısı.

²² R.G., 15.01.1980 tarih ve 16880 mükerrer sayısı.

²³ 1615 Sayılı Gümrük Kanunu.

Türkiye üzerinden üçüncü ülkelere yönelik mal taşımalarında beher metrelik ton başına Konut Fonu adı altında alınması gereken 3 doların İhracatı Teşvik Belgesi alınması kaydıyla muafiyetidir.²⁴

3.1.13- İhracat Karşılığı Dövizlerden Mahsup :

Bu teşvik kapsamında yapılan ihracattan sağlanan dövizler, ihracatçının yapacağı her nevi ithalat bedellerinin, yurtdışı, büro, tesisat, ortaklık giderlerinin, yurtiçi ve yurtdışından sağlanan kredilerin ödemelerinde kullanılabilir veya mahsup edilebilir olmasıdır.²⁵

Bu çalışmalar ve teşvikler sonucu 1980'li yıllarda Türkiye ihracatının gelişimini Tablo-1' de izlemek mümkündür.

²⁴ R.G., 01.12.1986 tarih ve 19298 sayısı.

²⁵ R.G., a.g. sayısı.

Tablo-1

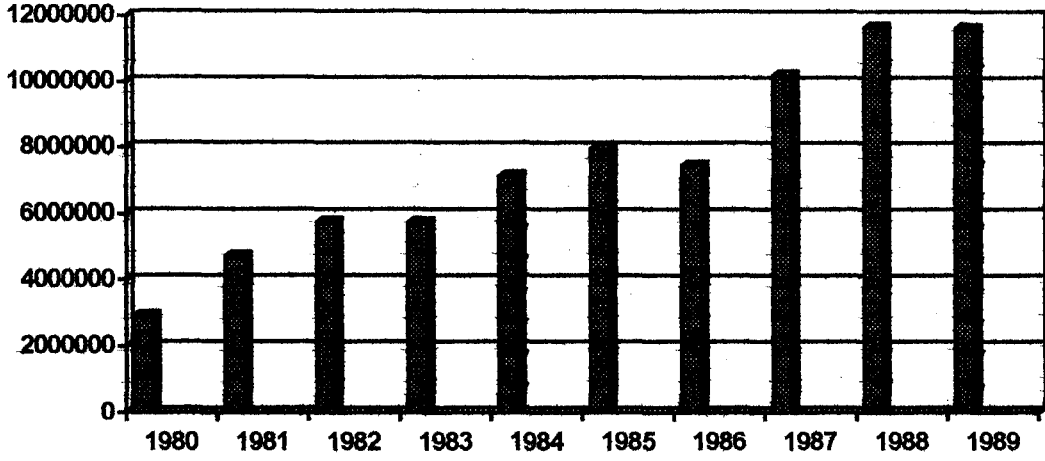
1980' Lİ YILARDA TÜRKİYE'NİN İHRACATI

YILLAR	İHRACAT '000 \$	TÜRKİYE NÜFUSU '000 Kişi	KİŞİ BAŞINA İHRACAT \$	KİŞİ BAŞINA GSMH \$	İHRACATIN GSMH'YA ORANI (%)
1980	2.910.122	44 438	65.49	1.539	4.3
1981	4.702.934	45 540	103.27	1.570	6.6
1982	5.745.973	46 688	123.07	1.375	8.9
1983	5.727.833	47 864	119.67	1.264	9.5
1984	7.133.602	49 070	145.38	1.204	12.1
1985	7.958.008	50 306	158.19	1.330	11.9
1986	7.456.724	51 433	144.98	1.462	9.9
1987	10.190.047	52 561	193.87	1.636	11.9
1988	11.662.021	53 715	217.11	1.684	12.9
1989	11.624.692	54 893	211.77	1.959	10.8

Kaynak : DIE (Devlet İstatistik Enstitüsü), Dış Ticaret İstatistikleri, Ankara 1996, s. 11.

Grafik-1**1980' Lİ YILLARDA TÜRKİYE İHRACATININ GELİŞİMİ**

'000 \$

Türkiye'nin ihracatı 1980' li yılların başında 2,910 milyar \$ iken, ihracatı artırma çabaları neticesi 1989 yılına gelindiğinde 11,625 milyar \$ seviyelerine yükselmiştir. Kişi başına ihracat ise 65 Dolardan 212 Dolar seviyesine çıkmıştır. İhracatın GSMH (Gayri Safi Milli Hasıla)' ya oranı da yüzde 4,3' den yüzde 11 oranına yükselmiştir. Buradan da anlaşılıyor ki 1980' li yıllarda ihracatı artırma çalışmalarının istenen düzeyde olmasa da Türkiye ihracatının seyrini olumlu yönde etkilediği görülmektedir.

Yukarıda belirttiğimiz ihracatı ve döviz kazandırıcı faaliyetleri teşvik kararları ve yapılan bu çalışmalar, genellikle konuya ilişkin genel çerçeve ile yasal temelleri ortaya koymuştur. Bunun yanında uygulayıcı kurumlara da gereksinim duyulmuş ve 1987 yılında Türk Eximbank kurulmuştur.

4- TÜRK EXİMBANK

Dünyadaki diğer örneklerinde olduğu gibi Türk Eximbank'ın da ticari bankalara göre önemli farklılıkları bulunmaktadır. Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki Türk Eximbank bir mevduat bankası değildir. Bu nedenle ihracatçılara kullandığı fonları kendisi toplamamaktadır. Türk Eximbank daha çok bir sektör bankası özelliği taşımaktadır. Bu özelliği gereği piyasa koşullarında fonlama da yapmamaktadır. Türk Eximbank'ın kullandığı Türk Lirası ve döviz kredileri genel olarak ihracatçıların işletme sermayesi gereksinimlerini karşılamaya yönelik işlev görmektedir.²⁶

Çalışmamızın bundan sonraki kısmında Türk Eximbank'ı genel hatlarıyla tanıtmaya çalışacak, bankanın amaç ve faaliyet konuları, bankanın kaynakları, sermaye yapısı, mali yapısı, idari yapısı ve uluslararası finansman kuruluşları ile olan ilişkileri üzerinde duracağız.

4.1- TÜRK EXİMBANK'IN KURULUŞU

Esasen Türkiye'de ihracatın finanse edilmesi ve sigortalanmasına ilişkin çalışmaların başlangıcı 1950'li yıllara kadar gitmektedir. Bu konuda 1987 yılına kadar bir çok kez kanun tasarı ve tasarıları hazırlanmış ve hatta beş yıllık kalkınma planlarında yer almasına rağmen sonuç elde edilmemiştir.

1980'li yıllarda Türkiye'de uygulamaya konan ekonomi politikası dışı açılma şeklinde bir kalkınma modelini ortaya koymuş, ekonominin liberalleşmesi çalışmalarına hız verilmiştir. Bu ekonomik politikalar tüm

²⁶ Ersoy VOLKAN, "1995 Yılında Eximbank", Uzman Gözüyle Bankacılık Dergisi, Ankara, Mart 1995, s. 67-70.

ekonomik birimlerle birlikte finansman kurumlarını da etkilemiş, bu kuruluşları dış ticaretin finansmanı konusunda daha ciddi çalışmaya yöneltmiştir.²⁷

Dış ticarete görülen büyük gelişmeler nedeniyle ihracat gelirlerinin yükselmesi, çeşitlenmesi, ihracat yapılan ülke sayısının çoğalması, ihraç edilen ürünlerin sanayi malları lehine değişmesi, ihracatın finansmanı konusunu bir kez daha gündeme getirmiştir. 31 Mart 1987 tarihli Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayınlanan 25.3.1987 tarih ve 3332 Sayılı Kanun ile Bakanlar Kuruluna, Devlet Yatırım Bankası'nı, mal ve hizmetlerin ithalat ve ihracatı ile yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinin, dış yatırımların ve yurtiçi yatırım malı imalat ve satışının kredilendirilmesi, finansmanı, desteklenmesi, sigorta ve garanti edilmesi konularında özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirket şeklinde faaliyet göstermek üzere yeniden düzenleme yetkisi verilmiştir.²⁸

Bu yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulu, 21 Ağustos 1987 tarih ve 19551 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 87/11914 sayılı kararı ile Devlet Yatırım Bankası'nı Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. (Türk Eximbank) Adıyla Yeniden Düzenlenmesine Dair Esaslar'ı belirlemiştir.

4.2- BANKANIN AMAÇ VE FAALİYET KONULARI

4.2.1 - Bankanın Amacı :

- İhracatın geliştirilmesi,
- İhraç edilen mal ve hizmetlerin çeşitlendirilmesi,
- İhraç mallarına yeni pazarlar kazandırılması,

²⁷ Kemalettin CONKER, Kalkınma Bankacılığı ve Türkiye Uygulaması, Eskişehir 1988, s. 286-288

²⁸ R.G., 31.03.1987 tarih ve 19417 mükerrer sayısı.

-İhracatçıların uluslararası ticarete paylarının artırılması ve girişimlerinde gerekli desteğin sağlanması,

- İhracatçılar ve yurtdışında faaliyet gösteren müteahhitler ve yatırımcılara uluslararası piyasalarda rekabet gücü ve güvence sağlanması,

- Yurtdışında yapılacak yatırımlar ile ihracat maksadına yönelik yatırım malları üretim ve satışının desteklenmesi,

olarak sıralanabilir.²⁹

4.2.2 - Bankanın Faaliyet Konuları :

Bankanın amacını gerçekleştirmek için yapabileceği faaliyetleri aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür.

-Mal ve hizmet ihracını, sevk öncesi ve sonrası aşamalarında kısa, orta ve uzun vadeli alıcı ve / veya satıcı kredileri ile finanse etmek,

- İhracatın finansmanı amacıyla, ihracatçıların yurtiçi ve yurtdışı banka ve finans kurumlarından sağlayacakları krediler için garantiler vermek,

- Yurtiçi ve yurtdışı bankalara ve finans kurumlarına ihracata yönelik krediler açmak, garantiler vermek.

- Yurtdışı müteahhitlik hizmetleri ile dış yatırımların geliştirilmesi için kredi açmak, finansmanına katılmak, sigorta ve garanti sağlamak,

- Mal ve hizmet ihracatında, ihracatçıların ticari ve politik riskler nedeniyle ortaya çıkabilecek zararlarını teminat altına almak ve ihracatçılara bu konularda güvenceler sağlamak suretiyle ihracatı teşvik etmek üzere ihracat kredi sigortası yapmak,

²⁹ "Devlet Yatırım Bankası'nın Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Adıyla Yeniden Düzenlenmesine Dair Esaslar", R.G., 21.08.1987 tarih ve 19551 sayısı.

- Yurtiçi ve yurtdışı finansman kuruluşları ile para ve sermaye piyasalarından kaynak sağlamak,

- Yurtdışına yapılacak finansal kiralama işlemlerini kredilendirmek ve bu konuda garanti vermek,

- Bankalar Kanununda, kalkınma ve yatırım bankaları için öngörülen düzenlemeler çerçevesinde faaliyet göstermek,

- Resmi ve özel kurum, kuruluş ve bankalar ile kredi açtığı, finansmanına katıldığı, garanti verdiği ve sigorta ettiği gerçek ve tüzel kişi, kurum ve kuruluşlardan faaliyetleri ile ilgili her türlü belge ve bilgiyi istemek, garanti ve sigorta ilişkisi olan müşterilerinin uygulamalarını takip ve kontrol etmek,

- İsterse sigorta acentalığı yapmak.³⁰

Türk Eximbank, bu amaçlarını gerçekleştirmek, mal ve hizmet ihracına süreklilik kazandırmak için halen üç boyutlu bir destek sağlamaktadır.

Bunlar;

- Kredi programları,

- İhracat Kredi Sigortası programları,

- Garanti programlarıdır.

Bu programlarla ilgili bilgiler detaylı olarak ikinci bölümde verilecektir.

4.3 - BANKANIN KAYNAKLARI

Bankanın kaynakları iki bölümden oluşmaktadır.

³⁰ R.G., a.g. sayı.

4.3.1 - Özkaynaklar :

Bankanın özkaynakları sermaye ve ihtiyatlardan oluşmaktadır.

- Sermaye;

Nominal sermaye ve ödenmiş sermaye kalemlerinden ibarettir.

- İhtiyatlar;

Kanuni Yedek Akçeler, Muhtemel Zarar Karşılığı, İhtiyari Yedek Akçeler ve sabit kıymetlerin değerlemesi sonucu oluşan Yeniden Değerleme Fonu'ndan meydana gelmektedir.

Türk Eximbank'ın ödenmiş sermayesi çeşitli defalar artırılarak toplam 5,5 trilyon TL.'na ulaşmış, özkaynak rakamı ise 30 Haziran 1996 tarihinde toplam 8 trilyon TL.'ni bulmuştur.

4.3.2 - Yabancı Kaynaklar :

Türk Eximbank'ın yabancı kaynakları şunlardır:

- T.C. Merkez Bankasınca açılan krediler ve verilen avanslar,

- Fonlardan sağlanan kaynaklar,

- Bankaca ulusal ve uluslararası piyasalarda menkul kıymet ihracı karşılığında sağlanan kaynaklar,

- Yurtiçi ve yurtdışı kredi finansman kurumları ile ulusal ve uluslararası para ve sermaye piyasalarından sağlanan krediler,

- Bankanın amaçlarını gerçekleştirmek üzere yaptığı faaliyetleri dolayısıyla bünyesinde oluşturduğu fon,

- Bakanlar Kurulu Kararı ile bankaya sağlanacak kaynaklar,

- Yurtiçi ve yurtdışından sağlanacak diğer kaynaklar.³¹

4.4 - BANKANIN SERMAYE YAPISI

Bankanın ilk kuruluş sermayesi, 500.000.000.000,- Türk lirası olup bu sermayenin her biri 1.000.000,-Türk lirası değerinde 500.000 adet nama yazılı hisseye ayrılmıştır.

Başlangıçta tamamı Hazine'ce taahhüt edilmiştir. Son Genel Kurul Kararı ile bankanın sermayesi, Ocak 1996 başından itibaren 15 trilyon liraya çıkarılmıştır.

Hisseler (A) ve (B) grubu olmak üzere iki gruptan oluşmaktadır. (A) grubu hisseler Hazine'ye ait olup sermayenin en az % 51'ni teşkil eder. (B) grubu hisseler sermayenin % 49'unu teşkil etmekte olup, Hazinece kamu ve özel sektör bankaları ve benzeri finansman kuruluşları ile sigorta şirketlerine gerçek ve tüzel kişilere devredilebilir.

Bankanın sermayesi Genel Kurul kararı ile artırılmaktadır.

4.5 - BANKANIN MALİ YAPISI

Bankanın mali yapısının yıllar itibariyle gelişimini aşağıdaki verilerden incelemek mümkündür.

³¹ R.G., a.g. sayı.

Tablo-2

AKTİFLERİN GELİŞİMİ (Milyar TL.)

AKTİFLER	YILLAR							
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
LIKİT AKTİFLER :								
Hazır Değerler	3	0	0	0	0	100	0	0
Bankalar	112	408	471	1447	1607	3783	8362	11689
TCMB	224	107	51	47	47	44	591	345
İnterbank	0	35	21	4	25	0	441	38
Hazine Plas. Bono.	0	27	1	0	2	0	0	0
Devlet Tahvilleri	28	16	6	16	311	0	256	136
Diğer	0	0	0	34	138	109	761	613
TOPLAM	367	592	551	1548	2130	4037	10411	12821
KREDİLER :								
Kısa	337	904	1624	2758	5646	12191	38698	91025
Uzun	713	1154	1267	2755	3649	6027	18831	37479
TOPLAM	1050	2057	2891	5513	9295	18219	57529	128504

AKTİFLERİN GELİŞİMİ (Devam)

(Milyar TL.)

AKTİFLER	YILLAR							
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
DONUK AKTİFLER:								
Takipteki Krediler	247	5	47	129	186	394	694	606
Ayrılan Karşılıklar	0	5	47	129	186	394	694	606
Diğer İştirakler (Net)	4	4	5	5	7	18	25	30
Sabit Kıymetler (Net)	4	6	11	26	42	66	131	270
T O P L A M	255	10	16	31	49	83	156	300
DİĞER AKTİFLER:								
Faiz ve Gelir								
Reeskontları	82	86	145	219	445	1211	3507	6531
Sınıflandırılmayan Aktifler	144	353	712	652	632	1221	764	8844
T O P L A M	266	439	857	871	1077	2432	4271	15375
TOPLAM AKTİFLER	1898	3099	4314	7963	12551	24771	72367	157000

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği, Bankalarımız 1995, Mayıs 1996, S. 460-461

Eximbank tarafından verilen krediler içinde 1990 yılına kadar uzun vadeli krediler ağırlıkta iken, 1990 yılından sonra mevcut durumun tersine kısa vadeli kredilerin önem kazandığı görülmektedir. 1995 yılı sonu itibariyle toplam krediler 128,5 milyar TL.'na ulaşmıştır.

Bankanın aktifleri de her geçen yıl artarak 31.12.1995 tarihi itibariyle 157 trilyon TL. sına ulaşmıştır.

Tablo-3

PASİFLERİN GELİŞİMİ (Milyar TL.)

PASİFLER	YILLAR							
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
MEVDUAT :								
Vadesiz Mevduat	0	0	0	0	0	0	0	0
Vadeli Mevduat	0	0	0	0	0	0	0	0
MEVDUAT DIŞI								
KAYNAKLAR :								
İnterbank	0	0	34	41	76	0	0	1080
TCMB	339	555	229	209	436	537	0	0
Yurtiçi Bankalar	0	727	532	918	809	1878	28263	65149
Yurtdışı Bankalar	259	269	573	2213	355	5641	12975	27697
Diğer Krediler	0 0	0	0	0	0	2909	7784	12321
Fonlar	0	0	0	100	870	2375	3885	1384
Tahvil ve Bonolar	700	808	1060	1814	2901	4891	8937	13978
T O P L A M	1298	2358	2429	5295	8649	18232	61845	121609
DIĞER PASİFLER :								
Faiz ve Gider Reesk.	54	82	126	216	243	477	1449	2661
Ödenen Vergi	20	105	8	8	10	15	10	25
Karşılıklar	0 0	151	509	1037	1994	2834	3027	8319
Sınıflandırılmayan Pasifler	255	32	581	585	614	1908	4143	19863
TOPLAM	329	370	1124	1845	2862	5234	8629	30868

PASİFLERİN GELİŞİMİ (Devam) Milyar TL.

PASİFLER	YILLAR							
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
ÖZKAYNAKLAR :								
Ödenmiş Sermaye	176	269	500	556	576	576	663	2000
Yedek Akçeler	52	68	85	135	223	387	591	962
Muh. Zarar Karşılığı	2	4	10	13	19	28	41	64
Değerleme Fonları	2	5	8	14	30	62	133	275
TOPLAM	232	345	604	718	847	1053	1428	3301
KAR:								
Dönem Karı	39	26	57	104	194	252	465	1222
T O P L A M	39	25	57	104	194	252	465	1222
TOPLAM PASİFLER	1898	3099	4314	7963	12551	24771	72367	157000

Kaynak :Türkiye Bankalar Birliği, Bankalarımız 95, Mayıs 1996, s. 460-461

Yukarıdaki verilenlerin incelenmesinden de anlaşılacağı üzere bankanın ilk yıllarda sermaye piyasasından sağladığı kaynaklar ön planda olmasına karşın daha sonraları yıllar itibariyle yurtiçi ve yurtdışı bankalardan değişik miktarlarda sağlanan fonlar Eximbank'ın en önemli finans kaynağı olmuştur.

1991 yılına kadar fonlardan yararlanmamasına karşın 1991 yılından itibaren bankanın finans kaynaklarından biri haline gelmiştir.

Merkez Bankası'nın 1994 ve 1995 yıllarında Eximbank' a kredi açmadığı görülmektedir. 1996 yılında ise ilk altı ayda dış ticaret dengesinde gözlenen olumsuz gelişmeler üzerine Eximbank' a 100 milyon dolar limitli, 120 gün vadeli, Libor (Londra İnterbank Piyasası Kredi Faiz Oranı) faizli kaynak sağlamıştır.³²

³² "İhracata Çifte Doping", Yeni Yüzyıl Gazetesi, 06.09.1996, sayfa: 10

Tablo - 4

GELİR - GİDER TABLOSU (Milyar TL)

GELİR - GİDER	YILLAR							
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
FAİZ GELİRLERİ:								
Kredilerden Alınan Faizler	200	501	687	1110	1870	3385	7426	12581
Menkul Değer. Cüzdanı	0	16	26	2	6	165	322	337
Bankalardan	36	81	116	278	312	364	554	483
İnterbank	0	4	0	31	22	91	217	92
Diğer Faiz Gelirleri	6	0	30	80	86	193	880	636
T O P L A M	242	602	859	1501	2296	4198	9400	14129
FAİZ GİDERLERİ:								
Alınan Kredilere Verilen Faizler	85	294	288	361	427	938	3446	8687
Diğer Faiz Giderleri	91	83	225	411	483	754	1208	1137
T O P L A M	176	377	513	772	911	1691	4654	9824
Net	65	225	346	729	1385	2506	4746	4305
Takipteki Alacaklar Karşılığı (-)	0	5	47	115	88	315	205	290
Takipteki Alacaklar Sonrası Net Faiz	65	220	299	614	1297	2191	4541	4015
FAİZ DIŞI GELİRLER :								
Kredilerden Alınan Komisyonlar	1	9	11	85	29	57	244	171
Bankacılık Hizmetlerinden Alınan Komisyon	0	0	0	0	4	5	7	9
TOPLAM	1	9	11	85	33	62	251	180

GELİR - GİDER TABLOSU (Devamı)

(Milyar TL.)

GELİR - GİDER	YILLAR							
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Verilen Ücret ve Komisyonlar (-)	6	4	2	15	8	54	60	151
Net	- 5	6	9	70	25	8	190	29
Kambiyo Karı (Net)	17	29	40	252	791	736	3543	8734
Kambiyo Zararı (-)	46	23	44	301	960	1890	7496	5892
Net	- 29	6	- 4	- 49	- 170	- 1155	- 3953	2842
Sermaye Piyasası İşlemleri Karı (Net)	20	38	9	6	25	17	74	70
Sermaye Piyasası İşlemleri Zararı (-)	0	0	0	0	2	31	1	0
Net	20	38	9	6	23	- 14	73	70
İştirak ve kuruluşlardan Gelen Gelirler	0	0	0	0	0	3	4	8
Sınıflandırılmayan Gelirler	16	35	140	40	80	337	390	506
TOPLAM	16	35	140	40	80	340	394	514
GENEL TOPLAM	2	85	155	67	- 42	- 822	- 3296	3455
FAİZ DIŞI GİDERLER:								
Personel Giderleri	3	8	15	24	48	86	127	227
Kıdem Taz. Karşılığı	0	1	3	3	7	15	13	54
Diğer Karşılıklar	2	156	361	530	957	833	215	5316
Vergi ve Harçlar	1	4	3	8	17	26	160	46
Kira Giderleri	0	0	1	1	2	3	11	17
Amortisman Giderleri	0	1	1	2	3	4	8	9
Diğer Giderler	1	3	11	9	27	150	245	579
TOPLAM	7	173	395	577	1062	1117	779	6248
Vergi Öncesi Kar	59	134	57	104	194	252	495	1222
Vergi Karşılığı (-)	20	108	0	0	0	0	0	0
NET KAR	39	26	57	104	194	252	495	1222

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği, Bankalarımız 95, Mayıs 1996, s. 462

Tablo - 5

NAZIM HESAPLAR (Milyar TL.)

N A Z I M H E S A P L A R	Y I L L A R							
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
GARANTİ VE KEFALETLER:								
Teminat Mektupları	12	77	185	830	621	525	1300	2002
Banka Kabulleri	0	444	0	0	0	0	0	0
Akreditifler	12	0	0	0	0	0	0	0
Cirolar	0	0	277	173	436	537	0	0
T O P L A M	24	521	461	1917	4898	8593	18902	9122
TAAHHÜTLER	533	230	291	1512	4248	4884	6729	8704
DÖVİZ VE FAİZ HADDİ İLE İLGİLİ İŞ.	236	0	59	127	4522	7006	15677	22196
DİĞER NAZIM HES.	842	1404	1099	3911	7136	32665	93420	134477
T O P L A M	1635	2155	1910	7467	20803	53148	134728	174499

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği, Bankalarımız 95, Mayıs 1996, S. 463

Yukarıdaki verilere dayanarak bankanın, Sermaye Yeterliği, Aktif Kalitesi, Likidite, Karlılık, Gelir-Gider Yapısı, Grup Payları ve Sektör Payları ile ilgili rasyolar aşağıda verilmiştir.

Tablo - 6

RASYOLAR

SERMAYE YETERLİLİĞİ	YILLAR							
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Özkaynak+Kar)/ Toplam Aktifler	14.3	12.0	15.3	10.3	8.3	5.3	2.6	2.9
(Özkay+Kar)/(Mev +Mevd. Dışı Kay.)	20.9	15.7	27.2	15.5	12.0	7.2	3.1	3.7
Net Çalışma Sermayesi/T. Aktif	0.9	11.7	15.0	9.9	7.9	4.9	2.4	2.7
(Özkay+Kar)/ (T. Aktif+Gayri- nakdi Krediler)	10.1	9.6	12.9	7.1	4.0	2.9	1.7	2.3
AKTİF KALİTESİ :								
Krediler/ T. Aktif	55.3	66.4	67.0	69.2	74.1	73.5	79.5	81.8
Takipteki Kred./ Krediler	23.5	0.2	1.6	2.3	2.0	2.2	1.2	0.5
Donuk Akt./ T. Akt.	13.4	0.3	0.4	0.4	0.4	0.3	0.2	0.2
LİKİDİTE								
Likit Aktif./ T. Akt.	19.3	19.1	12.8	19.4	17.0	16.3	14.4	8.2
Likit Aktifler/ (Mevd.+Mevd Dışı Kaynaklar)	28.3	25.1	22.7	29.2	24.6	22.1	16.8	10.5
KARLILIK								
Net Dönem Karı/ Ortala T. Aktif.	--	1.0	1.6	1.7	1.9	1.4	1.0	1.1
Net Dönem Karı/ Ortalama Özkayn.	--	15.1	12.1	15.8	24.7	26.6	37.5	51.7
Net Dönem Karı/ Ortalama Ödenmiş Sermaye	--	11.7	15.0	19.8	34.2	43.8	75.1	91.8

RASYOLAR (Devam)

GELİR - GİDER YAPISI	YILLAR							
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Tak. Alacak. Son. Net Faiz Geliri/Ort. T. Aktif.	-	8.8	8.1	10.0	12.6	11.7	9.3	3.5
Faiz /Faiz Giderleri	137.1	159.8	167.4	194.4	252.1	248.2	202.0	143.8
Faiz Dışı Gelir/ Faiz Dışı Giderler	23.9	49.6	39.1	11.7	- 3.9	- 73.6	- 4.23	55.3
Top. Gelir/ Top. Gider	132.3	125.3	111.5	116.2	114.3	120.2	112.3	109.4
GRUP PAYLARI								
Toplam Aktifler	32.7	31.0	29.0	31.5	31.2	33.2	43.9	52.0
Toplam Krediler	30.5	33.2	30.6	35.7	37.1	40.0	59.4	67.1
SEKTÖR PAYLARI								
Toplam Aktifler	2.9	2.9	2.6	2.7	2.3	2.5	3.6	3.8
Toplam Krediler	4.0	4.6	3.7	4.3	4.1	4.3	7.3	7.4

Bankanın ihracatçılara vereceği daha iyi bir desteğin güçlü bir özsermaye yapısı gerektireceği kuşkusuzdur. Rasyolar tablosunun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere özkaynakların dış kaynaklara oranı 1991 yılından sonra düşmeye başlamış yüzde 3,7 oranlarına inmiştir. Bu nedenle ihracatçılara verilecek desteğin istenilen düzeye çıkması için banka özkaynaklarının artırılması gerekmektedir.

Kredilerin toplam aktifler içindeki payı ise yükselen bir trend izleyerek yüzde 55 dolaylarından yüzde 82 dolaylarına çıkmıştır. Aktif kalitesinin yüksek olmasına karşın özkaynaklarının yetersiz olması nedeniyle Eximbank

kredilerinin sektör payı içindeki oranı yükselen bir trend izlemesine rağmen 1995 yılı sonu itibariyle yüzde 7.4 gibi düşük bir oranda kalmıştır.

Bu durumda bankanın hem varlıklarını ve hem de özkaynaklarını reel olarak artırması gerektiğini göstermektedir.

4.6 - BANKANIN İDARİ YAPISI

Bankanın organları şunlardır:

- Genel Kurul
- Yönetim Kurulu
- Genel Müdürlük
- Kredi Komitesi
- Denetim Kurulu
- Yüksek Danışma ve Kredileri Yönlendirme Kurulu.

4.6.1 - Genel Kurul :

Genel Kurul, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre oluşur.

4.6.2 - Yönetim Kurulu :

Banka yedi kişilik bir Yönetim Kurulu tarafından yönetilmektedir.

Yönetim Kurulu'nun; Banka Genel Müdürü dışında kalan altı üyesinden dördü (A) grubu hissedarlar arasından, iki üyesi (B) grubu hissedarlar arasından Genel Kurul'ca seçilmektedir. Yönetim Kurulu seçilmiş üyeleri arasından bir Başkan Vekili seçer. Banka Yönetim Kurulu Üyeliğine atanabilmek veya seçilebilmek için; 3182 Sayılı Bankalar Kanunu'nda Yönetim Kurulu üyeliği için belirtilen şartlar aranmaktadır. Yönetim Kurulu Üyeliğinin süresi üç yıldır. Görev süresi biten üyeler yeniden Yönetim Kurulu üyeliğine seçilebilmektedir.

Yönetim Kurulu, Bankanın amaç ve faaliyet konularının gerçekleştirilmesini sağlamak üzere her türlü kararı alır.

Yönetim Kurulu tarafından bu görevlerin yerine getirilmesi sırasında, ülke ekonomisi ve bankanın faaliyet konularına ilişkin hususlarda alınan kararlar ilgili mevzuat ve Yüksek Danışma ve Kredileri Yönlendirme Kurulu önerilerini gözönünde bulundurmak zorundadır.

4.6.3 - Genel Müdür :

Banka Genel Müdürü, 3182 Sayılı Bankalar Kanunundaki şartları taşımak kaydıyla ilgili bankanın teklifi üzerine müşterek karamame ile üç yıl süre için atanır.

Genel Müdür, Türk Ticaret Kanunu ve Bankalar hakkındaki mevzuat ile Ana Sözleşme Hükümleri ve Yönetim Kurulu'nun tayin ve tespit ettiği prensipler dahilinde Bankayı idare ve temsil eder.

4.6.4 - Kredi Komitesi :

Banka Genel Müdürünün başkanlığında ilgili iki Genel Müdür Yardımcısından oluşmaktadır. Yetki sınırları, görevleri ve çalışma esasları Yönetim Kurulu'nca belirlenmektedir.

4.6.5 - Denetim Kurulu :

Bankanın Denetim Kurulu, Genel Kurul'ca bir yıl için seçilen üç üyeden oluşmaktadır. Denetçilerde, yüksek öğrenim görmüş, bankacılık konusunda bilgi ve deneyimi olma şartı aranmaktadır. Görev süresi biten denetçilerin tekrar seçilmeleri mümkündür.

Denetim Kurulu, Ana Sözleşme ile düzenlenen hükümler, Bankalar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile diğer mevzuat uyarınca denetim görevlerini yaparlar.

4.6.6 - Yüksek Danışma ve Kredileri Yönlendirme Kurulu :

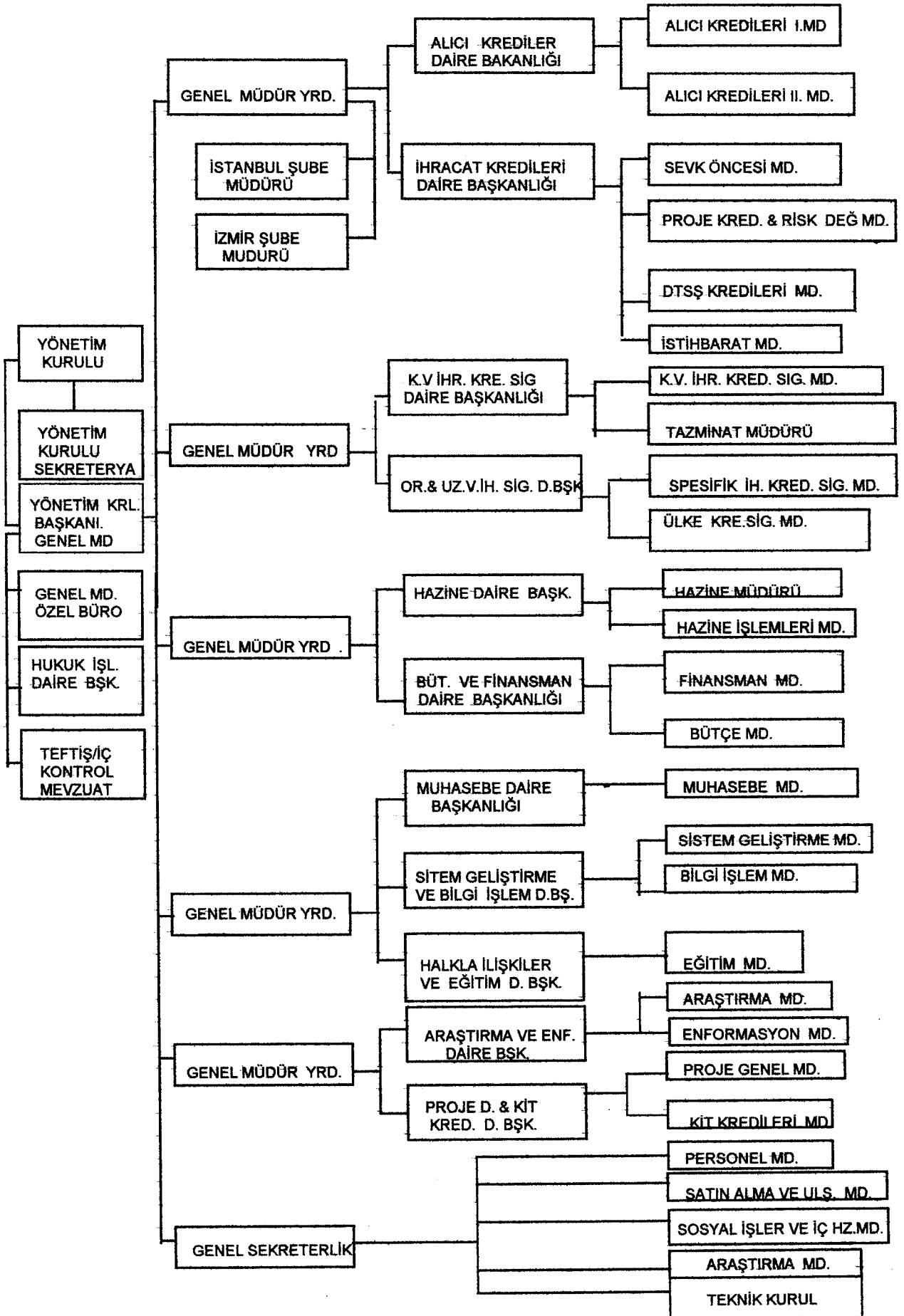
Yüksek Danışma ve Kredileri Yönlendirme Kurulu, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarının bağlı bulunduğu Bakanın başkanlığında;

- Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı,
- Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı,
- Maliye ve Gümrük Bakanlığı Müsteşarı,
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı,
- T.C. Merkez Bankası Başkanı,
- Banka Yönetim Kurulu Başkanı,
- Banka Yönetim Kurulu Başkan Vekili,
- Banka Genel Müdürü'nden oluşmaktadır.

Kurul, Bankanın açacağı krediler, vereceği garantiler ve yapacağı sigorta işlemleri üst sınırlarını genel olarak, ülke, sektör ve mal grupları itibarıyla tespit etmeye yetkilidir. Kurul çalışma esas ve usullerini belirler, yılda en az bir defa toplanır. Banka Yönetim Kurulu, Yüksek Danışma ve Kredileri Yönlendirme Kurulu tarafından tespit edilen bu limitlere uymak zorundadır.³³

Bankanın idari yapılanması ile ilgili Teşkilat Şeması aşağıdaki gibidir.

³³ Kanun. Esaslar. Ana Sözleşme, Türk Eximbank, Haziran 1996, 5.12

4.7 - BANKANIN FİNANSMAN VE FON YÖNETİMİ

İhracat kredilerinin finansmanı Türk Eximbank'ın öz kaynakları, T.C. Merkez Bankası ile yapılan döviz karşılığı Türk Lirası swapları, ticari bankalardan sağlanan krediler ve ilgili Kanun ve Para Kredi Kurulu kararı doğrultusunda oluşturulan fonlardan Türk Eximbank'a aktarılan kaynaklardan sağlanmaktadır.

Döviz cinsinden kullanılan kredilerin finansmanı ise uluslararası piyasalardan sendikasyon kredisi, tahvil ihracı ve diğer ülke Eximbankları ile yapılan ikili anlaşmalar yoluyla sağlanmaktadır.

Hazine Bonosu, Devlet Tahvili ve Gelir Ortaklığı Senetleri alımı yapılarak oluşturulan banka portföyü, banka karlılığını olumlu yönde etkileyecek şekilde aktif olarak yönetilmekte ve gerektiğinde çeşitli piyasa araçları ile likidite edilmek suretiyle ek kaynak oluşturulmaktadır. Oluşturulan bu kaynaklarla ilave kredi hacmi yaratılmak üzere kredi programlarına tahsis edilmektedir. Yabancı menkul kıymetlere yapılan yatırımlar ile de yüksek getiri elde edilmektedir.

Türk bankacılık sisteminde yer alan ticari bankalardan da özellikle Orta ve Batı Asya Cumhuriyetlerine yönelik İhracat Kredi/ İhracat Kredi Sigortası programları kapsamında kullanılmak üzere fonlar sağlanmakta ve bu yolla ticari bankacılık sistemindeki döviz rezervlerinin bir kısmının ihracata kanalize edilmesi sağlanmaktadır.³⁴

³⁴ Türk Eximbank, 1993 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1994, s. 27-28

4.8- BANKANIN PROJE DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ

Banka, proje değerlendirme faaliyetlerine Eylül 1993 tarihinde başlamıştır. Yurtdışı kuruluşlara yatırım kredisi, sigortası/garantisi şeklinde sağlanan proje finansmanına ilişkin olarak proje değerlendirme faaliyetlerini sürdürmektedir.

1994 yılından itibaren de konsorsiyumlar tarafından üstlenilen ve co-financing olanakları bulunan projeler de incelenmekte ve bu projelerin değerlendirilmesinde uluslararası finans kurumları ile paralellik sağlanmasına özen gösterilmektedir.

4.9 - BANKANIN DİĞER FAALİYETLERİ

Türk Eximbank'ın kredi ve sigorta faaliyetleri çalışmamızın ikinci bölümünde geniş şekilde inceleneceğinden bu kısımda, kredi ve sigorta faaliyetleri dışında kalan diğer faaliyetleri ele alınacaktır. Bankanın diğer faaliyetlerini aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür.

Banka faaliyetlerinin ve uygulanan programların ihracatçılara ve yurt dışında faaliyet gösteren müteahhitlere tanıtılması için çalışmalar yapılmaktadır.

Banka faaliyetlerinin gerektirdiği araştırma çalışmaları çerçevesinde başta Orta ve Batı Asya Cumhuriyetleri ile Bağımsız Devletler Topluluğu ülkeleri üzerine kapsamlı raporlar hazırlanmakta ve bu ülkelerdeki gelişmeler yakından izlenmektedir.

Ülke ve risk raporları hazırlanmakta, makroekonomik değerlendirme çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca enformasyon çalışmaları çerçevesinde

sigorta faaliyetlerine yönelik olarak yerli ve yabancı firmalar hakkında enformasyon temin etme çalışmaları yanında yurtdışındaki kuruluşlara da Türk firmaları ile ilgili raporlar hazırlanarak gönderilmektedir.

Küçük ve Orta Büyüklükteki firmaların ihracata yönlendirilmesi amacıyla Dünya Bankası destekli Proje-KOS çalışmaları yapılmaktadır. Bu proje kapsamında Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere teknik destek hizmetleri sunmakta, gelişmiş ülke pazarlarına ihracat yapılmasını engelleyen; ambalajlama, ürün tasarımı, ürün geliştirme, ürün organizasyonu, ürün standardizasyonu ve pazarların yeterince tanınmaması gibi sorunların çözümüne yönelik çalışmaların koordinatörlüğünü üstlenmektedir. Ayrıca KOBİ'lere yönelik olarak eğitim seminerleri düzenlemektedir.³⁵

Türk firmalarının uluslararası fuarlara katılmalarına yardımcı olmak suretiyle ürünlerini tanıtımları sağlanmaktadır.

4.10 - BANKANIN ULUSLARARASI FİNANSMAN KURULUŞLARI İLE İLİŞKİLERİ

Türk Eximbank'ın yurtiçi finans kurumlarıyla yakın ilişkileri ve işbirliğinin yanı sıra uluslararası finans kurumlarıyla da ilişkileri önem kazanmaktadır.

4.10.1 - Türk Eximbank - Berne Union İlişkileri :

Türk Eximbank 1994 yılında, Uluslararası Kredi Sigortası Kurumları Birliği olarak adlandırılabilen olan Berne Union'a tam üye olmuştur. Uluslararası arenada Berne Union'un, Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu (IMF) ile dünya ticaretinin serbestleştirilmesi, globalleşme ve hacminin

³⁵ Türk Eximbank, 1990 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1991, s. 29-30

büyümesi yönündeki etkileri ve gücü çok büyüktür. Berne Union'un 1998 yılı Genel Kurul toplantısının Türk Eximbank'ın ev sahipliği ile Türkiye'de yapılması kararlaştırılmıştır. Bu toplantının Ülkemizde yapılacak olması, Türkiye'nin tanıtımına da katkıda bulunacaktır.

Böylece Türk Eximbank, Berne Union'a üye ülkelerin Eximbank'larıyla yakın ilişki ve iş birliği imkanlarına kavuşmuş olacaktır.³⁶

4.10.2 - Türk Eximbank - Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)

İlişkileri :

Türk Eximbank ile Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) arasında, Türkiye'nin Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri ile Orta ve Batı Asya'da yeni kurulan cumhuriyetlere yönelik ihracat ve müteahhitlik hizmetlerini teşvike yönelik bir finansman iş birliği anlaşması imzalanmıştır. Anlaşmaya göre bu ülkelere yönelik proje finansmanında öncü rol oynayan Türk Eximbank ile EBRD arasında bilgi alış-verişini de içermektedir. Her iki finansman kuruluşu, Türk ihracatçı ve müteahhitlerinin söz konusu ülkelerde gerçekleştirecekleri projelerin belirlenmesi, değerlendirilmesi, kredilendirilmesi ve takibi konularında iş birliği yapacaklardır.

Ayrıca, EBRD ile Türk Eximbank'ın birlikte destekleyecekleri projelerin belirlenmesinde ve diğer finansman kuruluşlarının desteğinin sağlanmasında işbirliği mekanizmaları oluşturulacak, Türk ihracatçılarının EBRD tarafından sunulan fırsatlardan yararlanmaları için çalışmalar yapılacaktır.

³⁶ Türk Eximbank, Aylık Bülten, sayı: 4, Mayıs 1995.

4.10.3 - Türk Eximbank - Export Development Corporation (EDC)

İlişkileri :

Türk Eximbank ile Kanada'nın resmi ihracat kuruluşu Export Development Corporation (EDC) arasında işbirliği anlaşması imzalanmıştır.

Anlaşmaya göre, taraflar proje bazında karşılıklı olarak teknik, ticari ve mali bilgi değişiminde bulunacaklar, proje değerlendirme alanında yakın işbirliği yapacaklardır. Türk ve Kanada firmalarının üçüncü ülkelerde gerçekleştirecekleri projelerin kendi ülkeleri ile ilgili bölümlerini müştereken finanse edeceklerdir.³⁷

4.10.4- Türk Eximbank - Japon Eximbank İlişkileri :

1993 yılı içerisinde ilk defa Japon Eximbank ile yapılan anlaşma ile 23 milyar Yen (Yaklaşık 200 milyon ABD \$) tutarında uygun koşullu bir kredi sağlanmıştır. Bu kredi Türk Eximbank tarafından açılan ülke kredilerinin finansmanında kullanılmaktadır.³⁸

1995 yılında da Japon Eximbank'ın Türk Eximbank'a açacağı 300 milyon dolarlık krediye ilişkin bir çerçeve anlaşması imzalanmıştır. Türk ihracatçıların Türk Eximbank kanalıyla fonlanması amaçlanmaktadır. Bu kredi 10 yıl vadeli ve son derece düşük faizli olacaktır.

4.10.5 - Türk Eximbank - ABD Eximbank İlişkileri :

Türk Eximbank ile Amerika Birleşik Devletleri Eximbank arasında finansman anlaşması imzalanmıştır. Bu anlaşma iki ülke ihracatçılarına ve müteahhitlerine yeni iş imkanları sağlayacaktır. Bu anlaşma çerçevesinde

³⁷ Türk Eximbank, Aylık Bülten, sayı: 6, Ocak 1996.

³⁸ Türk Eximbank, 1993 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1994, s. 27

Amerikan ve Türk Eximbankları özellikle Orta Asyada'ki Cumhuriyetlerde, Rusya Federasyonu'nda ve İsrail'de gerçekleştirilmesi muhtemel 500 milyon ABD dolarına kadar olan projelerle ilgili olacaktır. Türk Eximbank, projenin Türk firması tarafından gerçekleştirilecek bölümünü, ABD Eximbank da Amerikan firmasının üstlendiği bölümü finanse edecektir.

Türk ve Amerikan Eximbank'larının ortak çalışma yapması amacıyla da bir metin imzalanmıştır. Bu metinde Türk ve Amerikan firmalarının üçüncü ülkelerde gerçekleştirecekleri projelerin finansmanı konusunda iki kurumun finansal işbirliği yapmasını öngören bir çerçeve anlaşmasıdır. İki kurum arasındaki finansal işbirliği, proje bazında yapılacak değerlendirmeler sonucunda işlerlik kazanacaktır. Sağlanacak finansman imkanının koşulları gerek Türk Eximbank gerekse Amerikan Eximbank'ın mevcut politika ve kurallarına uygun olarak belirlenecektir. Ayrıca OECD'nin (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü) devlet destekli ihracat kredilerine ilişkin kurallarının ihlal edilmemesine özen gösterilmiş olacaktır.

4.10.6 - Türk Eximbank - İslam Kalkınma Bankası İlişkileri :

Türk Eximbank, diğer kredi ve garanti imkanlarına ek olarak İslam Konferansı Teşkilatı üyesi ülkelere ihracat yapan Türk ihracatçılarına finansman desteği sağlamak amacıyla İslam Kalkınma Bankası bünyesinde faaliyete geçmiş bulunan Orta Vadeli Ticaretin Finansmanı Fonu'na aracılık etme görevini de üstlenmiştir.³⁹

³⁹ Türk Eximbank, Aylık Bülten, sayı:4, Mayıs 1995.

Yine İslam Kalkınma Bankası bünyesinde oluşturulan İhracata Yönelik İthalatın Finansmanı'na aracılık etmektedir.

II. BÖLÜM

TÜRK EXİMBANK'IN KREDİ, SİGORTA VE GARANTİ PROGRAMLARI

Giriş kısmında da belirttiğimiz gibi Türkiye'nin taraf olduğu anlaşmalar, GATT ve Avrupa Topluluğu politikaları, ihracata doğrudan nakdi teşviklerin verilmesini engellemektedir. 1 Ocak 1996 tarihinden itibaren Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği'ne gitmemiz nedeniyle, dış ticarete haksız rekabet yaratmayacak teşviklerin uygulanması son derece önem kazanmaktadır. Bu tür teşviklerin en önemlileri ihracata kredi, sigorta ve garanti desteğinin sağlandığı Eximbank Programlarıdır.

Çalışmamızın bu bölümünde Türk Eximbank kredi olanakları, dış yatırımlara sağlanan finansman ve sigorta programları ele alınacaktır.

Türk Eximbank tarafından kullanılan kredileri genellikle kısa olmak üzere, orta - uzun vadeli olarak iki kısma ayırmak mümkündür.

1 - KISA VADELİ KREDİLER

- Sevk Öncesi İhracat Kredileri,
- İhracat Döviz Kredisi,

- Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli İhracat Kredisi,
- Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli Döviz Kredisi,
- Performans Döviz Kredisi.

1.1- SEVK ÖNCESİ İHRACAT KREDİSİ (SÖİK)

Tarım ve madencilik ürünleri ile ihracata yönelik mal üreten sanayilerin imalat aşamasından başlanarak desteklenmesi amacıyla ticari bankalar aracılığı ile Türk Lirası olarak kullanılan kısa vadeli bir kredidir. Mart 1989 yılında yürürlüğe konmuştur.

1.1.1- Kredinin Amacı:

İhracatçı ve imalatçıların ihracata hazırlık aşamasında işletme sermayesi ihtiyaçlarının karşılanmasıdır.

1.1.2 - Kredinin Tanım ve Kapsamı:

SÖİK, İhracatçı ve imalatçı vasfını haiz ihracatçı firmalarla, ihracat bağlantılı mal üreten ve nihai üretici imalatçı firmalara kanun, kararname ve tebliğlerle ihracı yasaklanan malların dışında kalan Türk menşeli malların, serbest dövizle ve Türk Eximbank'a " İhracat Kredisi Sigortası" yaptırmak koşuluyla kesin olarak ihraç teahhüdü karşılığı kullanılmak üzere aracı bankalara tahsis edilmektedir.

Kredi, İhracat Sayılan Yurtiçi Satış ve Teslimler, Transit Ticaret, Takas, Bağlı Muamele, Sınır ve Kıyı Ticareti, Geçici Muaflık kapsamında ithali yapılan malzemenin ihracı için kullanılmamaktadır.

Bu krediyi kullanan firmalar, İhracatı Teşvik Kararı ve Karar'la ilgili tebliğler hükümleri uyarınca krediye ilişkin, vergi, resim ve harç istisnasından yararlandırılmaktadır.

1.1.3 - Krediye İlişkin Banka Limiti:

Krediye aracılık eden bankalara, Türk Eximbank tarafından genel kredi limiti tahsis edilmektedir. Bankalar bu limitler içerisinde kalmak şartıyla Türk Eximbank nam ve hesabına krediyi kullandırmaktadırlar. Bankalara tahsis edilen limitlerin kullanılmasında; sektörler, bölgeler ve kullanıcı firma büyüklükleri itibariyle sınırlamalar getirmeye Türk Eximbank Yönetim Kurulu yetkilidir.

1.1.4 - Krediye İlişkin Firma Limiti:

Yıllar itibariyle değişmekle beraber en son Mayıs 1996 tarihi itibariyle tüm firmalar için kredi limiti 120 milyar TL. dir.

Ancak bu miktar, Türk Eximbank Yönetim Kurulu'nca, sektörler ve firmalar itibariyle artırılıp azaltılabilmektedir.

Kredide aracı bankalarca geçmiş ihracat performansı kriter olarak doğrudan etkili olmamakta; ancak, firmanın ihracat taahhüdünü oluşturan bağlantılarının değerliliği esas alınmaktadır. Bu değerlendirme ve risk tamamen aracı bankanın üzerinde bulunmaktadır. Bankaların, İhracat Kredi Sigortası ile teminat altına alınan risklerden doğacak talep hakları vardır.

1.1.5 - Kredinin Tutarı ve Vadesi:

Kredinin tutarı, taahhüd edilen FOB (Free On Board) ihracat tutarının % 50'sinin, kredi talep tarihindeki Merkez Bankası döviz alım kuru üzerinden

hesaplanan TL. karşılığıdır.

Kredinin vadesi, azami 120 gündür.

1. 1. 6- Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti :

Krediye uygulanmakta olan faiz oranları, Türk Eximbank tarafından, para piyasaları yakından takip edilerek geçerli oldukları dönemlerde riski açık bulunan tüm kredilere uygulanmaktadır.⁴⁰

Eximbank'ın SÖİK'e uyguladığı faiz oranları, para piyasalarındaki gelişmelere paralel olarak değişmekle birlikte bir fikir vermesi bakımından 01.04.1996 tarihinden itibaren uygulamaya konulan yeni faiz oranları ve firma maliyeti aşağıdaki gibidir.

Tablo-7

SÖİK'NE UYGULANAN FAİZ ORANLARI VE FİRMA MALİYETİ

Geri Ödeme Süresi (Gün)	Faiz Oranı (%)	Aracı Banka Komisyonu (%)	Firma Maliyeti
1 - 30	50	3	53
31 - 60	55	3	58
61 - 90	60	3	63
91 - 120	67	3	70 (*)

* Bu bilgi, Eximbank Genel Müdürlüğünün 29.03.1996 tarih ve 1482 sayılı yazısından alınmıştır.

Aracı bankalar, bu oranların üzerine azami üç puan ilave ederek firmalara yansıtabilmektedirler. Aracı bankalar bunun dışında, Şevk Öncesi ihracat Kredisi kullandırımı ile ilgili hiçbir isim altında firmalardan veya

⁴⁰ Türk Eximbank, Şevk Öncesi İhracat Kredileri Uygulama Esasları, 15 Ocak 1996 Revizyonu, 5.1-8

Eximbank'tan komisyon, ücret, masraf ve benzeri unsurları talep ve tahsil edememektedirler.

1. 1. 7- Kredinin Kullanım Şartları :

Kredi, limit tahsis edilen aracı bankalar vasıtası ile;

- Malların serbest dövizle kesin olarak ihraç taahhüdü karşılığında,

-Türk Eximbank'a İhracat Kredi Sigortası yaptırılması koşulu ile kullandırılmaktadır.

Firmalar, Kredi Talep Formu, Firma Taahhütnamesi, Münferit Borçlu Cari Hesap Taahhütnamesi, Muvafakatname gibi kredi başvuru formları ile aracı bankalara müracat ederler. Aracı banka uygun bulduğu talepleri Türk Eximbank'a gönderir. Türk Eximbank, kredi taleplerini değerlendirir, kabul edilmesi halinde kredi, firma hesabına aktarılmak üzere en kısa sürede aracı bankaya ödenir.⁴¹

1. 1. 8- Krediyeye İlişkin İhracat Taahhüdü ve İhracat

Taahhüdünün Kapatılması :

İhracat taahhüdü, kredi vadesi içerisinde gerçekleştirilmesi taahhüd edilen FOB ihracatın % 100'ünü ve Kambiyo Mevzuatı'nın belirlediği sürelerde yurda getirilerek bankalara ve özel finans kurumlarına satılması gereken FOB ihracat tutarını ifade eder.

Firmalar, kredi vadesi içinde taahhüt ettikleri FOB ihraç tutarının % 100'ünü gerçekleştirerek ve FOB ihracat tutarının Kambiyo Mevzuatı

⁴¹ Türk Eximbank, "Kısa Vadeli İhracat Kredi Programları", Tanıtım Broşürü, Mart 1996, S. 1-11

çerçevesinde en az % 70'ini DAB (Döviz Alım Belgesi) ne bağlatarak aracı bankalar vasıtasıyla ihracat taahhüdlerini kapatabilirler.

Bedeli yurtdışında bırakılan veya döviz tevdiat hesabında tutulan dövizler, Türk Eximbank'a İhracat Kredi Sigortası yaptırılmamış ihracatlara ait mal bedeli dövizler, Türk Eximbank Ülke Kredileri, Ülke Kredileri Sigortası / Garantisi Programları ve diğer Kısa Vadeli İhracat Kredi Programları kapsamında yapılan ihracatlara ait mal bedeli dövizler, ihracat taahhüdüne saydırılmayacak dövizlerdendir.

1. 1. 9- Kredinin Alt Uygulamaları:

Sevk Öncesi İhracat Kredisinin alt uygulamalarını, Sevk Öncesi Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) İhracat Kredisini, Sevk Öncesi Kalkınmada Öncelikli Yörelere İhracat Kredisini ve Sevk Öncesi Döviz İhracat Kredisini olmak üzere üç kısma ayırmak mümkündür.

1. 1. 9. 1- Sevk Öncesi KOBİ İhracat Kredisini :

1 ila 200 işçi çalıştıran Küçük ve Orta Ölçekli imalatçı ve imalatçı ihracatçı firmalara kullanılmaktadır. Kredinin vadesi azami 180 gündür. Aracı bankalar, kendilerine tahsis edilen genel limitlerinin % 30'unu KOBİ Limiti kapsamında Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere kullanılmak zorundadırlar.

Bu farklılıklar dışındaki koşullar, Sevk Öncesi İhracat Kredisini ile aynıdır.

1. 1. 9. 2- Sevk Öncesi Kalkınmada Öncelikli Yörelere İhracat

Kredisini :

Kanuni veya iş merkezlerinin yanı sıra, ekonomik ve ticari faaliyetlerini de Kalkınmada Öncelikli Yörelere (Gaziantep ili dahil) icra eden imalatçı,

imalatçı- ihracatçı ve ihracatçı firmalara kullanılmaktadır.

Kredinin vadesi 120 gündür. KOBİ'ler için 180 gündür. Aracı bankalar genel limitlerinin en az % 5, en fazla % 15'ini Kalkınmada Öncelikli Yörelere faaliyet gösteren firmalara tahsis etmek zorundadırlar. Ayrıca bu firmaların kullandıkları kredilerin 500.000 ABD Doları karşılığı Türk Lirası, Türk Eximbank tarafından belirlenen oranlarda faiz indirimi uygulaması yapılmaktadır.

Bu farklılıklar dışındaki koşullar Sevk Öncesi İhracat Kredisi ile aynıdır.⁴²

1.1.9.3 - Sevk Öncesi Döviz İhracat Kredisi :

Malların serbest dövizle kesin olarak ihracı taahhüdü karşılığında aracı bankalar vasıtası ile kullanılmaktadır. Bu kredi programı Eximbank kredilerinde yeknasıklığı sağlamak amacıyla uygulamaya konmuştur.

Kredinin vadesi 180 gündür. Firma limiti 10 milyon ABD Doları'dır. Bu tutar bir defada 5 milyon ABD Doları'nı geçemez.

Kredinin faiz oranları Türk Eximbank tarafından belirlenmektedir. Aracı banka bu oranların üzerine en fazla 0.75 puan ilave ederek firmaya yansıtabilir.

Bu farklılıklar dışındaki koşullar Sevk Öncesi İhracat Kredisi ile aynıdır.⁴³

1. 2 İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ (İDK)

İhracata yönelik mal üreten sanayi, tarım ve madencilik sektöründeki ihracatçı ve imalatçıların uluslararası piyasalardaki rekabet güçlerini artırabilmek için ihracat projelerinin ihracata hazırlık aşamasında finansman

⁴² Türk Eximbank, Sevk Öncesi İhracat Kredileri Uygulama Esasları, 15.01.1996 Revizyonu, s.5

⁴³ Türk Eximbank, Kısa Vadeli İhracat Kredi Programları, Ankara 1997, s. 11-12

ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ilk kez 1990 yılında uygulamaya konulan Döviz Kredisi programı, İhracat Döviz Kredisi (İDK) adı altında 1994 yılında revize edilmiştir.⁴⁴

İhracat Döviz Kredisi, Alman Markı ve ABD Doları cinsinden kullanılmaktadır. Ancak Demir - Çelik ihracatı için kredi kullanmak isteyen firmaların kredi talepleri Japon Yeni üzerinden karşılanmaktadır.

Bu kredi kullanımında, gıda, kesme çiçek, el halısı ve kilim, cam ve seramik ile görüntülü ve ses bantları, deri konfeksiyon, renkli televizyon, otomotiv yan sanayi, demir - çelik ve madencilik sektörleri öncelikli sektörlerdir.⁴⁵

1. 2. 1- Kredinin Amacı :

Kredinin amacı, ihracatçı ve imalatçıların, uluslararası piyasalarda rekabet güçlerini artırmak, ihracata hazırlık aşamasında finansman ihtiyaçlarını karşılamaktır.

1. 2. 2- Kredinin Tanım ve Kapsamı :

İhracat Döviz Kredisi, ihracatçı veya imalatçı vasfını haiz firmalar ile ihracat bağlantılı mal üreten imalatçı firmalara, ihracı yasaklanan malların dışında kalan ve Türk Eximbank'ca belirlenen özelliklere sahip Türk menşeli malların serbest dövizle, kesin olarak ihracı taahhüdü karşılığı kullanılmak üzere aracı bankalara tahsis edilmektedir.

Bu krediyi kullanan firmalar, vergi, resim ve harç istisnasından yararlandırılır.

⁴⁴ Türk Eximbank , 1994 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1995, s.116

⁴⁵ Türk Eximbank, İhracat Döviz Kredisi Hakkında Genel Açıklama, Ankara, 30.06.1995.

1. 2. 3- Krediye İlişkin Banka Limiti :

Krediye aracılık eden bankalara, Türk Eximbank tarafından ABD Doları cinsinden bir döviz kredisi limiti tahsis edilmektedir. Aracı bankanın Türk Eximbank'ın nam ve hesabına kullandıracağı İhracat Döviz Kredilerinin belirli bir andaki anapara bakiyeleri toplamı, Türk Eximbank tarafından belirlenen limitler dahilinde kalması ön görülmektedir.

1. 2. 4- Krediye İlişkin Firma Limiti :

Firmanın kullanmakta olduğu İhracat Döviz Kredilerinin anapara bakiyeleri toplamı 10 milyon ABD Dolarıdır. Bu tutar bir defada 5 milyon ABD Doları tutarını geçemez. Ancak bu miktarlar, Türk Eximbank Yönetim Kurulu'nca sektörler ve firmalar itibariyle artırılıp azaltılabilir.

1. 2. 5- Kredinin Tutarı ve Vadesi :

Kredi tutarı, FOB ihracat taahhüdünün % 100'dür. Kredinin vadesi azami 180 gündür. Türk Eximbank ihracattaki gelişme ve taleplere göre kredi tutarında ve kredi vadesinde değişiklikler yapmaktadır.

1. 2. 6- Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti :

Krediye uygulanacak faiz oranları ve faiz tahsilat dönemleri kredi müracaatı bazında Türk Eximbank tarafından belirlenir. Aracı banka, bu faiz oranlarının üzerine azami yıllık % 0.75 ilave ederek firmaya yansıtır. Türk Eximbank, mevzuatın izin verdiği limitler dahilinde tek taraflı olarak uygulanacağı faiz oranlarını değiştirmeye yetkili olmakla beraber 2 Temmuz 1996 tarihinden itibaren uygulamaya koyduğu faiz oranları aşağıdaki gibidir.

Tablo-8

İDK FAİZ ORANLARI VE FİRMA MALİYETİ

GERİ ÖDEME SÜRESİ (GÜN)	FAİZ ORANI (%)	FİRMA MALİYETİ
1-30	LİBOR -0.75	LİBOR
31-60	LİBOR -0.75	LİBOR
61-90	LİBOR -0.50	LİBOR +0.25
91-120	LİBOR -0.50	LİBOR +0.25
121-180	LİBOR -.25	LİBOR +0.50
JAPON YENİ KREDİLER	*TİBOR	TİBOR +0.75
ALMAN MARKI KREDİLER	**FİBOR	FİBOR +0.75

* TİBOR : Tokyo İnterbank Piyasası Kredi Faiz Oranı.

** FİBOR : Frankfurt İnterbank Piyasası Kredi Faiz Oranı.

Aracı bankalar, bu faiz oranlarına yıllık % 0.75 ilaveden hariç İhracat Döviz Kredisi ile ilgili hiç bir isim altında firmalardan veya Eximbank'tan ücret, komisyon, masraf ve benzeri unsurları talep ve tahsil edemezler.

Kredi faizinin hesaplanmasında kullanılan LİBOR, kredinin kullandırıldığı tarihten iki iş günü önce saat 11.00'de Reuters ekranının LİBO sayfasında kotasyon veren bankaların ABD Doları için belirlenmiş faiz oranlarının ortalamasıdır. Kredinin DM olarak kullandırılması halinde de FİBOR aynı yöntemle belirlenmektedir.

1. 2. 7- Kredinin Kullanım Şartları :

İhracat Döviz Kredisi, malların serbest dövizle kesin olarak ihracı taahhüdü karşılığında aracı bankalar vasıtası ile kullanılmaktadır. Bu krediyi kullanacak olan firma, Kredi Talep Formu, Firma Bilgi Formu, Firma Taahhütnamesi, Münferit Borçlu Cari Hesap Taahhütnamesi ve Muvafakatname gibi kredi başvuru formları ile aracı bankaya müracaat eder. Aracı banka bu belgelerle birlikte İhracat Döviz Kredisi Limitlerinin % 10 fazlası tutarında Borçlu Cari Hesap Taahhütnamesi'ni düzenleyerek Eximbank'a gönderir. Eximbank tarafından incelenen müracatın uygun bulunması halinde kredi tutarı aracı bankaya Türk Lirası veya döviz olarak aktarılır.

1. 2. 8- Krediyeye İlişkin İhracat Taahhüdü ve İhracat

Taahhüdünün Kapatılması :

İhracat Taahhüdü, kredi vadesi içinde fiilen gerçekleştirilmesi ve Kambiyo Mevzuatı'nın belirlediği sürelerde yurda getirilerek bankalara veya özel finans kurumlarına satılması gereken FOB ihracat tutarını ifade etmektedir.

İhracat taahhüdünün kredi için tanınan asıl ve / veya ek süre içerisinde fiilen gerçekleştirilmesi zorunludur. İhracat taahhüdü mal grupları aynı kalmak koşulu ile çeşitli bağlantılar kapsamında yapılacak değişik ihracatlar ile kapatılabilmektedir.

Firmalar, kredi vadesi içerisinde taahhüd ettikleri FOB ihracat tutarının en az % 100'ünü gerçekleştirerek ve FOB ihracat tutarının Kambiyo Mevzuatı

çerçevesinde asgari % 70'ini Döviz Alım Belgesi'ne bağlatarak ihracat taahhütlerini aracı bankalar vasıtası ile kapatabilmektedirler.⁴⁶

Bedeli yurtdışında bırakılan veya döviz tevdiat hesabında tutulan dövizler, bedeli fiili ihraç tarihinden önce gelen dövizler (Peşin döviz gibi) diğer Kısa Vadeli Kredi Programları kapsamında yapılan ihracata ait mal bedeli dövizler, ihracat taahhüdüne saydırılmayacak dövizlerdendir. Ayrıca İhracat sayılan Satış ve Teslimler Transit Ticaret, Sınır ve Kıyı Ticareti, Bedelsiz İhracat, Bağlı Muamele, Takas ve Gümrük Kanunu'nun Geçici Muaflık ile ilgili 119'uncu maddesi kapsamında ithali yapılan malzemenin ihracı ile kazanılan dövizler de ihracat taahhüd hesabının kapatılmasında kullanılamamaktadır.⁴⁷

1. 3- DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ KISA VADELİ İHRACAT KREDİSİ

Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ve Sektörel Dış Ticaret Şirketleri'nin ihracat faaliyetleri ile ilgili finansman ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Türk Eximbank tarafından yürürlüğe konmuştur.

1. 3. 1- Kredinin Amacı :

Kredinin amacı, Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ile Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin rekabet güçlerini artırmak ve ihracat faaliyetleri ile ilgili finansman ihtiyaçlarını karşılamaktır.

1. 3. 2. Kredinin Tanım ve Kapsamı :

Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli İhracat Kredisi, Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ve Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin ihracat faaliyetleriyle ilgili finansman ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla ihracı yasaklanmayan Türk

⁴⁶ Türk Eximbank, 15.04.1996 tarih ve 1664 sayılı yazısı.

⁴⁷ Türk Eximbank, İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları, 15.01.1996 Revizyonu, s. 1-10

menşeli malların serbest dövizle kesin olarak ihracı taahhüdü karşılığı kullanılmaktadır.

1. 3. 3- Krediyeye İlişkin Banka Limiti :

Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli İhracat Kredisi, doğrudan Türk Eximbank tarafından kullanıldığından aracı bankalara limit tahsisi yapılmamaktadır.

1. 3. 4- Krediyeye İlişkin Firma Limiti :

Firmaya tahsis edilen kredi limiti, bir önceki takvim yılı ihracat performansları dikkate alınarak Türk Eximbank tarafından belirlenmektedir.

Dış Ticaret Sermaye Şirketi ve Sektörel Dış Ticaret Şirketi ünvanını yeni almış olup bir önceki yıl ihracat performansını belgelendiremeyen firmaların kredi limiti, kredi süresi içerisinde gerçekleştirmeyi taahhüt ettikleri FOB ABD Doları ihracat tutarına bağlı olarak tespit edilmektedir.

1. 3. 5- Kredinin Tutarı ve Vadesi :

Kredi tutarı, FOB ihracat taahhüdünün % 10'unun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) döviz alış kuru üzerinden hesaplanan TL karşılığıdır.

Kredinin vadesi ise azami 90 gündür.

1. 3. 6- Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti :

Krediyeye uygulanacak faiz oranı Türk Eximbank'ca belirlenmektedir. Ancak; faiz oranlarında yapılan tüm değişiklikler (artış ve azalış) faiz değişikliğinin yapıldığı tarihte riski bulunan kredilere, faizin değiştiği tarihten, kredi vadesine kadar olan süreye yeni faiz oranı üzerinden hesaplama yapılmak suretiyle yansıtılmaktadır. Eğer firma kredilendirmeye esas ihracatını

Türk Eximbank'a İhracat Kredi Sigortası yaptıracak olursa tesbit edilen faizden belirli bir oranda indirim yapılmaktadır.

Ayrıca Türk Eximbank tarafından yapılan işlemler karşılığı faize esas adat üzerinden % 1 oranında komisyon alınmaktadır.

1 Nisan 1996 tarihinden geçerli olmak üzere bu krediler için Türk Eximbank tarafından uygulamaya konulan faiz oranları aşağıdaki gibidir.

Tablo-9

DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ KISA VADELİ İHRACAT KREDİSİ FAİZ ORANLARI VE FİRMA MALİYETİ

GERİ ÖDEME SÜRESİ (GÜN)	FAİZ ORANI (%)	KOMİSYON (%)	FİRMA MALİYETİ	İKS YAPTIRILMASI HALİNDE FİRMA MALİYETİ *
1-30	50	1	51	49
31-60	55	1	56	54
61-90	60	1	61	59

* İKS : İhracat Kredi Sigortası.

Firma bu krediye ilişkin ihracatını Türk Eximbank'a İhracat Kredi Sigortası yaptırmış ise faiz, 2 puan düşülerek hesaplanmaktadır.⁴⁸

Bu krediyi kullanan firmalar, İhracatı Teşvik Kararı ve Karar'a İlişkin Tebliğler hükümleri dahilinde vergi, resim ve harç istisnasından yararlandırılmaktadır.

⁴⁸ Türk Eximbank, 19.03.1996 tarih ve 1482 sayılı yazısı.

1. 3. 7- Kredinin Kullanım Şartları :

Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli İhracat Kredisi, Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca, takvim yılı itibariyle Dış Ticaret Sermaye Şirketi (DTSS) ve Sektörel Dış Ticaret Şirketi (SDTŞ) unvanı verilmiş, kredibiliteleri olumlu bulunan firmalara, kredi vadesi içinde serbest dövizle gerçekleştirecekleri FOB ihracat tutarını ABD Doları bazında kesin ihracı karşılığı, doğrudan Türk Eximbank tarafından kullanılmaktadır.

Bu krediden yararlanmak isteyen firma, Kredi Talep Formu, Firma Taahhünamesi, Genel Kredi Sözleşmesi ve Teminat (Banka Teminat Mektubu, Devlet İç Borçlanma Senetleri, Gelir Ortaklığı Senetleri, Teminat Senedi ve T.C. Merkez Bankası nezdinde kesinleşmiş prim alacaklarının Türk Eximbank'a temliki) gibi belgelerle Eximbank'a müracaat eder. Türk Eximbank kredi taleplerini değerlendirir. Uygun bulunması halinde kredi, firma hesabına aktarılmak üzere EFT (Elektronik Fon Transferi) sistemi aracılığı ile ticari bankaya ödenir.

1. 3. 8 - Krediye İlişkin İhracat Taahhüdü ve İhracat Taahhüdünün

Kapatılması :

İhracat Taahhüdü, kredi vadesi içinde gerçekleştirilecek olan ve Kambiyo Mevzuatı çerçevesinde yurda getirilerek banka veya özel finans kurumlarına satılması gereken FOB ihracat tutarını ifade etmektedir.

Bu krediye mahsus olmak üzere, krediye başvuru tarihi ile kredi kullanım tarihi arasında gerçekleştirilen ihracatlar da firma taahhüdüne dahil edilebilmektedir.⁴⁹

Firmalar, ihracat taahhütlerini, kredi vadesi içinde taahhüt ettikleri FOB ihracat tutarının % 100' ünü gerçekleştirerek ve FOB ihracat tutarının asgari % 70' ini Döviz Alım Belgesi'ne bağlatarak kapatabilmektedirler.

Bedeli yurtdışında bırakılan veya döviz tevdiat hesabında tutulan dövizler, peşin dövizler ve Türk Eximbank Ülke Kredileri kapsamında yapılan ihracata ait mal bedeli dövizler ihracat taahhüdüne saydılamayacak dövizlerdendir.⁵⁰

1. 4- DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ KISA VADELİ DÖVİZ KREDİSİ

3332 Sayılı Kanuna ilişkin 87/11914 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 8/1 maddesine istinaden, Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ile Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin rekabet güçlerinin artırılması böylece yurda daha fazla döviz getirilmesi maksadıyla Türk Eximbank tarafından 16.9.1993 yılında uygulamaya konulmuş, 15.01.1996 tarihinde revize edilmiştir.

1. 4. 1 - Kredinin Amacı :

Kredinin amacı, Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ile Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin ihracat faaliyetleriyle ilgili finansman ihtiyaçlarının karşılanmasıdır.

1. 4. 2 - Kredinin Tanım ve Kapsamı :

Kredi, DTSS ile SDTŞ'nin ihracat aşamasında finansman gereksinmelerini karşılamak amacıyla, Kanun, Karamame ve Tebliğlerle ihracı

⁴⁹ Türk Eximbank, Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli İhracat Kredisi Uygulama Esasları, 15.01.1996 Revizyonu, 5-1-8

⁵⁰ Türk Eximbank, Kısa Vadeli Krediler, Tanıtım Broşürü, 5-13-15

yasaklanmayan Türk menşeli malların serbest dövizle (Türk Parasını Koruma Kanunu çerçevesinde alımı satımı yapılan konvertibl dövizler TCMB' nin Bankacılık anlaşması bulunan ülkeler hesapları ile gelen dövizler ve Türk Lirası ile yapılan ihracat karşılığı elde edilen Türk Liralari serbest döviz kabul edilmektedir) kesin olarak ihracı taahhüdü karşılığı kullandırılmaktadır.

Kredi ABD Doları, Alman Markı, Japon Yeni ve Sterlin cinsinden tahsis edilebilmektedir.

1. 4. 3 - Krediye İlişkin Banka Limiti :

Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli Döviz Kredisi, doğrudan Türk Eximbank tarafından kullandırıldığından aracı bankalara limit tahsisi yapılmamaktadır.

1. 4. 4 - Krediye İlişkin Firma Limiti :

Firmalara tahsis edilen kredi limiti, bir önceki takvim yılı ihracat performansları dikkate alınarak Eximbank tarafından belirlenmektedir.

DTSS ve SDTŞ unvanını yeni almış olan firmaların kredi limitleri; kredi süresi içinde gerçekleştirmeyi taahhüt ettikleri FOB ABD Doları ihracat tutarına bağlı olarak tespit edilmektedir.

1. 4. 5- Kredinin Tutarı ve Vadesi :

Firmaların kredi kullanmak için Türk Eximbank'a verecekleri ihracat taahhüdü karşılığı kullanabilecekleri kredi tutarı, bir önceki takvim yılı ihracat performansları dikkate alınarak tahsis edilmiş olan limiti aşmamak üzere belirlenmektedir. Kredi tutarı, FOB ihracat taahhüdünün % 100'nün kullanım

gününde Türk Eximbank tarafından tespit edilen döviz alış kuru üzerinden hesaplanan TL. karşılığıdır.

Kredinin vadesi azami 180 gündür. Bu sürenin başlangıcı kredinin firma hesabına alacak kaydedildiği tarihtir.

1. 4. 6- Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti :

Krediye ilişkin faiz oranları Türk Eximbank tarafından belirlenmektedir. Faiz oranlarında yapılan değişiklikler (artış ve azalışlar) faiz değişikliğinin yapıldığı tarihte kredilendirilmiş olan firmalara da yeni oranlar üzerinden yansıtılmaktadır.

Türk Eximbank tarafından belirlenen faiz oranına esas olan LIBOR kredinin kullandırıldığı tarihten iki iş günü önce saat 11.00'de Reuters ekranının LIBO sahifesinde kotasyon veren bankaların ABD Doları için belirlenmiş faiz oranlarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır. Eğer kredi ABD Doları dışında bir konvertibl döviz cinsinden kullanılmak istenirse yine aynı yöntemle hesaplanmaktadır.

1 Nisan 1996 tarihinden geçerli bu krediye ilişkin faiz oranları aşağıdaki gibidir.

Tablo-10

**DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ KISA VADELİ DÖVİZ
KREDİSİ FAİZ ORANLARI VE FİRMA MALİYETİ**

GERİ ÖDEME SÜRESİ (GÜN)	FAİZ ORANI (%)	FİRMA MALİYETİ
1-30	LİBOR,FİBOR,STGLİBOR -0.75	LİBOR,FİBOR,STGLİBOR -0.75
31-60	LİBOR,FİBOR,STGLİBOR -0.75	LİBOR,FİBOR,STGLİBOR -0.75
61-90	LİBOR,FİBOR,STGLİBOR -0.50	LİBOR,FİBOR,STGLİBOR -0.50
91-120	LİBOR,FİBOR,STGLİBOR -0.50	LİBOR,FİBOR,STGLİBOR -0.50
121-180	LİBOR,FİBOR,STGLİBOR -0.25	LİBOR,FİBOR,STGLİBOR -0.25
JAPON YENİ	TİBOR	TİBOR

Japon Yeni olarak kullanılan kredilerde vade gözetilmeksizin faiz oranı TİBOR uygulanmaktadır.⁵¹

Kredi, İhracatı Teşvik Kararı ve bu Karar'a ilişkin Tebliğler hükümleri dahilinde Vergi, Resim ve Harç istisnasından yararlandırılmaktadır.

Bu kredilerin firmaya maliyeti anapara ve faizlerinden ibarettir.

✕ **1. 4. 7- Kredinin Kullanım Şartları :**

Krediden yararlanmak için, kredi talebinde bulunduğu tarihte takvim yılı itibariyle;

- T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından Dış Ticaret Sermaye Şirketi ve Sektörel Dış Ticaret Şirketi unvanı verilmiş olması,

⁵¹ Türk Eximbank, 29.03.1996 tarih ve 1482 sayılı yazısı.

- Firma kredibilitesinin Türk Eximbank'ca olumlu bulunması ve kredi kullanıldığı sürece kredi kullanımına mani bir halin ortaya çıkmaması, gerekmektedir.

Sözü edilen bu şartları taşıyan firma, Kredi Talep Formu, Firma Taahhünamesi, Genel Kredi Sözleşmesi ve Teminat gibi belgeleri tamamlayarak Türk Eximbank'a müracaat eder. Türk Eximbank kredi talebini değerlendirir. Uygun bulunması halinde kredi, firma hesabına aktarılmak üzere EFT sistemi aracılığı ile ticari bankaya ödenir.

Bu kredi, Türk menşeli malların serbest dövizle kesin olarak ihracı taahhüdü karşılığı doğrudan Eximbank tarafından kullanılmaktadır.

1. 4. 8 - Krediyeye İlişkin İhracat Taahhüdü ve İhracat

Taahhüdünün Kapatılması :

İhracat taahhüdü, kredi vadesi içerisinde gerçekleştirilecek olan ve bedeli Kambiyo mevzuatında öngörülen sürelerde (Fiili ihraç tarihinden itibaren en geç 180 gün) yurda getirilerek, bankalara ve özel finans kurumlarına satılması gereken FOB ihracat tutarını ifade etmektedir.

İhracat taahhüdünün kapatılması, kredinin kullanıldığı tarihle, kredinin vadesi arasında yapılan ihracatlardan sağlanan ve alış Kambiyo mevzuatında öngörülen sürelerde yapılan dövizlerle kapatılması esastır.

Taahhüt edilen FOB ihracat tutarının kredi vadesi içerisinde gerçekleştirilmesi durumunda mal bedelinin asgari % 70'inin Döviz Alım Belgesi'ne bağlatılması proje taahhüdünün kapatılmasında yeterli olmaktadır.

Bedeli yurtdışında bırakılan veya döviz tevdiat hesabında tutulan dövizler, bedeli fiili ihracat tarihinden önce gelen dövizler ve Türk Eximbank Ülke Kredileri kapsamında yapılacak ihracatlara ait mal bedeli dövizler ihracat taahhüdüne saydırılamayacak dövizlerdendir.⁵²

1. 5- PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ

Performans Döviz Kredisi, 17 Haziran 1994 tarihinde uygulamaya konmuştur. Bu program ile imalatçı - ihracatçı firmalara aracı banka olmaksızın doğrudan Türk Eximbank tarafından döviz kredisi kullanılması amaçlanmaktadır.⁵³

Söz konusu kredi programı daha önceleri Türk Eximbank'ın İstanbul ve İzmir Şubeleri tarafından kullanılmakta iken 22 Nisan 1996 tarihinden itibaren Genel Müdürlük tarafından kullanılmaya başlanmıştır.

1. 5. 1- Kredinin Amacı :

Kredinin amacı, imalatçı ve ihracatçıların ihracata hazırlık aşamasında finansman ihtiyaçlarının karşılanmasıdır.

Performans Döviz Kredisi, ihracata yönelik mal üreten sektörlerdeki imalatçı ve ihracatların uluslararası piyasadaki rekabet güçlerini artırabilmek için Türk Eximbank tarafından uygulamaya konmuştur.

1. 5. 2- Kredinin Tanım ve Kapsamı :

Bu Krediden Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ve Sektörel Dış Ticaret Şirketleri hariç, imalatçı / ihracatçı, ihracatçı veya ihracata yönelik mal üreten, ihracatını DTSSŞ ve SDTŞ veya diğer ihracatçı firmalar aracılığı ile

⁵² Türk Eximbank, Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli Döviz Kredisi Uygulama Esasları, 15.01.1996 Revizyonu, s. 1-9

⁵³ Türk Eximbank, 1994 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1995, s. 16

1. 5. 6- Kredinin Faiz Oranı ve Firma Maliyeti :

Türk Eximbank tarafından belirlenen faiz oranlarındaki değişiklikler (artış ve azalışlar) faiz değişikliğinin yapıldığı tarihte banka nezninde riski açık bulunan tüm döviz kredilerine yansıtılmaktadır.

Kredi faiz oranının hesaplanmasında kullanılmakta olan LIBOR, kredinin kullandırıldığı tarihten iki iş günü önce saat 11.00'de Rueters ekranının LIBO sahifesinde kotasyon veren bankaların ABD Doları için belirlenen faiz oranlarının basit aritmetik ortalaması olarak belirlenmektedir.

2 Temmuz 1996 tarihinden itibaren geçerli faiz oranları aşağıdaki gibidir.

Tablo-11

PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ FAİZ ORANLARI VE FİRMA MALİYETİ

GERİ ÖDEME SÜRESİ (GÜN)	FAİZ ORANI (%)	FİRMA MALİYETİ
1-120	LIBOR,FİBOR,STGLİBOR -1	LIBOR,FİBOR,STGLİBOR -1
121-270	LIBOR,FİBOR,STGLİBOR -0.50	LIBOR,FİBOR,STGLİBOR -0.50
JAPON YENİ	TİBOR	TİBOR

Japon Yeni cinsinden kullandırılan kredilerde faiz oranı, vade ayrımı yapılmaksızın TİBOR üzerinden tahakkuk ettirilmektedir.

Bu krediyi kullanacak olan firmalar, krediye ilişkin İhracatı Teşvik Kararı ve bu Karar'la ilgili Tebliğler hükümleri dahilinde Vergi, Resim ve Harç istisnasından yararlandırılmaktadır.

- Kredi Talep Formu,
- İhracat Taahhüdünün Dağılımı,
- Muvafakatname.

Bu belgelerle Performans Döviz Kredisi için müracatta bulunan firmanın talebi incelenir, uygun bulunması halinde limit tahsisi yapılır. Firma krediyi, USD, DM, JPY veya GBP olarak kullanabilir. Kredinin TL. karşılığı EFT sistemi aracılığı ile firmaya aktarılır.

1. 5. 8- Krediye İlişkin İhracat Taahhüdü ve İhracat

Taahhüdünün Kapatılması :

İhracat taahhüdü, kredi vadesi içerisinde ihracatı fiilen gerçekleştirilecek olan ve bunun karşılığı dövizin Kambiyo Mevzuatında öngörülen süreler dahilinde, yurda getirilerek, bankalar veya özel finans kurumlarına satılması gereken FOB ihracat tutarıdır. Bu tutar geçmiş dönem FOB ihracat performansının son dönemindeki gelişimi de göz önünde bulundurularak azami aşağıdaki oranlarda olabilmektedir.

Tablo-12

GEÇMİŞ DÖNEM FİRMA FOB İHRACAT PERFORMANSI

KREDİ VADESİ (GÜN)	ORAN
1-30, Geçmiş dönem performansının	1/12'sinin % 50 fazlası
31-60, Geçmiş dönem performansının	1/6'sinin % 50 fazlası
61-90, Geçmiş dönem performansının	1/4'ünün % 50 fazlası
91-120, Geçmiş dönem performansının	1/3'ünün % 50 fazlası
121-180, Geçmiş dönem performansının	1/2'sinin % 50 fazlası
181-270, Geçmiş dönem performansının	3/4'ünün % 50 fazlası

Firma, kredi vadesi içinde taahhüt ettiği FOB ihracat tutarının % 70'ini Döviz Alım Belgesi'ne bağlatarak ihracat taahhüdünü kapatabilmektedir.

Bedeli yurtdışında bırakılan veya döviz tevdiat hesaplarında tutulmakta olan ihracat bedeli dövizler, bedeli fiili ihraç tarihinden önce gelen dövizler (Peşin ödeme ve alıcı firma Prefinansmanı gibi), Türk Eximbank'ın diğer kısa vadeli kredileri, Ülke Kredileri ve Ülke Kredileri Sigortası / Garantisi programları kapsamında yapılan ihracatlara ait mal bedeli dövizler, ihracat taahhüdüne sayılamayacak dövizlerdendir.⁵⁴

2- ORTA VE UZUN VADELİ KREDİ PROGRAMLARI

Türk Eximbank, birinci bölümün başında da belirttiğimiz gibi genellikle kısa vadeli kredi programları uygulamaktadır. Orta ve uzun vadeli işlemler, daha güçlü bir kaynak yapısı gerektirdiğinden Türk Eximbank'ın kaynaklarının artırılması gerekmektedir. Nitekim Ocak 1996 başından itibaren iki trilyon lira olan bankanın sermayesi 15 trilyon liraya çıkarılmıştır. Türk Eximbank'ın, uluslararası teamüller doğrultusunda orta ve uzun vadeli hedeflere ulaşabilmesi için kaynak yapısının daha da güçlendirilmesi gerekmektedir. Kısa vadeli ticaretin finansmanı en kısa zamanda ticari bankalara bırakılarak Türk Eximbank'ın gelişmiş ülkelerin ihracat finansman kuruluşları gibi orta ve uzun vadeli kredi işlemlerinde yoğunlaşan bir kuruluş haline dönüşmesi gerekmektedir.

⁵⁴ Türk Eximbank, Performans Döviz Kredisi Uygulama Esasları, 15.01.1996 Revizyonu, s. 1-9

Türk Eximbank'ın orta ve uzun vadeli kredi programlarına örnek olarak "İslam Kalkınma Bankası Orta Vadeli Ticaretin Finansmanı Fonu"na aracılık etmesini ve Alıcı Ülke Kredilerini gösterebiliriz.

2. 1- İSLAM KALKINMA BANKASI ORTA VADELİ TİCARETİN FİNANSMANI FONU

İslam Ülkeleri Ticari ve Ekonomik Daimi Komitesi (İSEDAK)'nin 1984 yılı Kasım ayında yapılan 1. Toplantısında kurulması kararlaştırılan bu Fon, 1987 Eylül ayından itibaren İslam Kalkınma Bankası (İKB) bünyesinde faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Fon'un amacı, öncelikle Fon'a katkıda bulunan ülkeler ile İslam Konferansı Teşkilatı üyesi ülkeler arasındaki ticareti geliştirmektir.

Türk Eximbank, diğer kredi ve garanti programlarına ek olarak İslam Ülkelerine ihracat yapan ihracatçılara İslam Kalkınma Bankası bünyesinde kurulmuş bulunan Orta Vadeli Ticaretin Finansmanı Fonu'na aracılık etmektedir.

2. 1. 1- Kredinin Amacı :

İslam Teşkilatı üyesi ülkeler arasındaki geleneksel olmayan malların ihracatına orta vadeli finansman sağlayarak üye ülkeler arasındaki ticaretin geliştirilmesini hedeflemektedir.

2. 1. 2- Kredinin Tanım ve Kapsamı :

Türk Eximbank, diğer kredi ve garanti imkanlarına ek olarak İslam Konferansı Teşkilatı üyesi ülkelere ihracat yapan firmalara finansman desteği

sağlamak amacıyla, İslam Kalkınma Bankası bünyesinde kurulmuş bulunan Orta Vadeli Ticaretin Finansmanı Fon'una aracılık etme görevini üstlenmiştir.

Türk Eximbank, bunun yanı sıra ihracatçıların bu Fon'dan daha etkin bir biçimde yararlanmaları amacıyla 20 Ocak 1993 tarihinde Orta Vadeli Ticaretin Finansmanı Fonu kapsamında İhracat Finansman Kredisi Anlaşması imzalanmıştır. Bu anlaşma uyarınca İslam Kalkınma Bankası'ndan 20 milyon İslam Dinarı Tutarında kaynak sağlamıştır.

Bu Fon'dan, tüketim malları, ara malları / hammaddeleri ve yatırım malları kredilendirilmektedir.

Ancak ihraç edilecek mallardaki yerli girdi payının malın FOB değerinin en az % 40'ı olması gerekmektedir. İslam Konferansı üyesi diğer bir ülkede üretilmiş girdiler de yerli girdi olarak kabul edilmektedir.

2. 1. 3- Fon'a İlişkin Ülke Limitleri :

Ülke İhracat Limiti : İslam Kalkınma Bankası tarafından üye Ülkelerin Fon'a yaptığı katkı payı oranında, Hicri Takvim esasına göre belirlenen ve üye ülkelerden yapılabilecek toplam ihracat tutarını belirleyen limittir.

Ülke İthalat Limiti: Üye ülkelerden yapılabilecek toplam ithalat tutarını belirleyen limittir.

2. 1. 4- Kredi Tutarı ve Vadesi :

Kredi tutarı, FOB ihracat bedelinin azami % 80'i olarak belirlenmiştir.

Kredi vadesi ise, bozulabilir tarım ürünleri için 6 ay, tüketim malları için 24 ay, hammadde ve ara malları için 36 ay, yatırım malları için 60 aydır.

2. 1. 5- Kredinin Mark-up (Kar Marjı) Oranı :

İhracatçının Fon'a ödeyeceği yıllık kar marjı oranları, vadesi 2 yıla kadar olan işlemler için % 5.5, 2 yılı aşan işlemler için % 6 olarak belirlenmiştir. Ancak geri ödemelerin vadesinden önce yapılması durumunda % 15 indirimle bu oranlar sırasıyla, % 4.675 ve % 5.10 olmaktadır.

İhracatçı için ödemesiz dönem genel bir prensip olarak 24 aya kadar vadeli işlemlerde 6 ay, 24 ayı aşan vadeli işlemlerde ise 12 ay olarak belirlenmiştir.⁵⁵

2. 1. 6- Kredinin İşleyiş Sistemi :

Türk Eximbank'ın aracılık ettiği bu kredinin işleyişi aşağıdaki şekilde olmaktadır.

- İhracatçı ile ithalatçı ticari işlem için kontrat imzalar.
- İthalatçı, işlemin Orta Vadeli Ticaretin Finansmanı Fonu kapsamında finansmanı için Türk Eximbank'a başvurur.
- İthalatçı, İslam Kalkınma Bankası veya Türk Eximbank lehine, muteber bir bankadan alınan teminat mektubunu verir.
- Müracatın Türk Eximbank veya İslam Kalkınma Bankası tarafından uygun görülmesi durumunda işleme ilişkin finansman koşulları taraflara bildirilir ve alım / satım kontratları imzalanır.
- İthalatçı, bankasına müracat ederek ihracatçı lehine gayrikabili rücu akreditif açtırır ve açılan akreditif ihracatçıya bildirilir.

⁵⁵ Loger Term Trade Financing Scheme, Islamic Development Bank, 1995, s. 1-9

- İhracatçı, akreditife uygun olarak yüklemeyi yapar ve yüklemeye ilişkin vesaiki bankasına verir. Aracı banka, sevk evrakının aslını amir bankaya göndererek Türk Eximbank'tan rambursman isteğinde bulunur.

- Türk Eximbank, İslam Kalkınma Bankasının muhabir bankasına uygun tutarı aracı bankaya ödemesi için talimat verir.

- Fon'un muhabir bankası aracı bankaya, aracı banka ise ihracatçıya ödemeyi yapar.

- Mal bedeli, satım kontratında belirlenen kar marjını da içerecek şekilde vadesinde ithalatçı tarafından Türk Eximbank aracılığı ile Fon'a ödenir.⁵⁶

Bu kredi kapsamında açılacak tüm akreditifler, Milletlerarası Ticaret Odası'nca belirlenen esaslara tabi olmak zorundadır.

2. 1. 7- Kredi Başvurusu İçin Gerekli Belgeler :

Başvuru formuna eklenmesi gereken belgeler şunlardır:

- İhracatçı firmanın kuruluş ve anasözleşmesi,
- İhracatçı firmanın faaliyet raporu ve tanıtıcı broşürleri,
- Garantör bankanın son 3 yıllık denetlenmiş mali tabloları,
- İhracatçı ile ithalatçı arasında yapılan satış sözleşmesi veya niyet

mektubu örneği,

- Malın minimum % 40 Türk Orjinli olduğunu gösterir, sınai maliyet tablosu (Ekspertiz raporu)

- İhracatçı firmanın imza sirküleri,

- Garantör bankanın imza sirküleri.⁵⁷

⁵⁶ Türk Eximbank, Aylık Bülten, Nisan 1996, Sayı : 7, Ankara.

⁵⁷ Türk Eximbank, Tanıtım Broşürü, Ankara 1995.

2. 2- ALICI ÜLKE KREDİLERİ

Genellikle orta ve uzun vadeyle satılan yatırım malları olmak üzere diğer mal ve hizmetlerin ihracatında veya anahtar teslimi projelerin yapımında uygulanan sevk sonrası finansman niteliğinde olan Alıcı Ülke Kredisi, Türk Eximbank'ın ihracatçının bulunduğu ülkeye, Türkiye'den mal ve hizmet alımı şartıyla açtığı bir kredidir.

2. 2. 1- Kredinin İşleyişi :

Kredinin işleyişine ilişkin aşamalar ana hatlarıyla aşağıdaki gibidir.

- Türk Eximbank ile alıcı ülke finans kurumu arasında kredi sözleşmesi imzalanır.
- Alıcı, Türk Eximbank'ın kredi sözleşmesi yaptığı finans kurumu ile alt kredi sözleşmesi düzenler ve alıcıya kredi tahsisi yapılır.
- İhracatçı ile alıcı arasında mal veya hizmet alım / satım sözleşmesi imzalanır.
- Gerek görüldüğünde sözleşmeler Türk Eximbank'ın onayına sunulur.
- İhracatçı satış sözleşmesinin hükümleri gereğince mal veya hizmeti alıcıya ihraç eder.
- Türk Eximbank, ihracatçı firmaya, yaptığı mal ve hizmet ihracı karşılığı sözleşme bedelini öder.
- Alıcı, kredi geri ödemelerini ülkesindeki finans kurumuna yapar.
- Alıcının ülkesindeki finans kurumu da ana para ve faiz taksitlerini Türk Eximbank'a öder. Böylece kredi geri ödenmiş olur.

2. 2. 2- Alıcı Kredilerinin Açıldığı Ülkeler:

Alıcı Kredisi açılan ülkeler genellikle eski Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri'nden bağımsızlığını kazanan yeni Cumhuriyetler ile eski Doğu Bloku ülkeleridir. Yatırımcı ve ihracatçılarımızın yeni açılan bu pazarlardan gerekli payı alabilmeleri için Türk Eximbank, destek sağlamaktadır.

Türk Eximbank'ın Alıcı Ülke Kredilerinin hangi ülkelere verildiği, kredinin yürürlüğe girdiği tarih ve kredi tutarları aşağıdaki gibidir.

Tablo-13

ALICI ÜLKE KREDİLERİ

ÜLKELER	YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİ	KREDİ TUTARI (MİLYON \$)
RUSYA FEDERASYONU	800.0
1. KREDİ	26.05.1989	150.0
2. KREDİ	11.08.1989	150.0
3. KREDİ	03.06.1991	300.0
4. KREDİ	18.06.1991	200.0
ROMANYA I KREDİSİ	26.07.1990	50.0
ROMANYA II KREDİSİ	()	75.0
ARNAVUTLUK KREDİSİ	05.03.1991	15.0
AZERBAYCAN KREDİSİ	24.05.1993	250.0
KIRGIZİSTAN KREDİSİ	01.02.1992	1.8
TÜRKMENİSTAN KREDİSİ	23.09.1993	16.0
NAHCIVAN I KREDİSİ	03.09.1992	10.0
NAHCIVAN II KREDİSİ	01.06.1993	10.0
BULGARİSTAN KREDİSİ	29.01.1991	50.0
MACARİSTAN KREDİSİ	31.12.1991	10.0
SURİYE KREDİSİ	15.09.1990	15.0
TUNUS KREDİSİ	18.11.1991	40.0
CEZAYİR KREDİSİ	07.12.1990	100.0

() Bu Kredi henüz yürürlüğe girmemiştir.

40 Milyon ABD Dolar tutarındaki Tunus Kredisinin toplam limiti 5 milyon ABD Doları'na düşürülmüştür.

Ayrıca Türk Eximbank ile Türkmenistan Vnesheconombank arasında 1993 yılında imzalanan 15 milyon \$ tutarındaki proje kredisi kapsamında Türkmen Hotel Projesi finanse edilmiştir.⁵⁸

Türk Eximbank Kredilerinin diğer ticari banka kredilerine göre çok daha ucuza mal olması nedeniyle ihracatçıların yoğun talebi ve ilgisini çekmektedir. Örneğin, 30 güne kadar vadeli TL. kredisinin firmaya maliyeti yüzde 53, döviz kredilerinde de, Libor - 0,75 gibi düşük bir oran uygulanmaktadır.

Buna karşın firma başına tahsis edilen limit TL kredilerinde 120 milyar lira, döviz kredilerinde de en çok 10 milyon USD gibi düşük bir rakamdır. Bu da ihracatçıların taleplerini yeterince karşılamamaktır.

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kredi, şirketler için vazgeçilmez olgulardan biridir. Eximbank gerek TL. kredilerinde gerek se döviz kredilerinde firma limitlerini yükselterek ihracatçıların bu yöndeki taleplerini karşılaması gerekmektedir.

3- TÜRK EXİMBANK GARANTİ PROGRAMLARI

1- Türk Eximbank Libya'da iş yapan Türk Müteahhitlerine, hakediş tutarlarına karşılık teminat mektubu vererek ticari bankalardan döviz kredisi kullanabilme imkanı sağlamasını amaçlayan Libya Müteahhitlik Hizmetleri Köprü Döviz Kredisi Garantisi programını uygulamaktadır.⁵⁹

⁵⁸ Türk Eximbank, 1993 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1994, s. 15

⁵⁹ Türk Eximbank, 1994 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1995, s. 19

2- Körfez krizi nedeniyle Irak'tan ihracat ve müteahhitlik alacaklarını tahsil edemeyen ve Hazine Müsteşarlığı tarafından tespit edilen Türk firmalarına, Yüksek Planlama Kurulu Kararları çerçevesinde, Geliştirme ve Destekleme Fonu'ndan aktarılan kaynaktan karşılanmak suretiyle Türk Eximbank, kredi kullandırımını içeren Hazine Garantili Irak Garantisi programını da yürütmektedir.⁶⁰

4- İHRACAT KREDİ SİGORTASI PROGRAMLARI

Türk Eximbank'ın uygulamakta olduğu İhracat Kredi Sigortası programlarını üç başlık altında incelemek mümkündür.

- Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası,
- Spesifik İhracat Kredi Sigortası,
- Ülke Kredileri Sigortası / Garantisi.

4. 1 - KISA VADELİ İHRACAT KREDİ SİGORTASI

Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası, ihracatçıların bir yıl içinde akreditifli, vesaik mukabili ve mal mukabili ödeme şekilleri ile yaptıkları 360 güne kadar vadeli sevkıyat bedellerinin ticari ve politik risklere karşı teminat altına alınması amacını taşımaktadır. Sigorta programları bu güvencenin yanı sıra ihracatçılara ticari bankalardan finansman temini imkanı da sağlamaktadır. Vadeli ihracatlarını sigorta kapsamına aldıkları ihracatçılar, sigorta poliçesinden doğacak tazminat alacaklarını ticari bankalara temlik etmek suretiyle daha kolay ve ucuz finansman sağlama imkanına kavuşmaktadırlar.

⁶⁰ Türk Eximbank, 1995 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1996, S. 18-19

4. 1. 1 - Sigorta Kapsamına Alınan Riskler :

Türk Eximbank Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası kapsamına alınan riskleri iki kısımda incelemek mümkündür.

- Ticari riskler,

- Politik riskler.

Ticari riskler şu başlıklar altında toplanabilir:

- İflas, alıcının iflas etmesi,

- Tasfiye, alıcı bir tüzel kişi ise, borçlarını ödeyememesi nedeniyle tasfiye kararı alması,

- Konkordato, alıcının borç ödemekten acze düştüğünün bizzat ihracatçı veya başka bir alacaklısı tarafından belgelenmesi, alıcının, borçlarıyla ilgili konkordato ve benzeri bir anlaşma yapması,

- Mal bedelinin ödenmemesi, alıcının, kendisine sevk edilen malların brüt tutarını, vade tarihinden sonra 4 ay içinde sigortalıya ödeyememesi, alıcının mali durumunun, kısmi ödeme dahi yapamayacak hale geldiğinin ve bu nedenle yapılacak herhangi bir takibin hiçbir sonuç vermeyeceğinin sigortalı tarafından belgelenmesi bu durumun Türk Eximbank'a kanıtlanması,

-Malın ihracatçıdan kaynaklanmayan nedenlerle kabul edilmemesi, sigortalının alıcıya karşı hukuki işlemleri başlatmakla bir fayda sağlayamayacağını Türk Eximbank'a kanıtlanması ,

ticari risklerden sayılmaktadır.

Politik riskler, ticari riskler gibi şu başlıklar altında toplanabilir:

- Savaş hali, alıcının ülkesiyle Türkiye arasında savaş çıkması,
- İhtilal, alıcının ülkesinde ihtilal olması,
- İç savaş, alıcının ülkesinde iç savaş çıkması,
- İsyan, alıcının ülkesinde isyan çıkması,
- Ayaklanma, alıcının ülkesinde ayaklanma olaylarının olması,
- İthal yasağı, alıcının ülkesinde yürürlüğe konulan kanun hükmünde

kararname, karar veya idari düzenlemeler ile malların ithalinin yasaklanması,

- İthal izninin iptali, alıcının ülkesinde malların ithali ile ilgili olarak daha önce verilen ve malın sevk tarihinde geçerli olan iznin iptali sebebiyle ithal edilememesi,

- Alıcının ödeme yükümlülüğünü yerine getirmemesi, alıcı devlet veya devlet garantisine haiz bir kuruluş ise satış sözleşmesindeki yükümlülüklerini yerine getirememesi veya yerine getirmemesi,

Ve bunların alıcı ve satıcının kontrolü dışında gerçekleşmesi halinde politik riskler söz konusu olmaktadır.

- İhracatçının kendi kusurlarından kaynaklanan zararlar, İhracat Kredi Sigortası kapsamı dışında tutulmaktadır.

4. 1. 2 - Sigorta Prim Oranlarının Tespitinde Gözönünde

Bulundurulmuş Kriterler :

Sigorta prim oranları, aşağıdaki kriterlere göre belirlenmektedir.

- Ödeme şekli,
- İhracatın vadesi,
- Alıcının ülkesinin risk kategorisi,

-Alicının özel ya da kamu alıcısı olup olmadığı,
gözönüne alınarak değişiklikler göstermektedir.

4. 1. 3 - Sigorta Prim ve Zararının Karşılanma Oranı :

Genel olarak Türk Eximbank sigorta prim oranları, binde 0.95 ile yüzde 2.88 arasında değişmektedir. Politik riski çok yüksek birkaç ülke için yüzde 4.5'e kadar çıkabilmektedir.

Zararın karşılanma oranı: Sigorta kapsamında ticari ve politik risklerden kaynaklanan zararların % 90'ı karşılanmaktadır.⁶¹

4. 2 - SPESİFİK İHRACAT KREDİ SİGORTASI

Spesifik İhracat Kredi Sigortası, İhracatçıların tek bir satış sözleşmesine bağlı olarak beş yıla kadar vadeli ödeme koşuluyla yapacakları sermaye malı ihracından doğan alacaklarının ticari ve politik risklere karşı teminat altına alınması amacını taşımaktadır. Bu güvencenin yanı sıra ihracatçılar, sigorta poliçesinden doğacak tazminat alacaklarını ticari bankalara temlik etmek suretiyle daha kolay ve ucuz finansman bulma imkanına da kavuşmaktadırlar.

4. 2. 1 - Sigorta Kapsamına Alınan Riskler :

Kısa vadeli İhracat Kredi Sigortasında olduğu gibi Spesifik İhracat Sigortası kapsamına alınan riskler şunlardır :

- Ticari riskler,
- Politik riskler.

Ticari riskler :

- Alicının iflas etmesi,

⁶¹ Türk Eximbank, Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası, Tanıtım Broşürü, Ankara 1995, S. 2

- Alıcının imalat ve satış sözleşmesinde belirlenen mal bedeline ilişkin taksitleri vadesinde ödememesi veya ödeyememesi,

- Alıcının kendisine teslim edilen malları kabul etmemesi veya edememesi gibi alıcının kusurundan kaynaklanan riskler,

ticari riskler kapsamındadır.

Politik riskler :

İmalat ve satış sözleşmesinde öngörülen şartların yerine getirilmesi imkanlarını ortadan kaldıran alıcı ve ihracatçının iradeleri dışında ortaya çıkan;

- İhracat ve ithalat izinlerinin iptali,
- Savaş, iç savaş ve isyan çıkması,
- Transfer güçlükleri,

gibi riskler politik riskler kapsamındadır.

İmalat ve satış sözleşmesi dışında, ihracatçının kusuru ve imalat ve satış sözleşmesindeki hatalardan kaynaklanan zararlar sigorta kapsamı dışındadır.

4. 2. 2 - Sigorta Prim Oranlarının Tespitinde Gözönünde

Bulundurulmuş Kriterler :

Sigorta prim oranları;

- Alıcının türü,
- Alıcının ülkesinin risk kategorisi,
- Sevk öncesi ve sevk sonrası süreler,

gibi kriterler gözönüne alınarak belirlenmektedir.

4. 2. 3 - Sigorta Prim ve Zararının Karşılanma Oranı :

Genelde Türk Eximbank sigorta prim oranları binde 0.95 ila yüzde 2.88 arasında değişmektedir. Alıcının türü ve alıcının bulunduğu ülke risk grubu için belirlenen "Temel Oranların" bu yüzdeler ile, üstlenilen riskler açısından sevk öncesi ve sonrası süreler dikkate alınarak hesaplanmaktadır.

Zararın karşılanma oranı: Sigorta kapsamında ticari ve politik risklerden kaynaklanan zararların % 90'ı karşılanmaktadır.⁶²

4. 3 - ÜLKE KREDİLERİ SİGORTASI / GARANTİSİ

Türk Eximbank, Orta - Batı Asya Cumhuriyetleri'ne yönelik olarak Ülke Kredileri Sigortası / Garantisi programını uygulamaktadır. Bu programlarla, mal ihracına ve proje finansmanına yönelik olmak üzere iki boyutlu bir destek sağlanmaktadır.

Türk Eximbank'ın Ülke Kredileri Sigortası / Garantisi programı çerçevesinde söz konusu ülkelere uyguladığı toplam kredi / sigorta hacmi aşağıda verilmiştir.

⁶² Türk Eximbank 1995 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1996, s. 20-22

Tablo - 14

ÜLKE KREDİLERİ SİGORTASI / GARANTİSİ PROGRAMLARI (Milyon \$)

ÜLKE PROGRAMLARI	ANLAŞMA TARİHİ	KREDİ TUTARI
ÖZBEKİSTAN KREDİSİ		250.0
İhracat Kredisi	05.06.1992	125.0
Proje Kredisi	01.02.1993	125.0
TÜRKMENİSTAN KREDİSİ		75.0
İhracat Kredisi	23.10.1992	75.0
KAZAKİSTAN KREDİSİ		200.0
İhracat Kredisi	20.08.1992	55.7
Proje Kredisi	15.12.1992	144.3
KIRGIZİSTAN KREDİSİ		73.2
İhracat Kredisi	20.06.1993	26.9
Proje Kredisi	15.01.1993	46.3
AZERBAYCAN KREDİSİ		220.0
İhracat Kredisi	21.04.1993	70.0
Proje Kredisi	27.01.1994	150.0
GÜRCİSTAN KREDİSİ		50.0
İhracat Kredisi	12.02.1993	50.0
TACİKİSTAN KREDİSİ		50.0
İhracat Kredisi	08.04.1993	50.0
TOPLAM		918.2

Kaynak : Türk Eximbank, Faaliyet Raporu, 1992-1995 yılları.

Orta - uzun vadeli bir program olan Ülke Kredileri / Garantisi sistemi ile müteahhitlik ve yatırım sigortası hizmetlerine ağırlık verilerek bu ülkelerle olan bağları güçlendirmek ve bu pazarlarda mal ve hizmet ihracatına destek vermek amacıyla bölgeye yönelik mevcut programlar genişletilerek sürdürülmektedir.⁶³

5- GÜMRÜK BİRLİĞİNİN TÜRK EXİMBANK KREDİ, SİGORTA VE GARANTİ PROGRAMLARINA ETKİLERİ

1 Ocak 1996 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Gümrük Birliği ile beraber gümrük vergilerinin karşılıklı indirimi ve Ortak Gümrük Tarifesi'ne uyumun yanı sıra Türkiye'nin aşamalı biçimde Avrupa Topluluğu'nun "Ortak Ticaret" ve "Ortak Rekabet" politikalarına da uyması zorunluluğu vardır.

Gümrük Birliği'nden önce ülkemizde uygulanan teşvik tedbirlerinin AB teşvik sistemine uyumlaştırılması sonucu Türk Eximbank programlarına etkilerini aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür.

1- AB ile oluşturulan GB çerçevesinde 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı (OKK)'nin Rekabet Kuralları'na ilişkin 32. maddesine göre birlik üyesi ülkelerin veya Türkiye' nin belli kuruluşları kayırarak veya belli ürünlerin üretimini teşvik etmek suretiyle rekabeti bozan veya bozma tehdidi oluşturan devlet kaynaklarından yaptığı her türlü yardım GB'nin düzenli işleyişi ile uyumlu bulunmamaktadır.

⁶³ Türk Eximbank, 1994 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1995, s. 22-23

2- Aynı kararın 35. maddesine göre ise 32. maddenin ilgili hükümlerinin uygulanması için gereken kuralların GB'nin yürürlüğe girmesinden itibaren iki yıl içinde bir karara bağlanması gerekmektedir.

3- Bu kuralların uygulanmasında GATT Sübvansiyonlar Kodu uygulanması gerekmektedir. Uruguay Round'du sonucu imzalanan ve Türkiye'nin de imzaladığı Nihai Senet'te, bir işletmeye veya sanayi koluna veya sanayi grubuna özgü sübvansiyonlar anlaşma hükümleri gereğince yasaklanmıştır. Nihai Senet'te " hükümetler veya hükümetlerce kontrol edilen özel kurumlar tarafından uygulanan ihracat kredi garantisi veya sigortası programlarının, uzun dönemde doğan masraf ve kayıpları karşılamayacağı, ihracatçılara serbest piyasa koşullarından daha elverişli ihracat kredisi temini veya kredi temininde ortaya çıkan masraf ve kayıpların üstlenilmesi" yasaklanmıştır.

4- OKK'nın 37. maddesi gereğince de Türkiye tekstil ve hazır giyim sektörüne yönelik tüm yardımları GB öncesi kaldırmıştır. Diğer sektörlerle yönelik teşvikleri de 1 Ocak 1996 tarihinden itibaren iki yıl içinde AT Anlaşması'nın devlet yardımları ile ilgili hükümlerine uygun hale getirmek zorundadır.⁶⁴

Bu kapsamda Türk Eximbank, programlarında önemli değişiklikler yapmış, ağırlıkla tekstil ve deri sektöründe, Hedef Pazar Kredisi, İlk Adım İhracat Kredisi ile Sevk Öncesi İhracat Kredisi kapsamında Öncelikli Sektörlere kullandırılan krediler yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak KOBİ'ler bunun dışındadır

⁶⁴ Türk Eximbank, Aylık Bülten, Sayı :7, Nisan 1996

III. BÖLÜM

TÜRK EXİMBANK SEVK ÖNCESİ KREDİ (SÖİK) VE İHRACAT

KREDİ SİGORTASI UYGULAMALARI

Firmalar ihracat siparişi aldıktan sonra malın kaliteli üretimini sağlama, zamanında teslim gibi sorumlulukları üstlenmektedir. İhracatçı bu malları imal etmek ve göndermek için sevkiyat öncesi finansmana ihtiyaç duymaktadır.

Bu nedenle ihracatçının sevk öncesi finanse edilmesi, ihracat taahhüdünün yerine getirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Türk Eximbank bu amaca yönelik olarak Sevk Öncesi Kredileri uygulamaya koymuştur.

İhracatçıların ülke risklerinden arındırılmış bir ortamda faaliyet göstermelerine imkan sağlayan, gün geçtikçe önemi daha da artan ve en önemli ihracatı teşvik mekanizmalarından biri olan ihracat kredi sigortası da Türk Eximbank tarafından etkin bir şekilde uygulanmaktadır.

SÖİK ile İhracat Kredi Sigortası Türk Eximbank'ın en önemli enstrümanları olması nedeniyle uygulamamızın konusunu oluşturmaktadır.

1- TÜRK EXİMBANK SEVK ÖNCESİ KREDİ UYGULAMALARI

Türk Eximbank tarafından kullanılan Sevk Öncesi İhracat Kredisi, Mart 1989 yılında uygulamaya konmuştur. Uygulamaya konduğu tarihten itibaren kullanımı sürekli artan bir trend izlemiştir. Ancak 1994 yılında ise nominal olarak artış göstermesine karşın reel olarak bir azalış söz konusudur. 1995 yılında da reel olarak bir artışın olmadığı görülmektedir. Tarım madencilik ürünleri ile ihracata yönelik mal üreten sanayilerin imalat aşamasından başlayarak desteklenmesi amacıyla ticari bankalar aracılığı ile kullanılan kısa vadeli bir kredidir.

SÖİK FOB ihracat tutarı, Türkiye ihracatı ve SÖİK ile finanse edilen toplam ihracat oranları Tablo-15' de verilmiştir.

Tablo - 15

TOPLAM İHRACATTAKİ SÖİK PAYI

YILLAR	TÜRKİYE İHRA- CATI (1) '000\$	SÖİK FOB İHRA- CAT TUTARI (2) '000\$	SÖİK KREDİLERİ İLE FİNANSE EDİLEN İHRACAT %
1989	11.624.692-	860.000-	7
1990	12.959.288-	2.400.000-	19
1991	13.593.462-	2.700.000-	20
1992	14.714.629-	3.082.000-	21
1993	15.345.067-	3.448.000-	22
1994	18.105.872-	1.589.000-	9
1995	21.636.000-	1.549.000-	7

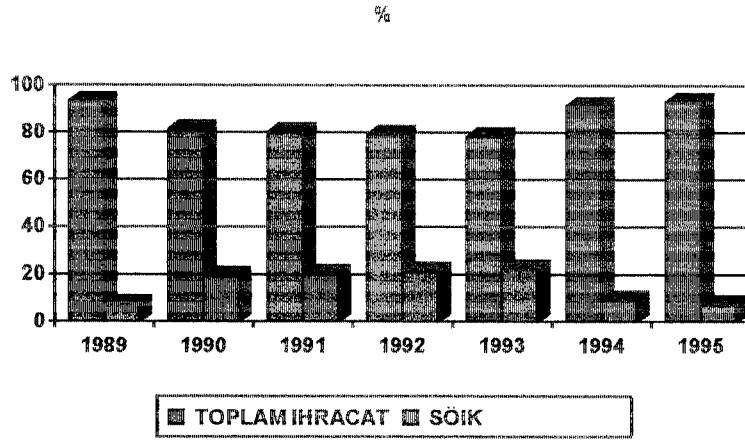
Kaynak : 1) DİE, Dış Ticaret İstatistikleri, 1989-1995 yılları.

2) Türk Eximbank, Faaliyet Raporu, 1989-1995 yılları.

Tablo- 15'de görüldüğü üzere 1989 yılını SÖİK uygulamasının ilk yılı olması nedeniyle göz ardı edilecek olursa, uygulamaya konduğu tarihten itibaren 1993 yılına kadar Türkiye ihracatının yaklaşık % 20'si SÖİK ile finanse edilmiştir. 1994 ve 1995 yıllarında ise Türkiye ihracat trendinin yükselmesine karşın SÖİK aksine azalış göstermektedir.

Grafik-2

YILLARA GÖRE TOPLAM İHRACATTAKİ SÖİK PAYI

Bunun nedeni kanımızca 1994 yılında Türkiye ekonomisinde görülen olumsuz gelişmelerin Eximbank'ın kredi programlarını da etkilediğidir.

1.1 - SEVK ÖNCESİ KREDİLERİN YILLARA GÖRE MİKTARI

Sevk Öncesi İhracat Kredisi kullanımının yıllara göre dağılımı, bir önceki yıla göre nominal ve reel olarak artış oranları Tablo- 16'da gösterilmiştir.

Tablo - 16

SÖİK KULLANIM TUTARI

YILLAR	SÖİK MİKTARI Milyar TL (1)	BİR ÖNCEKİ	ENFLASYON	BİR ÖNCEKİ
		YILA GÖRE NOMİNAL ARTIŞ ORANI %	ORANI %	YILA GÖRE REEL ARTIŞ ORANI %
		(2)	(2)	(2)
1989	1.113-	--	--	--
1990	3.190-	187	48.6	13.2
1991	5.589-	75	59.2	1.5
1992	10.520-	88	61.4	2.5
1993	19.423-	85	60.3	2.3
1994	22.201-	14	149.6	-11.8
1995	36.442-	64	64.9	-0.1

Kaynak : 1) Türk Eximbank Faaliyet Raporu, 1989-1995 yılları.

2) 1995 Yıllık Ekonomik Rapor, Maliye Bakanlığı, Ankara 1996, s. 209

1989 yılı içinde 1,113 milyar TL., 1990 yılında 2,400 Milyon US \$ FOB ihracat taahhüdü karşılığı 3,190 milyar TL., 1991 yılında 2,700 milyon US \$ FOB ihracat taahhüdü karşılığı 5,600 milyar TL., 1992 yılında 3,082 milyon US \$ FOB ihracat taahhüdü karşılığı 10,520 milyar TL., 1993 yılında 3,448 milyon US \$ FOB ihracat taahhüdü karşılığı 19,423 milyar TL., 1994 yılında 1,589 milyon US \$ FOB ihracat taahhüdü karşılığı 22,201 milyar TL., 1995 yılında da

1,549 milyon US \$ FOB İhracat taahhüdü karşılığı 36,442 TL. kredi kullandırılmıştır.

1989 yılında kredilendirme oranı proje bazında % 70, Global bazda, proje bazının aksine belirli bir ülkeye yönelik ihracat taahhüdü olmayan, ihracat taahhüdünü birden fazla kalemlle kapatabilme imkanı olan başvurularda % 50 olmuştur.⁶⁶ Bu dönemde Türkiye ihracatının yüzde 7'si SÖİK ile finanse edilmiştir.

1990 yılında ise SÖİK kullanımını, hem reel olarak hem de de TL. bazında artış göstermiştir. Cari yıl içinde nominal olarak yüzde 187 oranında, reel olarak da yüzde 13,2 oranında artış göstermiştir. Türkiye ihracatının yaklaşık yüzde 19'u bu kredilerle finanse edilmiştir.

1991 yılında, toplam ihracatın yaklaşık % 20'sinin SÖİK ile finanse edildiği görülmektedir. Bu yıl içersinde SÖİK kredilerinde hem nominal hem de reel bazda artış olduğu görülmektedir.

1992 yılında 3.082 milyar \$ FOB ihracat SÖİK ile finanse edilmiş olup toplam ihracatın yüzde 21'ini oluşturmaktadır. SÖİK kullanımını bir yıl öncesine göre reel olarak yüzde 2,5 oranında artış göstermiştir.

12 Nisan 1993 tarihinden itibaren SÖİK kapsamında İhracatta Öncelikli Sektörler olarak belirlenen gıda, kesme çiçek, halı - kilim, cam - seramik ile görüntülü ve ses bantları sektörlerine diğer sektörlerle oranla daha iyi koşullarda kredi kullanma imkanı tanınmıştır. SÖİK kapsamında söz konusu sektörlerle 1993 yılı içinde 1,800 milyar TL. tutarında kredi kullandırılmıştır.⁶⁷

⁶⁶ Türk Eximbank, 1989 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1990, s. 15

⁶⁷ Türk Eximbank, 1993 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1994, s. 9

Bu dönemde de Türkiye ihracatının yüzde 22'si SÖİK ile desteklenmiş ve reel bazda yüzde 2,3 oranında artış göstermiştir.

SÖİK programı çerçevesinde; İhracatta Öncelikli Sektörlere 1994 yılında da diğer sektörlerle oranla daha iyi koşullarda kredi kullanma imkanı tanıyan uygulamaya devam edilmiş, söz konusu sektörlerle 1,500 milyar TL. tutarında kredi kullandırılmıştır.

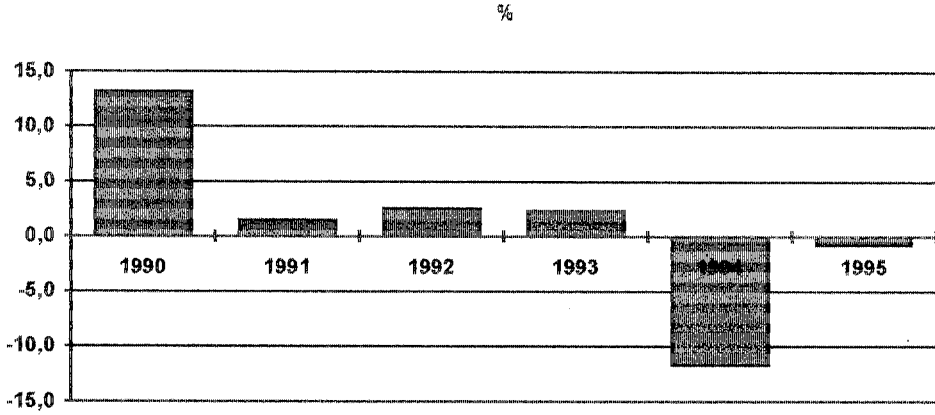
26 Eylül 1994 tarihinden itibaren ilk defa ihracat yapacak olan girişimcilere ve iç piyasaya yönelik olarak çalışmakta iken ihracata yönelik olarak çalışmayı planlayan firmalara kullandırılmak üzere yeni bir uygulama başlatılmış, bu uygulama ile 1994 yılı içinde 8,8 milyar TL. tutarında kredi kullandırılmıştır.

Yine 26 Eylül 1994 tarihinde yürürlüğe konan diğer bir uygulama ile de Kalkınmada Öncelikli İller ile özel konumu nedeniyle Gaziantep'te yerleşik firmaların SÖİK programından daha uygun koşullarla yararlanmaları sağlanmıştır. Aracı bankaların kendilerine tahsis edilen genel limitlerinin en az % 5'ini bu illerdeki firmalardan gelecek taleplere ayırmaları sağlanmıştır. 1994 yılında Kalkınmada Öncelikli İller'de yerleşik firmalara 229,4 milyar TL. kredi kullandırılmıştır.

Ancak 1994 yılında reel olarak SÖİK 'de büyük bir düşüş olmuştur. Türkiye ihracatı 15,345 milyar Dolardan 18,106 milyara yükselmesine rağmen SÖİK'de bir azalış söz konusu olup toplam ihracatın ancak yüzde 9'u finanse edilebilmiştir. Bu yıl içinde reel olarak bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 11,7 oranında düşüş gözlenmektedir.

Grafik-3

SÖİK BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE REEL ARTIŞ VE AZALIŞ

1995 yılında kullanılan Sevk Öncesi İhracat Kredisi tutarı bir önceki yıla göre nominal olarak % 64 oranında artış göstererek 36,442 milyar TL.'na ulaşmasına rağmen reel bazda bir önceki yıla göre yine düşüş gözlenmektedir. 1994 yılında da yüzde 11,7 oranında düşüş olması nedeniyle 1995 yılı düşüş oranının reel olarak çok daha fazla olduğu söylenebilir. Bu yıl içerisinde de Türkiye ihracatının yüzde 7'si SÖİK ile finanse edilmiştir.

SÖİK programı çerçevesinde olmak üzere genel olarak 120 gün vade ve FOB ihracat taahhüdünün % 50'si oranında kullanılan İhracatta Öncelikli Sektörler olarak belirlenen Gıda, Kesme Çiçek Halı / Kilim, Görüntülü / Ses Bantları ile Renkli Televizyon, Cam / Seramik sektörü ürünlerine kredilendirme sağlayan uygulama 1995 yılında da sürdürülmüştür. Bu kapsamda İhracatta Öncelikli Sektörlere 3,6 trilyon TL. kredi verilmiştir. 1 Ocak 1996 tarihinden itibaren Gümrük Birliğine geçiş nedeniyle bu tarihten sonra Öncelikli Sektörler uygulamasına son verilmiştir.

İhracatta Öncelikli sektörlerin yıllar itibariyle SÖİK kullanım miktarları aşağıda Tablo - 17'de gösterilmiştir.

Tablo-17

ÖNCELİKLİ SEKTÖRLERİN SÖİK KULLANIMI

YILLAR	KREDİ TUTARI
1993	1 , 8 Trilyon TL.
1994	1 , 5 Trilyon TL.
1995	3 , 6 Trilyon TL.

Kaynak : Türk Eximbank, Faaliyet Raporu, 1993-1995 yılları.

Yine SÖİK programı çerçevesinde, ilk defa ihracat yapacak olan girişimcilere kullanılmak üzere İlk Adım İhracat Kredisi programı kapsamında, 1995 yılı içerisinde 2,4 milyon ABD Dolar ihracat taahhüdü karşılığı 83,4 milyar TL. tutarında kredi kullanırımı sağlanmıştır.

İlk Adım İhracat Kredisinin yıllar itibariyle kullanımı aşağıda Tablo-18'de gösterilmiştir.

Tablo-18

İLK ADIM İHRACAT KREDİSİ KULLANIMI

YILLAR	KREDİ TUTARI
1994	8 , 8 Milyar TL.
1995	83 , 4 Milyar TL.

Kaynak : Türk Eximbank, Faaliyet Raporu, 1994-1995 yılları.

Ayrıca Kalkınmada Öncelikli Yörelere ile Gaziantep'te yerleşik firmalara SÖİK programının alt uygulaması olan Kalkınmada Öncelikli Yörelere İhracat Kredisi programı kapsamında 41,6 milyon ABD Dolar ihracat taahhüdü karşılığında 949,5 milyar TL. tutarında finansal destek sağlanmıştır. Yıl içinde yapılan bir düzenleme ile de aracı bankalara, kendilerine tahsis edilen limitlerin en az % 5, en fazla % 15'ini bu bölgelerdeki firmalardan gelecek kredi taleplerine tahsis etmeleri koşulu getirilmiştir.

Bu kredi kullanımının da yıllar itibariyle miktarı aşağıda Tablo-19'da görülmektedir.

Tablo-19

**KALKINMADA ÖNCELİKLİ YÖRELER
İHRACAT KREDİSİ KULLANIMI**

YILLAR	KREDİ TUTARI
1994	229 , 4 Milyar TL.
1995	949 , 5 Milyar TL.

Kaynak : Türk Eximbank, Faaliyet Raporu, 1994-1995 yılları.

SÖİK programının başka bir alt uygulaması olan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ) İhracat Kredisi Programı kapsamında da 1995 yılı içerisinde, 22,6 milyar TL. tutarındaki bölümü döviz karşılığı olmak üzere toplam 1.277,4 milyar TL. tutarında kredi kullanılmıştır.

Yıllar itibariyle KOBİ'lere kullanılan İhracat Kredisi miktarları aşağıda Tablo-20'de görülmektedir.

Tablo-20
KOBİ İHRACAT KREDİSİ KULLANIMI

YILLAR	KREDİ TUTARI
1994	283 , 3 Milyar TL.
1995	1 . 277 , 4 Milyar TL.

Kaynak : Türk Eximbank, Faaliyet Raporu, 1994-1995 yılları.

1990 - 1993 döneminde ülkemiz ihracatının desteklenmesinde Türk Eximbank Sevk Öncesi Kredileri önemli bir fonksiyon yerine getirmiştir.

1. 2 - SÖİK KULLANIMININ SEKTÖREL DAĞILIMI

Türkiye ihracatının dağılımı sektörler itibariyle Tablo - 21'de, Sevk Öncesi İhracat Kredisi kullanımının sektörel dağılımı da yıllar itibariyle Tablo-22'de gösterilmiştir.

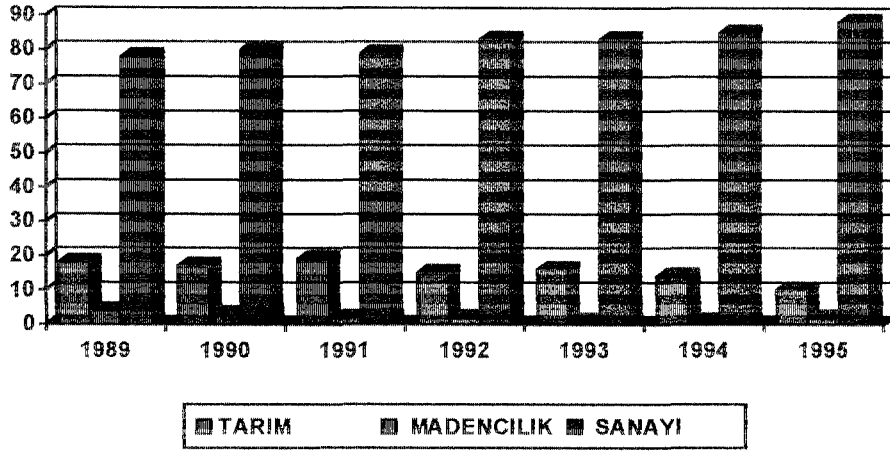
Türkiye ihracatında sanayi ürünleri lehine olan gelişme sürmekte ve ekonomi geleneksel ihraç malları bağımlılığından giderek uzaklaşmaktadır.

Grafik-4'de görüldüğü gibi sanayi ürünlerinin toplam ihracat içindeki payı yıllar itibariyle artarak yüzde 88 düzeylerine ulaşmıştır.

Grafik-4

TÜRKİYE İHRACATININ SEKTÖREL DAĞILIMI

%

Sanayi ürünleri içinde de yüzde 39 ile tekstil ve tekstil ürünleri ilk sırada yer almaktadır. Tablo-21'de sanayi ürünlerinin, sanayi sektörü içindeki ihracat payları ayrıntılı olarak verilmiştir.

Tablo-21

TÜRKİYE İHRACATININ SEKTÖREL DAĞILIMI

TOPLAM İHRACATTAKİ PAYI (Yüzde)

SEKTÖRLER	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
I TARIM	18.0	17.2	19.2	15.4	15.5	13.7	10.5
II MADENCİLİK	3.5	2.6	2.1	1.8	1.6	1.5	1.8
III SANAYİ	78.5	80.2	78.7	82.8	82.9	84.9	87.7
-Gıda Ürünleri	8.8	8.7	6.3	8.1	8.2	8.8	8.7
-İşlenmiş Tütün	5.1	4.2	0.3	0.2	0.3	0.2	0.6
-Çimento	0.8	0.9	0.7	0.9	0.6	0.8	0.7
-Kimyasal Ürün.	3.0	3.2	3.1	3.3	3.0	3.1	3.3
-Deri Ürünleri	4.0	4.3	3.9	3.8	3.4	2.9	2.9
-Dokuma-Giyim	29.3	32.2	33.9	35.9	35.3	34.9	38.8
-Cam-Seramik	2.1	2.4	2.6	2.7	2.4	2.3	2.5
-Demir-Çelik	13.4	12.3	12.8	10.6	13.0	13.0	10.6
-Makina San.Ür.	3.1	2.8	2.4	2.2	2.2	2.9	3.2
-Elektrikli ve Elektronik Cih.	4.2	4.1	3.9	4.0	3.7	3.6	4.1
-Taşıt Araç Mlz.	1.6	1.8	2.0	2.6	2.4	2.7	3.6
-Diğer	3.1	3.3	6.8	7.0	7.2	8.0	8.0

Kaynak : DIE, Dış Ticaret İstatistikleri, 1989-1995 yılları.

Aşağıda Tablo-22'de verilen Türk Eximbank Sevk Öncesi İhracat Kredilerinin sektörel dağılımı, yukarıda bahsedilen dağılım ile doğru orantılıdır.

Tablo-22
SÖİK KULLANIMININ SEKTÖREL DAĞILIMI (%)

Sektörler	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Hazır giyim / Deri giyim	--	27.1	22.8	28.5	26.4	26.8	28.7
Cam ve Seramik	--	--	--	4.0	5.4	5.4	6.5
Demir-Çelik / Madeni eşya	12.0	19.5	21.9	22.3	19.5	14.4	13.4
Gıda	7.0	5.9	6.7	6.4	7.2	6.8	7.9
Makina / Elektrikli cih.	4.0	7.5	9.5	9.5	9.2	9.3	9.8
Plastik / Kauçuk mamulleri	--	--	5.2	4.5	4.3	4.4	--
Tekstil	49.0	14.7	18.4	14.5	12.8	13.0	13.5
Kimya	10.0	7.3	4.9	--	--	--	--
Diğer sektörler	18.0	18.0	10.6	10.8	15.2	19.9	20.2

Kaynak : Türk Eximbank, Faaliyet Raporu, 1989-1995 yılları.

1989 yılında Sevk Öncesi İhracat Kredisi Kullanımının sektörel dağılımında %36 ile tekstil ve deri giyim sektörü ilk sırada yer almaktadır. Bu sektörü % 18 ile diğer sektörler, % 12 ile demir - çelik ve madeni eşya, % 10 ile kimya, %7 ile gıda, % 4 ile makine ve elektrikli cihazlar sektörü yer almaktadır. Bu verilerden de anlaşıldığına göre, Sevk Öncesi İhracat Kredisinden 1989 yılında en çok tekstil ve deri giyim sektörü yararlanmıştır.

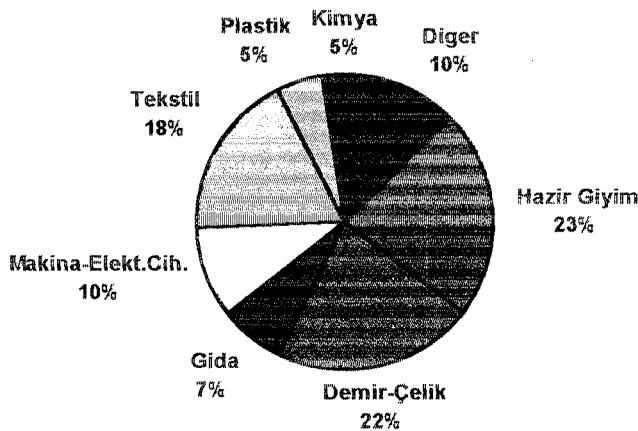
Grafik-5.

1989 yılı rakamları ile karşılaştırdığımızda tekstil ve deri sektöründe büyük bir düşüş olmuş gibi görülmekte ise de bu farklılıklar 1989 yılında hazır giyim sektörünün kullanmış olduğu kredilerin tekstil ve deri giyim sektörünün içerisinde gruplandırılmasından ileri gelmektedir. 1990 yılı hazır giyim ve tekstil rakamlarını toplayacak olursak % 41.8 olmaktadır.

1991 yılında SÖİK kullanımında % 22,8 ile hazır giyim sektörü ilk sırayı almaktadır. Bunu sırasıyla % 21,9 ile demir - çelik ve madeni eşya, % 18,4 ile tekstil ve deri, % 10,6 ile diğer sektörler, % 9,5 ile makine ve elektrikli cihazlar, % 6,7 ile gıda, % 5,2 ile plastik ve kauçuk, % 4,9 ile kimya sektörleri izlemektedir. 1991 yılında plastik ve kauçuk sektörünün kredi kullanımında teşvik görmeye başladığı, buna karşılık kimya sektöründe kredi kullanımı açısından düşüş olduğu gözlenmektedir. Grafik-7

Grafik-7

SÖİK 1991 YILI SEKTÖREL DAĞILIM

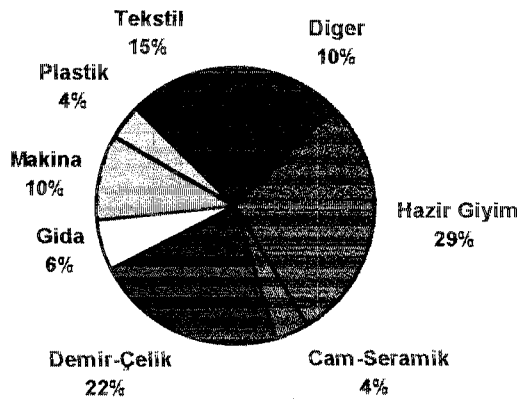

1992 yılında hazır giyim sektörü % 28,5 ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sektörü % 22,3 ile demir - çelik ve madeni eşya, % 14,5 ile tekstil, % 10,8 ile

diğer sektörler, % 9,5 ile makine ve elektrikli cihazlar, % 6,4 ile gıda, % 4.0 ile plastik ve kauçuk, % 4,0 ile cam ve seramik sektörleri izlemektedir. Cam ve seramik sektörü de 1992 yılında teşvik görmeye başlamıştır. Kimya sektörü ise gruplamaya alınacak bir oranda kredilendirilmemiştir. Grafik-8.

Grafik-8

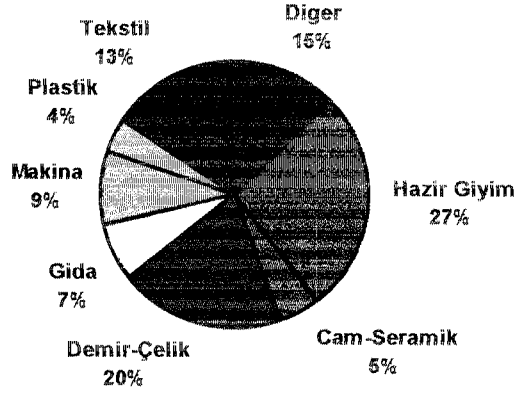
SÖİK 1992 YILI SEKTÖREL DAĞILIM

1993 yılında % 26,4 ile hazır ve deri giyim ilk sırada yer almaktadır. Bu sektörü % 19,5 ile demir - çelik ve madeni eşya, % 15,2 ile diğer sektörler, % 12,8 ile tekstil, % 9,2 ile makine ve elektrikli cihazlar, % 7,2 ile gıda, % 5,4 ile cam ve seramik, % 4,3 ile plastik ve kauçuk sektörleri izlemektedir. 1993 yılında tekstil sektörünün kredilendirilmesi geçmiş yıllara göre bir miktar düşüş göstermektedir. Grafik-9.

Grafik-9

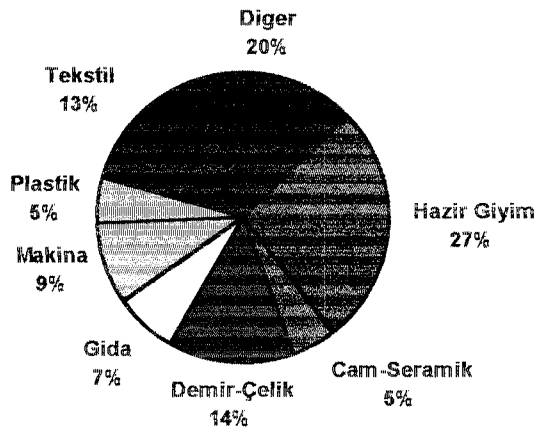
SÖİK 1993 YIL SEKTÖREL DAĞILIM

1994 yılında % 26,8 ile hazır giyim ilk sırada yer almaktadır. Bu sektörü sırasıyla % 19,9 ile diğer sektörler, % 14,4 ile demir - çelik ve madeni eşya, % 13 ile tekstil, % 9,3 ile makine ve elektrikli cihazlar, % 6,8 ile gıda, % 5 ile cam ve seramik, % 4,4 ile plastik ve kauçuk sektörleri izlemektedir. Grafik-10.

Grafik-10

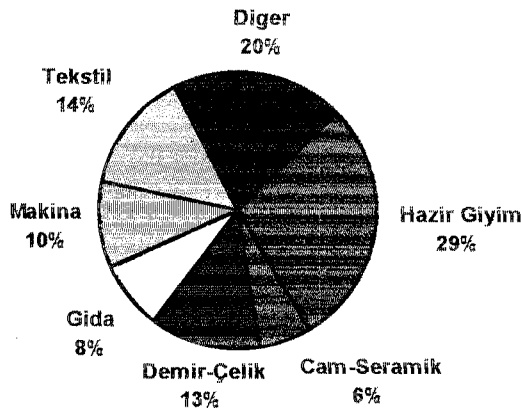
SÖİK 1994 YILI SEKTÖREL DAĞILIM

SÖİK'lerinin 1995 yılı sektörel dağılımında, % 28 ile hazır giyim / deri giyim sektörü ilk sırada yer almakta, bu sektörü % 13'er ile tekstil ve demir - çelik / madeni eşya, % 10 ile de makine / elektrikli cihazlar sektörü takip etmektedir. Grafik-11

Grafik-11

SÖİK 1995 YILI SEKTÖREL DAĞILIM

SÖİK'den en çok yararlanan sektörler hazır giyim ve tekstil sektörleridir. Tekstil ve tekstil ürünleri Türkiye ihracatının çok önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu nedenle ihracat finansman olanaklarından en çok yararlanan sektör olması bunun doğal bir sonucudur.

1.3 - KREDİNİN İHRACAT YAPILAN BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI

Türkiye İhracatının Sektörel Dağılımı Tablo-23'de, Sevk Öncesi İhracat Kredileriyle desteklenen ihracatın yıllar itibariyle bölgesel dağılımı ise Tablo-24'deki gibidir.

Tablo - 23

TÜRKİYE İHRACATININ ÜLKE GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

TOPLAMDAKİ PAY (Yüzde)

ÜLKELER	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
AB ÜLKELERİ	46.5	53.1	53.8	53.9	49.5	47.7	51.7
DOĞU/BATI AVRUPA	12.4	11.2	12.3	12.0	14.3	15.0	17.7
ORTA DOĞU/K.AFRİKA	19.7	18.7	17.8	17.3	16.2	8.5	8.1
K.AMERİKA/JAPONYA	2.5	2.3	1.9	1.7	1.5	1.7	1.3
UZAK DOĞU	4.2	2.1	4.3	7.1	9.7	8.3	5.3
ABD	8.3	7.4	6.1	5.9	6.4	8.4	7.1
DİĞER ÜLKELER	6.4	5.2	3.8	2.1	2.4	10.4	8.8

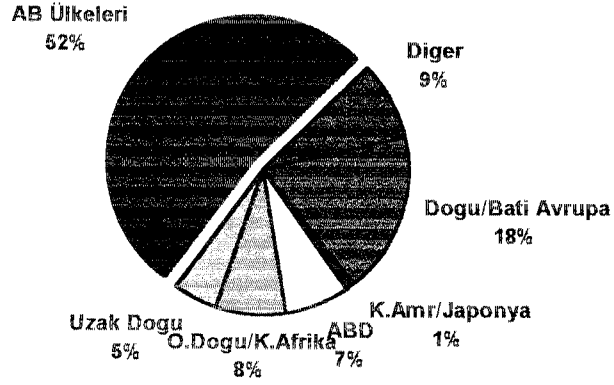
Kaynak : DİE, Dış Ticaret İstatistikleri, 1989-1995 yılları.

Türkiye ihracatının ülke gruplarına göre dağılımında AB (Avrupa Birliği) ülkeleri ilk sırada yer almakta ve bölgesel dağılımın en önemli bölümünü oluşturmaktadır. AB ülkelerine yapılan ihracatın toplam ihracattaki payı yüzde 52 oranlarındadır.

Başka bir deyişle toplam ihracatın yarıdan fazlası bu ülkelere yapılmaktadır. 1995 yılına ait dağılımı Grafik-12'den izlemek mümkündür.

Grafik-12

TÜRKİYE İHRACATININ 1995 YILI BÖLGESEL DAĞILIMI

Tablo-24' de ve Grafik-12'de görüldüğü gibi Türk Eximbank SÖİK ile finanse edilen sevkiyatın dağılımı da bu yöndedir.

Tablo - 24

İHRACAT YAPILAN BÖLGELERE GÖRE KREDİNİN DAĞILIMI (%)

ÜLKELER	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Orta Doğu / K. Afrika	7.0	9.2	16.6	11.0	11.5	11.5	9.4
Doğu / Batı Avrupa	9.0	7.8	6.2	2.4	2.0	3.8	5.1
K.Amerika / Japonya	5.0	11.3	17.1	13.1	12.9	11.3	11.8
Uzak Doğu	--	4.9	4.8	7.1	6.0	4.2	2.1
Avrupa Birliği	36.0	46.4	53.9	63.8	64.9	66.4	68.8
SSCB	16.0	8.5	--	--	--	--	--
Diğer Ülkeler	27.0	11.9	1.4	2.6	2.7	3.3	2.8

Kaynak : Türk Eximbank, Faaliyet Raporu, 1989-1995 yılları.

1989 yılı SÖİK'nin ihracat yapılan bölgelere göre dağılımında % 36 ile Avrupa Birliği ülkeleri ilk sırada yer almaktadır. Bu ülkeleri % 27 ile diğer ülkeler, % 16 ile Sovyet Sosyalist Birliği ülkeleri, % 9 ile Avrupa Birliği hariç diğer Avrupa ülkeleri, % 7 ile Orta Doğu Ülkeleri, % 5 ile K.Amerika / Japonya izlemektedir.

1990 yılında % 46.4 ile Avrupa Birliği ülkelerine yapılan sevkiyat ilk sırada yer almaktadır. Bu grubu % 11.3 ile Kuzey Amerika ve Japonya, % 8.5 ile SSCB ülkeleri, % 9.2 ile Orta Doğu / Kuzey Afrika, % 7.8 ile Doğu Avrupa ve AB dışındaki Avrupa ülkelerine yapılan sevkiyat izlenmektedir.

1991 yılında % 53.9 ile Avrupa Birliği ülkeleri ilk sırada yer almaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla % 17.1 ile Kuzey Amerika / Japonya, % 16.6 ile Orta Doğu / Kuzey Afrika ülkeleri, % 4.8 ile Uzak Doğu, % 4.1 ile Avrupa Birliği dışı Avrupa ülkeleri, % 2.1 ile Doğu Avrupa ülkeleri izlemektedir.

1992 yılında % 63.8 ile Avrupa Birliği ülkeleri ilk sırada yer almaktadır. Bu ülkeleri % 13,1 ile Kuzey Amerika / Japonya, % 11.0 ile Orta doğu / Kuzey Afrika, % 7.1 ile Uzak Doğu, % 2.4 ile Doğu Avrupa Ülkeleri izlemektedir. 1992 yılında Kuzey Amerika / Japonya'ya yapılan ihracatın kredilendirilmesinde önemli ölçüde düşüş olduğu gözlenmektedir.

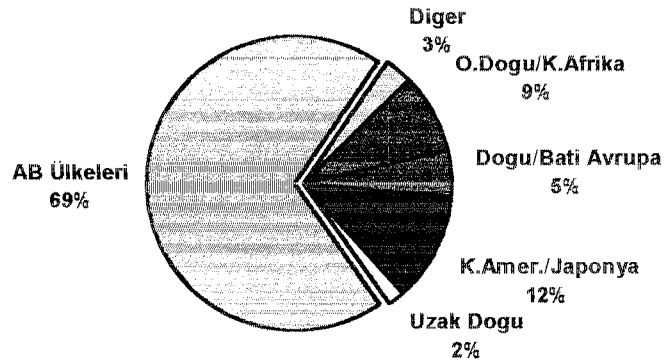
1993 yılında % 64.9 ile Avrupa Birliği ülkeleri birinci sırada yer almaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla % 12.9 ile Kuzey Amerika Ülkeleri ve Japonya, % 11.5 ile Orta Doğu ülkeleri ve kuzey Afrika ülkeleri izlemektedir.

1994 yılında % 66.4 ile Avrupa Birliği ülkeleri ilk sırada yer alırken, bu ülkeleri % 11.5 ile Orta Doğu / Kuzey Afrika ülkeleri, % 4.2 ile Uzak Doğu ülkeleri, %3.3 ile Doğu Avrupa ülkeleri izlenmektedir.

SÖİK'nin 1995 yılındaki bölgesel dağılımın da ise Avrupa Birliği ülkeleri % 69 ile ilk sırada yer almakta, bu ülkeleri % 12 ile Kuzey Amerika ülkeleri ve Japonya, % 9 ile Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkeleri izlemektedir. Grafik-13.

Grafik-13

SÖİK 1995 YILI BÖLGESEL DAĞILIM

Türkiye ihracatının en önemli bölümünü Avrupa Birliği ülkelerine yapılan ihracatın oluşturması nedeniyle Eximbank tarafından kredilendirilen en fazla sevkiyat da bu yönde olmuştur.

2- TÜRK EXİMBANK'IN İHRACAT KREDİ SİGORTASI

UYGULAMALARI

İhracat Kredi Sigortası, ihracatçıya uğrayabileceği ticari ve politik risklerin teminat altına alınması güvencesini sağlamaktadır. İhracat Kredi Sigortası bu güvencenin yanı sıra ticari bankalardan kredi sağlayabilme olanağı da vermektedir.

Türkiye'de ilk kez Mart 1989 yılında Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası Programı Türk Eximbank tarafından uygulamaya konmuştur.

2. 1- İHRACAT KREDİ SİGORTASININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI

İhracat Kredi Sigortasının yıllara göre dağılımı Tablo-25'de gösterilmiştir.

Tablo-25

SİGORTALANAN SEVKİYAT TUTARI

YILLAR	SİGORTALANAN SEVKİYAT TUTARI
1989	15 . 5 Milyon USD
1990	27 . 0 Milyon USD
1991	116 . 6 Milyon USD
1992	872 . 2 Milyon USD
1993	1 . 444 . 0 Milyon USD
1994	1 . 780 . 0 Milyon USD
1995	2 . 065 . 0 Milyon USD

Kaynak : Türk Eximbank, Faaliyet Raporu, 1989-1995 yılları.

1989 yılında ihracatçıların bir yıl içinde yapacağı 180 güne kadar vadeli tüm sevkiyatları tek bir poliçe ile sigortalamakta iken 1990 yılından itibaren 360 güne kadar olan sevkiyatlar tek bir poliçe ile sigortalanmaktadır.

1989 yılı içinde sigorta kapsamına alınan sevkiyat tutarı 15.5 milyon USD olmuştur.

1990 yılında Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası kapsamına alınan sevkiyat tutarı 27 milyon USD olarak gerçekleşmiştir

1991 yılı içinde 57.3 milyon USD Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası ve 59.3 USD Spesifik İhracat Kredi Sigortası kapsamında olmak üzere toplam 116.6 milyon USD tutarında sevkiyat sigorta kapsamına alınmıştır. Böylece ihracatçılar tarafından daha çok benimsenen İhracat Kredi Sigortası uygulamasının işlem hacmi bir önceki yıla göre yaklaşık 4.3 kat artmıştır.

1992 yılında ise sigorta uygulamasının banka kredi programları ile ilişkilendirilmesi sonucu bir önceki yıla göre yaklaşık 7.5 kat artarak sigorta kapsamına alınan sevkiyat tutarı 872.2 milyon USD ulaşmıştır.

1993 yılında Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası programı çerçevesinde sigorta kapsamına alınan ihracat tutarı ise 1.444 milyon US Dolara ulaşmıştır. 1993 yılında da bir önceki yıla göre 1.8 kat artış görülmektedir.

1994 yılında sigorta kapsamına alınan sevkiyat tutarı da artış göstererek 1.780 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

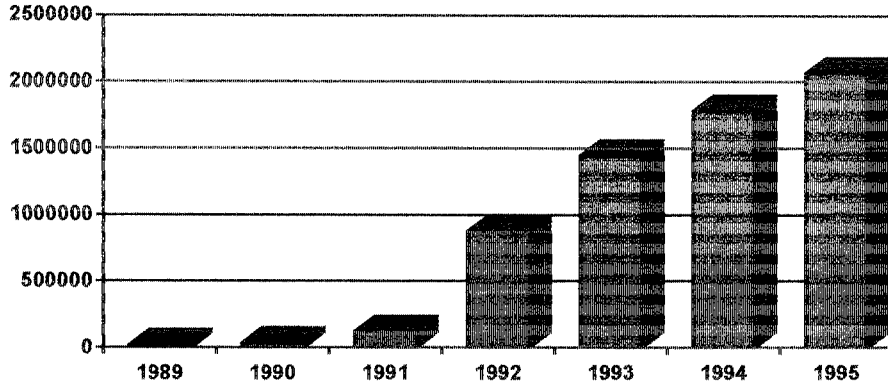
1995 yılında program çerçevesinde sigorta kapsamına alınan ihracat tutarı bir önceki yıla göre % 16 artış ile 2.065 milyon USD'a ulaşmıştır.

1989 yılından itibaren ihracatçılara verilen bu hizmet karşılığında iş hacmi sürekli artış göstermiştir. Bu gelişim aşağıda Grafik-14'de gösterilmiştir.

Grafik-14

SİGORTALANAN SEVKİYATIN GELİŞİMİ

'000 \$

1990 yılından itibaren Spesifik İhracat Kredi Sigortası programı kapsamında da 103.3 milyon USD tutarında ihracat teminat altına alınmıştır.

2. 2- SİGORTALANAN İHRACATIN YILLAR İTİBARIYLA ÜLKE GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

Sigorta kapsamına alınan sevkiyatın yıllar itibariyle bölgesel dağılımı

Tablo-26'da gösterilmiştir.

Tablo-26

SİGORTALANAN İHRACATIN BÖLGESEL DAĞILIMI (%)

ÜLKE GRUPLARI	YILLAR						
	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
AB Ülkeleri	15.0	--	53.9	--	75.5	73.0	71.7
Diğer Avrupa Ül.	69.0	--	2.1	--	--	--	--
Rusya/D.Avrupa Ül.	1.0	21.3	4.1	--	--	--	--
Uzak Doğu Ülkeleri	2.3	0.5	4.8	--	--	--	--
K.Amerika/Japonya	--	--	17.1	--	10.4	14.8	14.5
OECD Ülkeleri	--	51.0	--	92.7	--	--	--
İslam Ülkeleri	0.4	--	--	5.2	7.1	--	--
Orta Doğu/Afrika	12.3	27.2	16.6	--	--	5.8	5.7
Diğer Ülkeler	--	--	1.4	2.1	7.0	6.4	8.1

Kaynak : Türk Eximbank, Faaliyet Raporu, [1989-1995 yılları].

İhracat Kredi Sigortasının uygulamaya konulduğu ilk yıl olan 1989 yılında sigortalanmış sevkiyat, % 69 ile AET dışı Avrupa ülkelerine yapılmıştır. Bunu % 15 ile AET ülkelerine yapılan sevkiyat izlemektedir. Sigortalanan sevkiyatın önemli bir bölümünü de % 12.3 ile Afrika ülkelerine yapılmıştır.

1990 yılında söz konusu program ile sigortalanan sevkiyatın % 51'i OECD ülkelerine yapılmış, (AB ülkelerine yapılan sevkiyat bu grubun içinde yer almaktadır.) bunu % 27,2 ile Orta Doğu / Afrika, % 21.3 ile SSCB / Doğu Bloğu ülkelerine yapılan sevkiyatlar oluşturmuştur.

1992 yılında sigortalanan ihracatın ülke gruplarına göre dağılımında OECD ülkeleri % 92, ile ilk sırada bulunmakta, bu grubu % 5,2 ile İslam Ülkeleri izlemektedir.

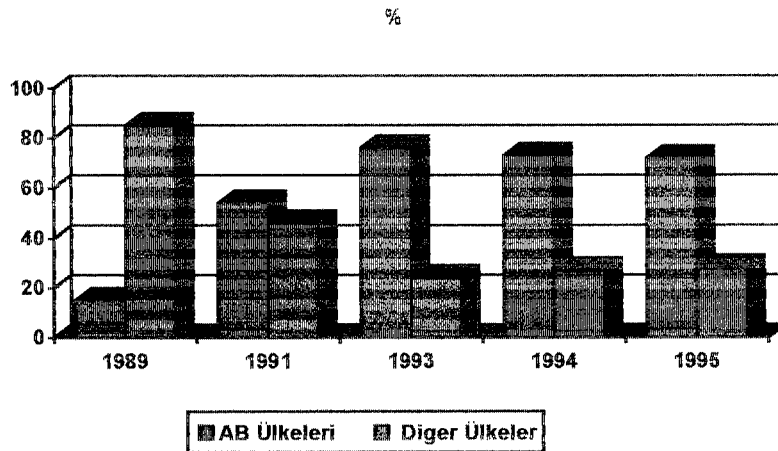
1993 yılında sigortalanan ihracat tutarının ülke gruplarına göre dağılımında Avrupa Birliği ülkeleri % 75.5 ile ilk sırada bulunmakta, bu grubu % 10.4 ile Kuzey Amerika ve Japonya, % 7.1 ile İslâm ülkeleri izlemektedir.

1994 yılında sigortalanan ihracatın ülke gruplarına göre dağılımında Avrupa Birliği ülkeleri % 73 ile ilk sırada bulunmaktadır. Bu grubu % 15 ile Kuzey Amerika / Japonya, % 6 ile Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkeleri izlemektedir.

1995 yılı içinde sigortalanan ihracat tutarının bölgesel dağılımında yine ilk sırayı % 72 ile Avrupa Birliği ülkeleri almaktadır. Bu grubu % 15 ile Kuzey Amerika / Japonya, % 6 ile Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkeleri takip etmektedir.

Grafik-15

AB ÜLKELERİNE YAPILAN SİGORTALANMIŞ İHRACATIN GELİŞİMİ

1989 Yılında AET ülkelerine yapılan sigortalanmış sevkiyat tutarı % 15 dolaylarında iken 1995 yılı sonu itibariyle % 72 dolaylarına ulaşmıştır. Bu da bize kredilendirilen ihracatın bölgesel dağılımı ile sigortalanan ihracatın bölgesel dağılımının doğru orantılı olduğunu göstermektedir.

2. 3- SİGORTALANAN İHRACATIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

Sigorta kapsamına alınan ihracatın yıllar itibariyle sektörel dağılımı

Tablo-27'de gösterilmiştir.

Tablo- 27

SİGORTALANAN İHRACATIN SEKTÖREL DAĞILIMI (%)

SEKTÖRLER	YILLAR						
	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Deri / Tekstil Ürün.	7.0	23.0	59.2	61.9	70.0	68.0	70.4
Kimya	12.0	34.0	14.3	6.2	3.0	--	--
Makine / Metal Mam.	60.0	28.0	17.6	14.6	5.5	4.8	6.6
Nakil Vasıtaları	13.0	4.0	--	--	--	--	--
Gıda / Tarım Ürün	6.0	4.0	6.8	8.3	11.5	4.3	8.1
Toprağa Dayalı Sanayi Ürünleri	1.0	--	2.1	5.0	8.0	4.4	4.3
Diğer Sektörler	1.0	7.0	--	4.0	2.0	18.5	10.6

Kaynak : Türk Eximbank, Faaliyet Raporu, 1989-1995 yılları.

1989 yılında sigortalanan ihracat tutarının sektörler itibariyle dağılımında % 60 ile makine / metal ürünleri sektörü ilk sırada yer almaktadır. Bu sektörleri,

% 13 ile nakil vasıtaları, % 12 ile kimya, % 7 ile deri / tekstil sektörleri izlemektedir.

1990 yılında ise ilk sırayı % 34 ile kimya sektörü almaktadır. Bu sektörü % 28 ile makine / metal ürünleri, % 23 ile deri ve tekstil sektörü izlemektedir.

1991 yılında sigortalanan ihracatın sektörlere göre dağılımında ilk sırayı % 59,2 ile deri / tekstil sektörü almaktadır. Bunu % 17,6 ile makine / metal ürünleri, % 14,3 ile kimya ürünleri izlemektedir.

1992 yılında % 61,9 ile deri ve tekstil ürünleri ilk sırada yer almaktadır. Bu sektörü % 14,6 ile makine ve metal mamuller ve % 8,3 ile gıda / tarım ürünleri takip etmektedir.

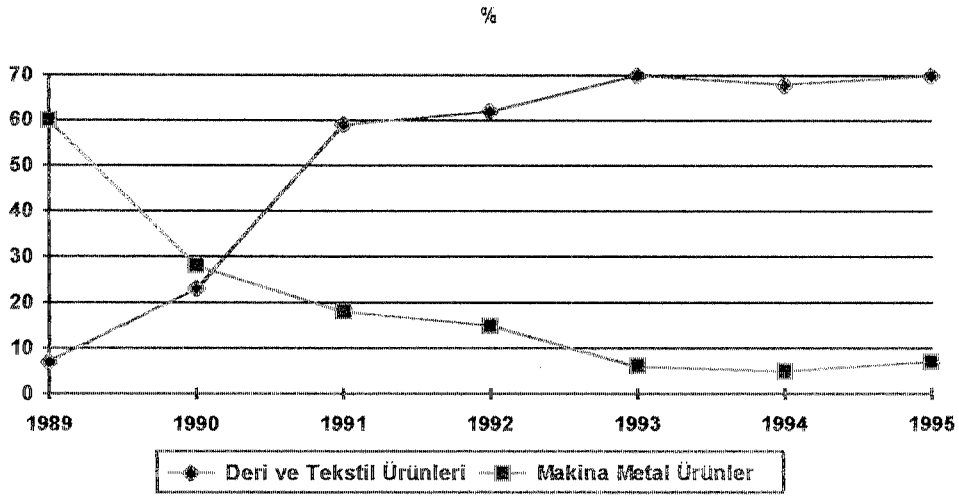
1993 yılı içinde sigortalanan ihracat tutarının sektörler itibariyle dağılımında ilk sıra % 70 ile deri ve tekstil ürünlerindedir. Bu sektörü % 11.5 ile gıda ve tarım ürünleri, % 8 ile toprağa dayalı sanayi ürünleri % 5.5 ile makine / metal mamuller sektörü takip etmektedir.

1994 yılında da yine ilk sırada % 68 ile deri ve tekstil ürünleri sektörü yer almaktadır. Bu yıl içinde sigortalanan sektörlerin çeşitlendiği görülmektedir. Tablo-26' da görüldüğü gibi diğer sektörler % 18.5 oranında sigortalananmıştır.

1995 yılında sigortalanan ihracat tutarının sektörler itibariyle dağılımında ilk sırayı yine % 70 ile deri ve tekstil ürünleri almaktadır. Bu grubu % 8.1 ile tarım ve gıda, % 6.6 makine ve metal sektörü takip etmektedir.

Grafik-16

DERİ/TEKSTİL ÜRÜNLERİ İLE MAKİNA/METAL ÜRÜNLERİ İHRACATININ SİGORTALANMA ORANI

Grafik-16' nın incelenmesinde iki sektör grubu dikkati çekmektedir. Bunlar Deri / Tekstil ürünleri ve Makine / Metal mamuller sektörleridir.

1989 yılında % 7 dolaylarında olan Deri / Tekstil ürünleri sevkiyatının sigortalama oranı, devamlı bir artış göstererek 1995 yılı sonu itibariyle % 70'lere ulaşmıştır. Buna karşılık Makine / Metal mamuller ihracatının % 60 civarında olan sigortalama oranı devamlı bir azalış göstererek % 6.6 dolaylarına inmiştir.

2. 4- POLİTİK VE TİCARİ RİSKLER NEDENİYLE TÜRK EXİMBANK TAZMİNAT ÖDEMELERİ

Sigorta programları kapsamında politik ve ticari risklerden kaynaklanan tazminat ödemeleri Tablo-28'de gösterilmiştir.

Tablo- 28

TAZMİNAT ÖDEMELERİ ('000 US \$)

YILLAR	POLİTİK RİSK	TİCARİ RİSK	TOPLAM
1992	0.546	0.023	0.569
1993	3.400	0.700	4.100
1994	10.000	0.100	10.100
1995	351.000	0.243	0.594

Kaynak : Türk Eximbank, Faaliyet Raporu, 1992 - 1995 yılları.

Sigorta tazminat ödemelerinin 1993 ve 1994 yıllarında yoğunlaştığı görülmektedir. 1993 yılında politik ve ticari riskler nedeniyle Türk Eximbank tarafından toplam 4.1 milyon USD tutarında tazminat ödemesi yapıldığı görülmektedir.

Bu tutarın 3.4 milyon USD'ı politik risk kapsamında olup İran ve Arnavutluk'a yapılan sevkiyat bedellerinden oluşmaktadır.⁶⁸

1994 yılı sonu itibariyle de politik ve ticari riskler nedeniyle Türk Eximbank tarafından 10.1 milyon USD tazminat ödemesi yapılmıştır. Bu tutarın 10 milyon USD'ı politik riskler nedeniyle İran'a yapılan ve tahsil edilemeyen sevkiyat bedellerinden oluşmaktadır.⁶⁹

Yine Tablo-28' in incelemesinden anlaşılacağı üzere politik riskler nedeniyle gerçekleşen tazminat ödemeleri, ticari riskler nedeniyle gerçekleşen

⁶⁸ Türk Eximbank, 1993 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1994, s. 21

⁶⁹ Türk Eximbank, 1994 Yılı Faaliyet Raporu, Ankara 1995, s. 21

tazminat ödemelerinden çok daha fazladır. Bu da bize ihracatçıların daha çok politik risklere uğradığını göstermektedir.

İhracatçıların bu tür risklere karşı korunmaları açısından Türk Eximbank sigorta olanakları önemli bir işlev görmektedir.

SONUÇ

Türkiye 1980'den bu yana ekonominin dışa açılmasını ve dünya ekonomisi ile entegrasyonunu sağlamak amacıyla ithalatı serbest bırakan diğer taraftan da ihracatın teşvikine dayanan liberal bir ekonomik model uygulanmaktadır.

Türkiye' de ihracatı teşvik tedbirleri birçok yasa, kararname, tebliğ, genelge ve sirkülerle düzenlenmektedir. Bu mevzuat ile sağlanan teşvik tedbirlerinin uygulanabilmesi için finansal kurumlarda da değişiklik yapma zorunluluğu ortaya çıkmıştır. İhracatın finansmanı yoluyla teşviki, dış yatırımların desteklenmesi amaçlarını gerçekleştirmek üzere 1987 yılında Türk Eximbank kurulmuştur.

Türkiye için önemli finansal kurumlardan biri olan Türk Eximbank'ı ve finansal enstrümanlarını incelediğimiz bu çalışmamızda şu hususlar belirlenmiştir.

Birinci bölümün ilk kısmında açıklandığı üzere Türk Eximbank, 1980'li yıllarda uygulamaya konulan ekonomik modelin gerekli kıldığı bir finansal kurum olarak kurulmuştur.

Ülkemizin döviz kazandırıcı sektörlerinin kredi, sigorta ve garanti faaliyetleri ile desteklenmesinde önemli görevler üstlenmiştir.

Türk Eximbank, piyasadan mevduat toplamamakta ve bu özelliği gereği piyasaya fonlama da yapmamaktadır. Bir sektör bankası özelliği taşımaktadır.

İkinci bölümde ele alınan Türk Eximbank kredilerinden SÖİK, İhracat Döviz Kredisi, Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli İhracat Kredisi, Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli Döviz Kredisi ve Performans Döviz Kredisi, bankanın kısa vadeli enstrümanları olup, banka kredi olanaklarının en önemli bölümünü oluşturmaktadır.

Türk Eximbank kredileri, ihracatçıların işletme sermayesi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir işlev görmektedir.

Türk Eximbank tarafından açılan krediler, ticari banka kredilerinden daha ucuz maliyetli krediler olmasına karşın firma limitleri düşük düzeydedir.

İhracatı Teşvik Kararı ve bu karara ilişkin tebliğler hükümleri gereğince Türk Eximbank tarafından kullanılan krediler vergi, resim ve harçtan muaftır.

Krediler, malların kesin ihraç taahhüdü karşılığı kullanılmaktadır.

SÖİK kullanımında zorunlu olarak İhracat Kredi Sigortası yaptırılması gerekmektedir. Diğer kredi türlerinde ise İhracat Kredi Sigortası yaptırmak isteğe bağlıdır.

Üçüncü bölümde yer alan SÖİK'nin uygulama sonuçlarından kredinin kullanımını yıllara göre gelişen bir trend izlemekte, ancak 1994-1995 yıllarında reel bazda önemli ölçüde düşüş görülmektedir.

SÖİK'lerinin sektörel dağılımında ilk sırayı hazır giyim / deri giyim ve tekstil sektörü almaktadır. Bu da Türkiye'nin ihracat kompozisyonuna uygundur.

Yine Türkiye ihracat kompozisyonuna uygun olarak SÖİK'lerin bölgesel dağılımında Avrupa Birliği ülkeleri ilk sırada yer almaktadır.

Banka, Türkiye'nin dış politikada izlediği çizgiye paralel olarak Sovyetler Birliği'nden bağımsızlığını elde eden Orta ve Batı Asya Cumhuriyetleri'ne açılan krediler ile ihracatçılara ve müteahhitlere önemli finansman imkanları sağlamıştır.

Türk Eximbank, Libya ve Irak'a yönelik garanti programları ile de Türk Müteahhitlerinin döviz kazandırıcı faaliyetlerine destek vermektedir.

Türk Eximbank'ın İhracat Kredi Sigortası programları yıllar itibariyle gelişerek, daha çok sayıda ihracatçıya destek sağlar hale gelmiştir. Söz konusu program çerçevesinde Deri ve Tekstil sektörü en fazla sigortalanan sektörlerdendir. Sigortalanan ihracatın ülke gruplarına göre dağılımında ise ilk sırayı Avrupa Birliği ülkeleri almaktadır.

Türk Eximbank'ın, gelişmiş ülkelerdeki benzerleri gibi kısa vadeli kredi programlarını ticari bankalara bırakarak orta ve uzun vadeli kredi programlarına yönelmesi,

İhracatçıların taleplerinin yeterince karşılanması açısından firma limitlerinin yükseltilmesi,

Türkiye'nin Gümrük Birliği'ne girdiği bu dönemde Avrupa Birliği sanayileri ile amansız bir rekabete girecek olan ve Türk sanayinin temel taşı olarak nitelenen Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin desteklenmesi, rekabet

güçlerinin artırılması için banka imkanlarından daha çok yararlandırılmaları, ve bu işletmeler için ayrıcalıklı finansman imkanlarının geliştirilmesi önerilebilir.

KAYNAKÇA

- CONKAR, Kemalettin** : **Kalkınma Bankacılığı ve Türkiye Uygulaması**, Eskişehir, 1988
- VOLKAN, Ersoy** : **" 1995 Yılında Eximbank "**, Uzman Gözüyle Bankacılık Dergisi, Ankara Mart 1995
- : **" Aylık Bülten "**, Türk Eximbank, Sayı: 4, 6, 2 (Çeşitli sayılar)
- : **" Bankalarımız 95 "**, Türkiye Bankalar Birliği, Mayıs 1996
- : **" Devlet Yatırım Bankası'nın Türkiye İhracat Kredisi Bankası A.Ş. Adıyla Yeniden Düzenlenmesine Dair Esaslar "**, R.G., 21 Ağustos 1987 tarih ve 19551 sayısı.
- : **" Devlet Yatırımı Bankası'nın Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'ye Dönüşümü İle İlgili Kanun "**, R.G., 31 Mart 1987 tarih ve 19417 Mükerrer Sayısı, Kanun No:3332
- : **" Dış Ticaret İstatistikleri "**, Devlet İstatistik Enstitüsü, 1980-1995 yılları. (Çeşitli sayılar)

: “ Dış Ticaret Şirketleri Döviz Kredisi
Uygulama Esasları ”, Türk Eximbank,
15.01.1996 Revizyonu.

: “ Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli İhracat
Kredisi Uygulama Esasları ”, Türk Eximbank,
15.01.1996 Revizyonu.

: “ Export Credit Financing Systems” in OECD
Member and. Non-Member Countries, 1995.

: “ Faaliyet Raporu ”, Türk Eximbank, 1989-1995
Yılları.

: “ İhracata Çifte Doping ”, Yeni Yüzyıl Gazetesi,
06.09.1996.

: “ İhracat Döviz Kredisi Hakkında Genel
Açıklama ”, Türk Eximbank, Ankara 30.06.1996.

: “ İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları ”,
Türk Eximbank, 15.01.1996 Revizyonu.

: “ Kanun. Esaslar. Ana Sözleşme ”,
Türk Eximbank, Haziran 1996

: “ Kısa Vadeli İhracat Kredi Programları ”,
Türk Eximbank Tanıtım Broşürü, Mart 1996

- : " **Kısa Vadeli Krediler ve İhracat Kredi Sigortası** ", Türk Eximbank Tanıtım Broşürü.
- : " **Kısa Vadeli Krediler** ", Türk Eximbank Tanıtım Broşürü.
- : " **Kredi ve Sigorta Programları** ", Türk Eximbank, Ankara 1995.
- : " **Longer Term Trade Financing Scheme** ", İslamic Development Bank, 1995.
- : " **Performans Döviz Kredisi Uygulama Esasları** ", Türk Eximbank, 15.01.1996 Revizyonu.
- : " **Sevk Öncesi İhracat Kredileri Uygulama Esasları** ", Türk Eximbank, 15.01.1996 Revizyonu.
- : " **Yıllık Rapor 1995** ", Maliye Bakanlığı, Ankara 1996.

- EK -19 : İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ ÖZEL LİMİT BORÇLU CARİ HESAP TAAHHÜTNAMESİ.
- EK -20 : İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ GERİ ÖDEME BİLDİRİM FORMU.
- EK -21 : İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ TAAHHÜT KAPATMA FORMU.
- EK -22 : KISA VADELİ İHRACAT KREDİSİ TALEP FORMU.
- EK -23 : KESİN TEMİNAT MEKTUBU.
- EK -24 : DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ KISA VADELİ İHRACAT KREDİSİ FİRMA TAAHHÜTNAMESİ.
- EK -25 : GERÇEKLEŞTİRİLEN İHRACATA AİT BİLDİRİM FORMU.
- EK -26 : GERÇEKLEŞTİRİLEN İHRACATA AİT BİLDİRİM FORMU.
- EK -27 : GERÇEKLEŞTİRİLECEK İHRACATA AİT YÜKLEME BİLDİRİM FORMU.
- EK -28 : İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ ARACI BANKA TAAHHÜTNAMESİ.
- EK -29 : KREDİ TALEP FORMU.
- EK -30 : İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ FİRMA BİLGİ FORMU.
- EK -31 : TÜRK EXİMBANK İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ FİRMA TAAHHÜTNAMESİ.
- EK -32 : İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ MUVAFAKATNAMESİ.
- EK -33 : İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ BORÇLU CARİ HESAP TAAHHÜTNAMESİ.
- EK -34 : İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ MÜNFERİT İŞLEMLERE İLİŞKİN BORÇLU CARİ HESAP TAAHHÜTNAMESİ.
- EK -35 : İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ ÖZEL LİMİT BORÇLU CARİ HESAP TAAHHÜTNAMESİ.
- EK -36 : İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ GERİ ÖDEME BİLDİRİM FORMU.
- EK -37 : İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ TAAHHÜT KAPATMA FORMU.
- EK -38 : DTŞ'LERİ KISA VADELİ DÖVİZ KREDİSİ TALEP FORMU.

- EK -39 : KESİN TEMİNAT MEKTUBU.**
- EK -40 : DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ KISA VADELİ DÖVİZ KREDİSİ FİRMA TAAHHÜTNAMESİ.**
- EK -41 : PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ FİRMA TAAHHÜTNAMESİ.**
- EK -42 : TÜRK EXİMBANK PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ TALEP FORMU.**
- EK -43 : PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ İHRACAT TAAHHÜDÜNÜN DAĞILIMI.**
- EK -44 : PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ FİRMA PERFORMANS TESPİTİ KURALLARI.**
- EK -45 : PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ MAVAFKATNAME.**
- EK -46 : İSLAM KALKINMA BANKASI ORTA VADELİ İHRACATIN FİNANSMANI FONU'NA KATKIDA BULUNAN ÜLKELER.**
- EK -47 : İSLAM KONFERANSI TEŞKİLATI ÜYESİ ÜLKELER.**

SEVK ÖNCESİ İHRACAT KREDİSİ
ARACI BANKA BORÇLU CARİ HESAP TAAHHÜTNAMESİ

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA

İhracata yönelik mal üreten sanayilerin imalat aşamasından başlayarak, desteklenmesi amacıyla ve vekiliniz sıfatıyla, İhracat Teşvik Kararı ve bu Karara ilişkin Tebliğlerin hükümlerine göre kredilendirilmek üzere, Bankanızca tarafımıza aktarılacak azami:

TL..... (Y/.....)

limitli krediyi, netice ve sorumluluğu tamamen bankamıza ait olmak üzere ve işbu taahhütnamenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden 02.01.1991 tarih 1 sayılı Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları'nda (15.01.1996 Revizyonu) belirtilen aşağıdaki şartlar ve bu esaslarda yapılacak ek ve değişikliklerde belirtilecek şartlar dahilinde, imalatçı ve ihracatçı firmalara Türk Eximbank'ın nam ve hesabına vekaleten kullandıracağımızı; açacağımız kredilerin Uygulama Esasları'nda belirtilen süre ile ilgili kurallar çerçevesinde geri ödenmelerini temin edeceğimizi; kredi kullanan firmaların kredileri geri ödeyip ödemediğine bakılmaksızın ve firmaların geri ödemesini beklemeksizin ve herhangi bir mahkeme kararına gerek olmaksızın, kredileri, tahakkuk edecek olan normal ve/veya cezai faizleri ile birlikte vadelerinde derhal ve defaten bankanıza ödemeyi ve bu amaçla nezdimizdeki / belirleyeceğimiz bir bankadaki mevduat hesabınıza, tarafınızdan bir ihbar yapılmasını beklemeksizin alacak kaydetmeyi / yatırmayı bankanıza karşı garanti ettiğimizi; Bakanlar Kurulu'nca bankacılık işlemleri ve mevduat kabul etme iznimizin kaldırılması halinde, ilgili Bakanlar Kurulu Kararı'nın Resmi Gazete'de yayınlandığı tarihte, nezdimizde kredi bakiyesi bulunan firmaların kredilerini vadelerinde tahakkuk edecek faizleri ile birlikte Türk Eximbank'ın T.C. Merkez Bankası EFT Merkezi nezdindeki TİC. 0016 No.lu hesabına ödemesine muvaffakat ettiğimizi ve bu ödemelerin yapılması halinde sözkonusu kredilere ilişkin teminatları serbest bırakacağımızı; olası bir izin nez'i kararından önce firmadan tahsil etmiş olup da henüz Türk Eximbank'a aktaramamış olabileceğimiz kredi tutarlarının vekaleten tahsil etmiş olduğumuz ve emaneten nezdimizde bulunacak Türk Eximbank'a ait fonlar olacağını, ayrıca 87/11914 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 8/10 no.lu maddesi uyarınca bankanızca istenecek periyodik mali durum raporlarımızı ve diğer belge ve bilgileri bankanıza vereceğimizi kabul ve taahhüt ederiz.

Bu taahhütname hükümlerinin uygulanması ve yorumundan doğacak her türlü anlaşmazlıklarda ANKARA mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir. Bu taahhütname "İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Kararı" uyarınca Damga Vergisi'nden muaftır.

Bu taahhütname ve eki olan 02.01.1991 tarih 1 sayılı Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları (15.01.1996 Revizyonu) olmak üzere toplam sayfadan ibaret olup; .../.../199... tarihinde, adresinde mukim, adına verilmiş olup; her sayfası tarafımızca imzalanmıştır.

EK : 02.01.1991 tarih 1 sayılı Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları (15.01.1996 Revizyonu) (Top.sayfa)

.../.../...
KAŞE-İMZA

**SEVK ÖNCESİ İHRACAT KREDİSİ
ARACI BANKA BORÇLU CARİ HESAP EK TAAHHÜTNAMESİ**

**TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA**

İhracata yönelik mal üreten sanayilerin imalat aşamasından başlayarak, desteklenmesi amacıyla ve vekiliniz sıfatıyla, İhracat Teşvik Kararı ve bu Karara ilişkin Tebliğ'lerin hükümlerine göre kredilendirilmek üzere, Bankanızca tarafımıza aktarılacak azami:

TL..... (Y/.....)

limitli krediyi, netice ve sorumluluğu tamamen bankamıza ait olmak üzere ve işbu taahhütnamenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden 02.01.1991 tarih 1 sayılı Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları'nda (15.01.1996 Revizyonu) belirtilen aşağıdaki şartlar ve bu esaslarda yapılacak ek ve değişikliklerde belirtilecek şartlar dahilinde, imalatçı ve ihracatçı firmalara Türk Eximbank'ın nam ve hesabına vekaleten kullanılabileceğini; açacağımız kredilerin Uygulama Esasları'nda belirtilen süre ile ilgili kurallar çerçevesinde geri ödenmelerini temin edeceğimizi; kredi kullanan firmaların kredileri geri ödeyip ödemediğine bakılmaksızın ve firmaların geri ödemesini beklemeksizin ve herhangi bir mahkeme kararına gerek olmaksızın, kredileri, tahakkuk edecek olan normal ve/veya cezai faizleri ile birlikte vadelerinde derhal ve defaten bankanıza ödemeyi ve bu amaçla nezdimizdeki / belirleyeceğimiz bir bankadaki mevduat hesabınıza, tarafınızdan bir ihbar yapılmasını beklemeksizin alacak kaydetmeyi / yatırmayı bankanıza karşı garanti ettiğimizi; Bakanlar Kurulu'nca bankacılık işlemleri ve mevduat kabul etme iznimizin kaldırılması halinde, ilgili Bakanlar Kurulu Kararı'nın Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte, nezdimizde kredi bakiyesi bulunan firmaların kredilerini vadelerinde tahakkuk edecek faizleri ile birlikte Türk Eximbank'ın T.C. Merkez Bankası EFT Merkezi nezdindeki TİC. 0016 No.lu hesabına ödemesine muvaffakat ettiğimizi ve bu ödemelerin yapılması halinde sözkonusu kredilere ilişkin teminatları serbest bırakacağımızı; olası bir izin nez'i kararından önce firmalardan tahsil etmiş olup da henüz Türk Eximbank'a aktaramamış olabileceğimiz kredi tutarlarının vekaleten tahsil etmiş olduğumuz ve emaneten nezdimizde bulunacak Türk Eximbank'a ait fonlar olacağını, ayrıca 87/11914 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 8/10 no.lu maddesi uyarınca bankanızca istenecek periyodik mali durum raporlarımızı ve diğer belge ve bilgileri bankanıza vereceğimizi kabul ve taahhüt ederiz.

Bu taahhütname hükümlerinin uygulanması ve yorumundan doğacak her türlü anlaşmazlıklarda ANKARA mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir. Bu taahhütname "İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Kararı" uyarınca Damga Vergisi'nden muaftır.

Bu taahhütname, .../.../..... tarihli asıl taahhütname ile onun eki olan 02.01.1991 tarih 1 sayılı Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları (15.01.1996 Revizyonu) da geçerli ve bağlayıcı olmaya devam etmektedir.

.../.../....
KAŞE-İMZA

SEVK ÖNCESİ İHRACAT KREDİSİ
MÜNFERİT İŞLEMLERİNE İLİŞKİN
ARACI BANKA BORÇLU CARİ HESAP TAAHHÜTNAMESİ

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA

İhracata yönelik mal üreten sanayilerin imalat aşamasından başlayarak, desteklenmesi amacıyla ve vekiliniz sıfatıyla, İhracat Teşvik Kararı ve bu Karara ilişkin Tebliğ'lerin hükümlerine göre kredilendirilmek üzere, Bankanızca tarafımıza aktarılacak azami:

TL..... (Y/.....)

limitli krediyi, netice ve sorumluluğu tamamen bankamıza ait olmak üzere ve işbu taahhütnamenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden 02.01.1991 tarih 1 sayılı Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Sevk Öncesi İhracat Kredisini Uygulama Esasları'nda (15.01.1996 Revizyonu) belirtilen aşağıdaki şartlar ve bu esaslarda yapılacak ek ve değişikliklerde belirtilecek şartlar dahilinde, imalatçı ve/veya ihracatçı firmasına Türk Eximbank'ın nam ve hesabına vekaleten kullanılabileceğini; açacağımız kredinin Uygulama Esasları'nda belirtilen süre ile ilgili kurallar çerçevesinde geri ödenmesini temin edeceğimizi; kredi kullanan firmanın krediyi geri ödeyip ödemediğine bakılmaksızın ve firmanın geri ödemesini beklemeksizin ve herhangi bir mahkeme kararına gerek olmaksızın, krediyi, tahakkuk edecek olan normal ve/veya cezai faizi ile birlikte vadesinde derhal ve defaten bankanıza ödemeyi ve bu amaçla nezdimizdeki / belirleyeceğimiz bir bankadaki mevduat hesabınıza, tarafınızdan bir ihbar yapılmasını beklemeksizin alacak kaydetmeyi / yatırmayı bankanıza karşı garanti ettiğimizi; Bakanlar Kurulu'nca bankacılık işlemleri ve mevduat kabul etme iznimizin kaldırılması halinde, ilgili Bakanlar Kurulu Kararı'nın Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte, nezdimizde kredi bakiyesi bulunan firmanın kredisini vadesinde tahakkuk edecek faizi ile birlikte Türk Eximbank'ın T.C. Merkez Bankası EFT Merkezi nezdindeki TİC. 0016 No.lu hesabına ödemesine muvaffakat ettiğimizi ve bu ödemenin yapılması halinde sözkonusu krediye ilişkin teminatları serbest bırakacağımızı; olası bir izin nez'i kararından önce firmadan tahsil etmiş olup da henüz Türk Eximbank'a aktaramamış olabileceğimiz kredi tutarlarının vekaleten tahsil etmiş olduğumuz ve emaneten nezdimizde bulunacak Türk Eximbank'a ait fonlar olacağını, ayrıca 87/11914 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 8/10 no.lu maddesi uyarınca bankanızca istenecek periyodik mali durum raporlarımızı ve diğer belge ve bilgileri bankanıza vereceğimizi kabul ve taahhüt ederiz.

Bu taahhütname hükümlerinin uygulanması ve yorumundan doğacak her türlü anlaşmazlıklarda ANKARA mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir.

Bu taahhütname "İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Kararı" uyarınca Damga Vergisi'nden muaftır.

... / ... / ...
KAŞE-İMZA

SEVK ÖNCESİ İHRACAT KREDİSİ ARACI BANKA TAAHHÜTNAMESİ

İşbu taahhütnamenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden 02.01.1991 tarih 1 sayılı Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları'nda (15.01.1996 Revizyonu) belirtilen aşağıdaki şartlar ve bu esaslarda yapılacak ek ve değişikliklerde belirtilecek şartlar dahilinde:

Hisselerinin %10'undan fazlasına sahip olduğumuz iştirak ve kuruluşlarımız ve bunların ayrı ayrı veya birlikte sermayelerinin %25'inden fazlasına sahip oldukları ortaklık ve kuruluşlara, *Sevk Öncesi İhracat Kredisi* kapsamında Bankamız tarafından herhangi bir anda kullanılacak olan azami kredi miktarının, bu kredi programlarının kullandırımı amacıyla Bankamıza tahsis edilen toplam limitin %40'ını aşmayacağını temin edeceğimizi; aksinin tesbit edilmesi halinde, Bankamıza tahsis edilen limitlerin bir kısmının veya tamamının kullanımına getirilebilecek tüm kısıtlamaları kabul edeceğimizi ve mevcut iştirak kompozisyonumuzda meydana gelebilecek değişikliklere ilişkin tüm bilgileri düzenli olarak Bankanıza iletacağımızı taahhüt ederiz.

Bu taahhütname hükümlerinin uygulanması ve yorumundan doğacak her türlü anlaşmazlıklarda ANKARA mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir. Bu taahhütname "İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Kararı" uyarınca Damga Vergisi'nden muaftır.

Bu taahhütname ile birlikte,/..../19..... tarihli asıl taahhütname (EK . .), onun eki olan 02.01.1991 tarih 1 sayılı Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları (15.01.1996 Revizyonu) ve limit artışları nedeniyle bankamız tarafından gönderilen ek taahhütnameler (EK . .) de geçerli ve bağlayıcı olmaya devam etmektedir.

TARİH
KAŞE-İMZA

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA

EK-5

... / ... / 1

Sevk Öncesi İhracat Kredisi tahsis talebimize ait bilgiler aşağıdadır.

FİRMALARA AİT BİLGİLER

	İMALATÇI FİRMA	İHRACATÇI FİRMA
Firma Ünvanı		
İşçi Sayısı		
Adres		
Telefon No.		
Faks No.		
Sanayi Sicil / İhr. Belge Tarih ve No. Tek Vergi No.	... / ... / 19... ----- / --	... / ... / 19... -- / -----

KREDİYİ KULLANACAK OLAN FİRMA ÜNVANI :

--

KREDİYİ KULLANACAK OLAN FİRMA,

- () [1] Sadece imalatı gerçekleştirecektir. Ancak, ihracatçıdan muvafakatname almıştır.
() [2] Sadece ihracatı gerçekleştirecektir.
() [3] Hem imalatı hem de ihracatı gerçekleştirecektir.
() [4] 200'den az işçi çalıştıran bir imalatçı veya imalatçı-ihracatçı firmadır. (KOBİ)

İHRACAT KREDİ SİGORTASI KABUL FORMU'NA AİT BİLGİLER :

İhracatçı Kodu / .
----------------	----------

İHRAC KONUSU MALA AİT BİLGİLER

Mal Cinsi	
G. T. İ. P. (2 haneli olarak)	
Sevkiyatın yapılacağı ülke	

KREDİ MİKTARINA AİT BİLGİLER :

FOB İHRACAT TAAHHÜDÜ	
KREDİ TALEBİ (DÖVİZ)	
KREDİLENDİRME ORANI	%
T.C.M. B. DÖVİZ ALIŞ KURU VE TARİHİ , / ... / 19...
KREDİ TALEBİ (TL)	

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu ve kayıtlarımızın Bankanızın tetkikine amade bulunduğunu, talep edilen kredinin tamamını, en geç muhatap şubemizin T.C.M.B. nezdindeki hesabına geçtiğiniz günü takip eden ilk iş günü firmaya kullanılabileceğini, ayrıca, talep ettiğimiz bu kredinin tarafınızca yayınlanan 02. 01. 1991 tarih, I No.lu Uygulama Esasları (15. 01. 1996 Revizyonu) hükümlerine göre kullanılarak kapatılmasını sağlayacağımızı beyan ve taahhüt eder, bu çerçevede TL.....'lık Sevk Öncesi İhracat Kredisi tahsis talebimizi onaylarınıza sunarız.

SEVK ÖNCESİ İHRACAT KREDİSİ FİRMA TAAHHÜTNAMESİ

..... BANKASI
 ŞUBESİ

Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş'nin (Türk Eximbank) 02.01.1991 tarih 1 no.lu Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları (15/01/1996 Revizyonu) çerçevesinde talep ettiğimiz; TL (Y/..... TL) lık kredi karşılığında; FOB..... (Y/.....) lık imalatı/ihracatı aşağıda belirtilen şartlarla gerçekleştireceğimizi taahhüt; ihracatı kısmen veya tamamen gerçekleştiremediğimiz veya diğer şartlara riayet etmediğimiz takdirde Türk Eximbank'ın 02.01.1991 tarih 1 no.lu Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları (15/01/1996 Revizyonu) çerçevesinde ve İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Karar ve Tebliğleri hükümleri gereğince aşağıda yazılı müeyyidelerin tarafımıza uygulanmasını gayrıkabirücu olarak kabul ederiz.

1. Aldığımız bu krediyi, sadece Türk Eximbank'ca yayınlanan "*Sevk Öncesi İhracat Kredisi'nden Yararlanabilecek Mal Listesi*" nde bulunan malların ihracatına ilişkin işlerde ve tahsis gayelerine uygun şekilde kullanacağımızı,

2. Bu krediyle ilgili imalini ve ihracını taahhüt ettiğimiz değeri yukarıda yazılı ve Türk Eximbank'ca yayınlanan listede yer alan ürünleri, tarafımıza tanınmış bulunan kredi süresi içinde ve Türk Eximbank'ın 02.01.1991 tarih 1 no.lu Uygulama Esasları'nda (15/01/1996 Revizyonu) belirtilen şartlar dahilinde ihraç edeceğimizi,

3. a) Aldığımız bu kredi ile ilgili yukarıda beyan ettiğimiz tutarda ve Uygulama Esasları'na uygun nitelikteki yüklemeleri en geç 120 gün içinde bitireceğimizi ve ihracatlarımıza ait gümrük beyanname tarihi ile bu yüklemelere ait FOB tutarlarını tam ve doğru olarak, geri ödemenin yapılması gereken günden 1 önceki işgünü bankanıza veya şartların gerektirmesi halinde Türk Eximbank'a bildireceğimizi,

b) Gerçekleşen ihracatımızın FOB tutarı karşılığı dövizlerin kısmen veya tamamen satışını kredi süresi olan 120. günün hitamından önce yapmamız halinde, kredi tutarına ulaşana kadar satışını yaptığımız dövizin krediyi talep tarihindeki TCMB Döviz Alış Kuru'ndan hesaplanacak TL. karşılığını, DAB tarihini takip eden 5 iş günü içinde kredi borcumuza mahsup edilmek üzere ödeyeceğimizi,

c) Kredi süresinin bitimi olan 120. günde, henüz döviz alış yapılmamış dahi olsa, krediyi en geç 120. günde tahakkuk edecek faizi ile birlikte geri ödeyeceğimizi; veya aracı bankanızın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme yetkisinin Bakanlar Kurulu tarafından kaldırılması halinde krediyi en geç 120. günde tahakkuk edecek faizi ile birlikte Türk Eximbank'ın T.C. Merkez Bankası EFT Merkezi nezdindeki TİC. 0016 No.lu hesabına geri ödeyeceğimizi,

d) Kredi ile ilgili döviz taahhüdümüzü; ilgili yükleme tarihinin izleyen 1 ila 90. günler arasında yurda getirdiğimiz dövizlerin en az %70'ini, 91 ila 180. günler arasında getirdiğimiz dövizlerin ise %100'ünü bir bankaya satmak suretiyle yerine getireceğimizi ve Bankanıza FOB ihracat taahhüdümüzün %70'i tutarında döviz alım belgelerini ibraz edeceğimizi,

Aksi halde;

4. a) Kredi faiz oranının, Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları'nın 22. maddesinin (a) ve (e)-bendlerinde belirlenmiş bulunan cezaî faiz oranına yükseltileceğini,

b) Bu oran üzerinden yürütülecek faiz tutarı ile daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarı arasındaki farkı ve ayrıca sözkonusu faiz toplamı üzerinden hesaplanacak B.S.M.V. ile kredi işlemlerinden doğan, istisna edilmiş diğer vergi, resim ve harçları ve varsa gecikme cezası ile birlikte, 6183 sayılı Kanuna göre, hiçbir kovuşturmayla hacet kalmaksızın Bankanıza veya şartların gerektirmesi halinde Türk Eximbank'a derhal ve defaten ödeyeceğimizi, ayrıca K.K.D.F'na ilişkin yükümlülükler için ilgili karar, tebliğ ve genelgeler çerçevesinde işlem yapılacağını,

5. Döviz taahhüdümüzün yerine getirilememesinden dolayı, re'sen yapılacak müeyyide uygulamasına itiraz etmeyeceğimizi, gayrıkabirücu olarak kabul ve taahhüt ederiz.

SEVK ÖNCESİ KOBİ İHRACAT KREDİSİ FİRMA TAAHHÜTNAMESİ

..... BANKASI
 ŞUBESİ

Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş'nin (Türk Eximbank) 02.01.1991 tarih 1 no.lu Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları (15/01/1996 Revizyonu) çerçevesinde talep ettiğimiz; TL (Y/..... TL) lık kredi karşılığında; FOB..... (Y/.....)

lık imalatı/ihracatı aşağıda belirtilen şartlarla gerçekleştireceğimizi taahhüt; ihracatı kısmen veya tamamen gerçekleştiremediğimiz veya diğer şartlara riayet etmediğimiz takdirde Türk Eximbank'ın 02.01.1991 tarih 1 no.lu Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları (15/01/1996 Revizyonu) çerçevesinde ve İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Karar ve Tebliği hükümleri gereğince aşağıda yazılı müeyyidelerin tarafımıza uygulanmasını gayrıkabilirücu olarak kabul ederiz.

1. Aldığımız bu krediyi, sadece Türk Eximbank'ca yayınlanan "*Sevk Öncesi İhracat Kredisi'nden Yararlanabilecek Mal Listesi*" nde bulunan malların ihracatına ilişkin işlerde ve tahsis gayelerine uygun şekilde kullanacağımızı,

2. Bu krediyle ilgili imalini ve ihracını taahhüt ettiğimiz değeri yukarıda yazılı ve Türk Eximbank'ca yayınlanan listede yer alan ürünleri, tarafımıza tanınmış bulunan kredi süresi içinde ve Türk Eximbank'ın 02.01.1991 tarih 1 no.lu Uygulama Esasları'nda (15/01/1996 Revizyonu) belirtilen şartlar dahilinde ihraç edeceğimizi,

3. a) Aldığımız bu kredi ile ilgili yukarıda beyan ettiğimiz tutarda ve Uygulama Esasları'na uygun nitelikteki yüklemeleri en geç 180 gün içinde bitireceğimizi ve ihracatlarımızı ait gümrük beyanname tarihi ile bu yüklemelere ait FOB tutarlarını tam ve doğru olarak, geri ödemenin yapılması gereken günden 1 önceki işgünü bankanıza veya şartların gerektirmesi halinde Türk Eximbank'a bildireceğimizi,

b) Gerçekleşen ihracatımızın FOB tutarı karşılığı dövizlerin kısmen veya tamamen satışını kredi süresi olan 180. günün hitamından önce yapmamız halinde, kredi tutarına ulaşana kadar satışını yaptığımız dövizin krediyi talep tarihindeki TCMB Döviz Alış Kuru'ndan hesaplanacak TL. karşılığını, DAB tarihini takip eden 5 iş günü içinde kredi borcumuza mahsup edilmek üzere ödeyeceğimizi,

c) Kredi süresinin bitimi olan 180. günde, henüz döviz alışı yapılmamış dahi olsa, krediyi en geç 180. günde tahakkuk edecek faizi ile birlikte geri ödeyeceğimizi; veya aracı bankanızın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme yetkisinin Bakanlar Kurulu tarafından kaldırılması halinde krediyi en geç 180. günde tahakkuk edecek faizi ile birlikte Türk Eximbank'ın T.C. Merkez Bankası EFT Merkezi nezdindeki TİC. 0016 No.lu hesabına geri ödeyeceğimizi,

d) Kredi ile ilgili döviz taahhüdümüzü; ilgili yükleme tarihini izleyen 1 ila 90. günler arasında yurda getirdiğimiz dövizlerin en az %70'ini, 91 ila 180. günler arasında getirdiğimiz dövizlerin ise %100'ünü bir bankaya satmak suretiyle yerine getireceğimizi ve Bankanıza FOB ihracat taahhüdümüzün %70'i tutarında döviz alım belgelerini ibraz edeceğimizi,

Aksi halde;

4. a) Kredi faiz oranının, Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları'nın 22. maddesinin (a) ve (e) bendlerinde belirlenmiş bulunan cezai faiz oranına yükseltileceğini,

b) Bu oran üzerinden yürütülecek faiz tutarı ile daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarı arasındaki farkı ve ayrıca sözkonusu faiz toplamı üzerinden hesaplanacak B.S.M.V. ile kredi işlemlerinden doğan, istisna edilmiş diğer vergi, resim ve harçları ve varsa gecikme cezası ile birlikte, 6183 sayılı Kanuna göre, hiçbir kovuşturmayla hacet kalmaksızın Bankanıza veya şartların gerektirmesi halinde Türk Eximbank'a derhal ve defaten ödeyeceğimizi, ayrıca K.K.D.F'na ilişkin yükümlülükler için ilgili karar, tebliğ ve genelgeler çerçevesinde işlem yapılacağını,

5. Döviz taahhüdümüzün yerine getirilememesinden dolayı, re'sen yapılacak müeyyide uygulamasına itiraz etmeyeceğimizi, gayrıkabilirücu olarak kabul ve taahhüt ederiz.

SEVK ÖNCESİ İHRACAT KREDİSİ MUVAFAKATNAMESİ

..... BANKASI
..... ŞUBESİ
.....

Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'nin (Türk Eximbank) 02.01.1991 tarih ve 1 no.lu Sevk Öncesi İhracat Kredisine Uygulama Esasları (15/01/1996 Revizyonu) çerçevesinde ;

FOB ihracat taahhüdü olan
TL lık Sevk Öncesi İhracat Kredisini imalatçı

.....
firmasının kullanılmasına muvafakat ettiğimizi ve bu ihracat bağlantıları ile ilgili ayrıca Sevk Öncesi İhracat Kredisine kullanım talebinde bulunmayacağımızı gayrikabilirücu olarak beyan ve taahhüt ederiz.

**SEVK ÖNCESİ İHRACAT KREDİSİ
TAAHHÜT KAPATMA FORMU**

FİRMA KODU/KREDİ REFERANSI :
 KULLANICI FİRMA ÜNVANI :
 GERİ ÖDEME TARİHİ (*) : .../.../19... (Türk Eximbank'a geri
 ödemenin yapıldığı tarih)
 GERİ ÖDENEN ANAPARA TL :

(*) Kredi ile ilgili birden fazla sayıda geri ödeme işlemi yapılmış ise ; bu form, her geri ödeme için ayrı ayrı düzenlenecek ve işlem gören orijinal G.B. ve D.A.B.'lerinin birer fotokopisi forma eklenecek, ancak, tüm geri ödemelerle ilgili formlar Türk Eximbank'a bir defada gönderilecektir.

(**) Gönderilen Gümrük Beyannamelerinde, kredi müracaatı sırasında bildirilen ihracatçı firmaların haricinde başka ihracatçı firmaların yer alması halinde, bu firmaların, kredi kullanıcısı imalatçı firma lehine düzenlemiş oldukları muvafakatnamelerin, ilgili G.B. ekinde gönderilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, Gümrük Beyannamelerinde, kredi kullanan "imalatçı" firmanın haricinde başka imalatçı firmaların da yer alması halinde, sözkonusu ihracat içerisindeki payının tespit edilebilmesi amacıyla kredi kullanan imalatçı firmanın, ihracatçı firma adına düzenlediği satış faurasının bir suretinin fotokopisinin ilgili G.B. ekinde gönderilmesi gerekmektedir.

G.B. (**) TARİH / NO.	FİİLİ İHRACAT TARİHİ	D.A.B. TARİH / NO.	D.A.B. FOB TUTARI
--------------------------	-------------------------	-----------------------	----------------------

TOPLAM FOB

Yukarıda dökümü verilen ekli belgeler üzerinden, Uygulama Esasları'nın 20.maddesi çerçevesinde, taahhüt kapatma işlemlerinin sonuçlandırılmasını rica ederiz.

İMZA - KAŞE

KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER LİSTESİ

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

ADİYAMAN
BATMAN
DİYARBAKIR
MARDİN
SİİRT
ŞANLIURFA
GAZİANTEP(*)

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ

AĞRI
ARDAHAN
BİNGÖL
BİTLİS
ELAZIĞ
ERZİNCAN
ERZURUM
HAKKARİ
İĞDIR
KARS
MALATYA
MUŞ
ŞIRNAK
TUNCELİ
VAN

DİĞER BÖLGELER

AMASYA
ARTVİN
BARTIN
BAYBURT
ÇANKIRI
ÇORUM
GÜMÜŞHANE
KAHRAMANMARAŞ
KASTAMONU
SİNOP
SİVAS
TOKAT
YOZGAT
ZONGULDAK

(*) Gaziantep, 1996 Yılı Programı ekindeki listede yer almamakla birlikte, özel konumu nedeniyle listeye dahil edilmiştir.

... / ... / 199...

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Müdafaa Cad. No: 20
 Bakanlıklar-06100
ANKARA

KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER KAPSAMINDA KREDİ TALEBİ

Kanuni/iş merkezinin yanısıra, ekonomik ve ticari faaliyetini de Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları'nın ekinde bulunan "*Kalkınmada Öncelikli Yöreler Listesi*"nde (EK 8) yer alan ilinde icra eden ve ünvanı, kanuni/iş merkezi adresi ve kredi tutarı aşağıda belirtilen firmanın Sevk Öncesi İhracat Kredisi talebi, Bankanız nam ve hesabına kullanılmak üzere, yazımız ekinde tarafınıza sunulmaktadır.

Söz konusu kredinin ihracat taahhüdüne ilişkin yüklemelere esas teşkil eden malların Kalkınmada Öncelikli Yöreler'de üretilmediklerinin ve/veya kredi kullanıcısı firmanın Kalkınmada Öncelikli Yöreler'de mukim bulunmadığının tesbit edilmesi halinde, Sevk Öncesi İhracat Kredisi Uygulama Esasları'nın 22. maddesinde belirtilen müeyyidelerin tarafımıza tatbik edilmesini kabul ederiz.

İMZA-KAŞE

KREDİYE İLİŞKİN BİLGİLER

FİRMA ÜNVANI	KANUNİ / İŞ-MERKEZİ ADRESİ	KREDİ TALEBİ (MİLYON TL.)
--------------	-------------------------------	------------------------------

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA

.../.../199

..... firmasına kullandırılmak üzere
İhracat Döviz Kredisi tahsis talebimize ait bilgiler aşağıdadır.

FİRMALARA AİT BİLGİLER

İMALATI YAPACAK OLAN FİRMA ÜNVANI :
ADRESİ, TELEFON VE FAKS NUMARALARI :

BAĞLI OLDUĞU SANAYİ ODASI :
SANAYİ SİCİL BELGE TARİH VE NO.SU :

İHRACATI YAPACAK FİRMA ÜNVANI :
ADRESİ, TELEFON VE FAKS NUMARALARI :

BAĞLI OLDUĞU TİCARET ODASI :
İHRACATÇI BELGE TARİH VE NO.SU :
TEK VERGİ NO :

İHRAÇ KONUSU MALA AİT BİLGİLER

MALIN CİNSİ :
G.T.İ.P. (En az 4 haneli) :
SEVKİYATIN YAPILACAĞI ÜLKE :

KREDİ MİKTARINA AİT BİLGİLER

FOB İHRACAT TAAHHÜDÜ :
KREDİLENDİRME ORANI :
KREDİ TALEBİ :
VADE :

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu ve kayıtlarımızın Bankanızın tetkikine amade bulunduğunu, talep edilen kredinin tamamını, TL olarak, aynı gün valörü ile firmaya kullandıracağımızı ayrıca talep ettiğimiz bu kredinin tarafınızca yayınlanan 22.08.1990 tarih I sayılı İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları (15.01.1996 revizyonu) hükümlerine göre kullanılarak kapatılmasını sağlayacağımızı beyan ve taahhüt eder, bu çerçevede 'lık İhracat Döviz Kredisi tahsis talebimizi onaylarınıza

sunarız.

.../.../199

İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ
FİRMA BİLGİ FORMU

FİRMA ADI	:			
FAALİYET ALANI	:			
FİRMA YETKİLİSİ	:			
KURULUŞ YILI	:			
ÖDENMİŞ SERMAYE	:			
BAĞLI OLDUĞU GRUP	:			
PERSONEL SAYISI	:			
ORTAKLARI (% 10'Dan Fazla Paya Sahip)	:	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;"><u>ORTAĞIN ADI</u></td> <td style="width: 50%; text-align: center;"><u>ORTAKLIK PAYI</u></td> </tr> </table>	<u>ORTAĞIN ADI</u>	<u>ORTAKLIK PAYI</u>
<u>ORTAĞIN ADI</u>	<u>ORTAKLIK PAYI</u>			
İŞTİRAKLERİ (% 10'Dan Fazla Paya Sahip)	:	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;"><u>İSTİRAĞIN ADI</u></td> <td style="width: 50%; text-align: center;"><u>İŞTİRAK PAYI</u></td> </tr> </table>	<u>İSTİRAĞIN ADI</u>	<u>İŞTİRAK PAYI</u>
<u>İSTİRAĞIN ADI</u>	<u>İŞTİRAK PAYI</u>			

SON ÜÇ YILLIK	31.12.19..	31.12.19..	31.12.19..
İHRACAT TUTARI (DAB/FOB/USD)			
NET SATIŞ HASILATI (TL)			
NET KAR (TL)			

TÜRK EXIMBANK
İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ FİRMA TAAHHÜTNAMESİ
BANKASI
ŞUBESİ /

Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'nin (Türk Eximbank) 22.08.1990 tarih I sayılı İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları (15.01.1996 Revizyonu) çerçevesinde talep ettiğimiz;..... (Y/.....) lık döviz kredisi karşılığında FOB (Y/.....) lık imalatı / ihracatı aşağıda belirtilen şartlarla gerçekleştireceğimizi taahhüt; ihracatı kısmen veya tamamen gerçekleştiremediğimiz veya diğer şartlara riayet etmediğimiz takdirde Türk Eximbank'ın 22.08.1990 tarih I sayılı İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları (15.01.1996 Revizyonu) çerçevesinde ve İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Karar ve Tebliği hükümleri gereğince aşağıda yazılı müeyyidelerin tarafımıza uygulanmasını gayrikabilirücu olarak kabul ederiz.

1. Aldığımız bu krediyi sadece *Türk Eximbank'ca yayınlanan "İhracat Döviz Kredisi Mal Listesi"nde* bulunan malların ihracatına ilişkin işlerde ve tahsis gayelerine uygun şekilde kullanacağımızı,

2. Bu kredi ile ilgili imalini ve ihracatını taahhüt ettiğimiz değeri yukarıda yazılı ve *Türk Eximbank'ca yayınlanan listede yer alan ürünleri*, tarafımıza tanınmış kredi süresi içerisinde ve Türk Eximbank 'ın 22.08.1990 tarih I sayılı İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları'nda (15.01.1996 Revizyonu) belirtilen şartlar dahilinde ihraç edeceğimizi,

3. a) Aldığımız bu kredi ile ilgili yukarıda beyan ettiğimiz tutarda ve Uygulama Esaslarına uygun nitelikteki yüklemeleri en geç kredi vadesi içinde gerçekleştireceğimizi ve *Gümrük Beyannamesi tarihi ile bu yüklemelere ait FOB tutarlarını*, tam ve doğru olarak, geri ödemenin yapılması gereken günden 2 önceki işgünü bankanıza veya şartların gerektirmesi halinde Türk Eximbank'a bildireceğimizi,

b) *Krediyi engeç kredi vadesinde tahakkuk edecek faizi ile birlikte geri ödeyeceğimizi; veya Bankanızın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme yetkisinin Bakanlar Kurulu tarafından kaldırılması halinde krediyi en geç kredi vadesinde tahakkuk edecek faizi ile birlikte Türk Eximbank muhabir hesabına veya TCMB EFT merkezi nezdindeki 0016 TIC no.lu hesabına geri ödeyeceğimizi,*

c) *Kredi ile ilgili döviz taahhüdümüzü, FOB taahhüt tutarının gerçekleştiğini GB ile belgeleyerek ve yükleme tarihini izleyen 1 ila 90'ncü günler arasında yurda getirdiğimiz dövizin % 70'ini 91 ila 180'inci günler arasında getirdiğimiz dövizlerin ise %100'ünü DAB'ne bağlatarak yerine getireceğimizi,*

d) Kredinin ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılacak olan Gümrük Beyannamesi ve Döviz Alım Belgelerini kredi vadesinden itibaren 180 gün içerisinde, bankanıza ileticeğimizi,

Aksi halde:

4. a) Kredi faiz oranının, İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları'nın 22. maddesinin (a) ve (e) bendlerinde belirlenmiş bulunan cezai faiz oranına yükseltileceğini,

b) Bu oran üzerinden yürütülecek faiz tutarı ile daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarı arasındaki farkı ve ayrıca sözkonusu faiz toplamı üzerinden hesaplanacak B.S.M.V. ile kredi işlemlerinden doğan, istisna edilmiş diğer vergi, resim ve harçları ve varsa gecikme faizi ile birlikte, 6183 sayılı Kanuna göre ilgili mercilere, ya da hiçbir kovuşturmaya hacet kalmaksızın Bankanıza veya şartların gerektirmesi halinde Türk Eximbank'a, derhal ve defaten ödeyeceğimizi, ayrıca K.K.D.F.'na ilişkin yükümlülükler için ilgili karar, tebliğ ve genelgeler çerçevesinde işlem yapılacağını,

5. Döviz taahhüdümüzün yerine getirilememesinden dolayı, re'sen yapılacak müeyyide uygulamasına itiraz etmeyeceğimizi, gayrikabilirücu olarak kabul ve taahhüt ederiz.

İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ
MUVAFAKATNAMESİ

..... BANKASI
..... ŞUBESİ
.....

Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'nin 22.08.1990 tarih I sayılı İhracat Döviz Kredisine Uygulama Esasları (15.01.1996 Revizyonu) çerçevesinde;

FOB..... ihracat taahhüdü olan;'lık İhracat Döviz Kredisini imalatçı ;

..... firmasının kullanmasına muvafakat ettiğimizi ve bu ihracat bağlantıları ile ilgili ayrıca İhracat Döviz Kredisine kullanım talebinde bulunmayacağımızı gayrikabilirücu olarak beyan ve taahhüt ederiz.

TARİH
İMZA/KAŞE

**İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ
BORÇLU CARİ HESAP TAAHHÜTNAMESİ**

**TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ/ANKARA**

İhracata yönelik mal üreten sanayilerin ihracat projelerinin imalat aşamasından başlayarak desteklenmesi amacıyla ve vekiliniz sıfatıyla İhracat Teşvik Kararı ve bu Karar'a ilişkin Tebliğlerin hükümlerine göre kredilendirilmek üzere Bankanızca tarafımıza aktarılacak azami

\$..... (Y/.....)

limitli döviz kredisini, işbu taahhütnamenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden 22.08.1990 tarih I sayılı (15.01.1996 revizyonu) Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları'nda belirtilen aşağıdaki şartlar ve bu esaslarda yapılacak ek ve değişikliklerde belirtilecek şartlar dahilinde, imalatçı ve ihracatçı firmalara Türk Eximbank'ın nam ve hesabına vekaleten kullandıracağımızı, açacağımız kredilerin bankanızca hesaplanacak devre faiz tutarlarını ve uygulama esaslarında belirtilen süre ile ilgili kurallar çerçevesinde kredinin geri ödenmesini temin edeceğimizi, kredi kullanan firmanın krediyi veya devre faizini geri ödeyip ödemediğine bakılmaksızın ve firmanın geri ödemesini beklemeksizin ve herhangi bir mahkeme kararına gerek olmaksızın, tarafınızca hesaplanacak devre faizini ve krediyi, tahakkuk edecek olan normal ve/veya cezai faizi ile birlikte vadesinde derhal ve defaten bankanıza ödemeyi ve bu amaçla belirleyeceğimiz bir bankadaki hesabınıza, tarafınızdan bir ihbar yapılmasını beklemeksizin alacak kaydetmeyi garanti ettiğimizi, Bakanlar Kurulu'nca bankacılık işlemleri ve mevduat kabul etme iznimizin kaldırılması halinde, ilgili Bakanlar Kurulu Kararının Resmi Gazete'de yayınlandığı tarihte, nezdimizde kredi bakiyesi bulunan firmaların kredilerini vadelerinde tahakkuk edecek faizleri ile birlikte Türk Eximbank'ın muhabir hesabına ödemesine muvaffakat ettiğimizi ve bu ödemelerin yapılması halinde sözkonusu kredilere ilişkin teminatları serbest bırakacağımızı, olası bir izin nez'i kararından önce firmadan tahsil etmiş olup da henüz Türk Eximbank'a aktaramamış olabileceğimiz kredi tutarlarının vekaleten tahsil etmiş olduğumuz ve emaneten nezdimizde bulunacak Türk Eximbank'a ait fonlar olacağını, ayrıca 87/11914 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 8/10 no.lu maddesi uyarınca bankanızca istenecek periyodik mali durum raporlarımızı ve diğer belge ve bilgileri bankanıza vereceğimizi kabul ve taahhüt ederiz.

Bu taahhütname hükümlerinin uygulanması ve yorumundan doğacak her türlü anlaşmazlıklarda ANKARA mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir.

Bu taahhütname 93/3999 no.lu " İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Kararı" uyarınca Damga Vergisinden muaftır.

Bu taahhütname ve eki 22.08.1990 tarih I sayılı (15.01.1996 revizyonu) İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları olmak üzere toplam 11 sayfadan ibaret olup;

.././.... tarihinde,
adresinde mukim adına
verilmiş olup her sayfası tarafımızca imzalanmıştır.

EK: 22.08.1990 tarih I sayılı (15.01.1996 revizyonu) İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları (11 sayfa)

**İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ
MÜNFERİT İŞLEMLERE İLİŞKİN
BORÇLU CARİ HESAP TAAHHÜTNAMESİ**

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.

GENEL MÜDÜRLÜĞÜ/ANKARA

İhracata yönelik mal üreten sanayilerin ihracat projelerinin imalat aşamasından başlayarak desteklenmesi amacıyla ve vekiliniz sıfatıyla İhracat Teşvik Kararı ve bu Karar'a ilişkin Tebliğlerin hükümlerine göre kredilendirilmek üzere Bankanızca tarafımıza aktarılabilecek azami

(Y/.....)

limitli döviz kredisini, işbu taahhütnamenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden 22.08.1990 tarih I sayılı (15.01.1996 revizyonu) Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları'nda belirtilen aşağıdaki şartlar ve bu esaslarda yapılacak ek ve değişikliklerde belirtilecek şartlar dahilinde, imalatçı ve/veya ihracatçı firmasına Türk Eximbank'ın nam ve hesabına vekaleten kullanılabileceğimizi, açacağımız kredilerin bankanızca hesaplanacak devre faiz tutarlarını ve uygulama esaslarında belirtilen süre ile ilgili kurallar çerçevesinde kredinin geri ödenmesini temin edeceğimizi, kredi kullanan firmanın krediyi veya devre faizini geri ödeyip ödemediğine bakılmaksızın ve firmanın geri ödemesini beklemeksizin ve herhangi bir mahkeme kararına gerek olmaksızın, tarafınızca hesaplanacak devre faizini ve krediyi, tahakkuk edecek olan normal ve/veya cezai faizi ile birlikte vadesinde derhal ve defaten bankanıza ödemeyi ve bu amaçla belirleyeceğimiz bir bankadaki hesabınıza, tarafınızdan bir ihbar yapılmasını beklemeksizin alacak kaydetmeyi garanti ettiğimizi, Bakanlar Kurulu'nca bankacılık işlemleri ve mevduat kabul etme iznimizin kaldırılması halinde, ilgili Bakanlar Kurulu Kararının Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte, nezdimizde kredi bakiyesi bulunan firmaların kredilerini vadelerinde tahakkuk edecek faizleri ile birlikte Türk Eximbank'ın muhabir hesabına ödemesine muvaffakat ettiğimizi ve bu ödemelerin yapılması halinde sözkonusu kredilere ilişkin teminatları serbest bırakacağımızı, olası bir izin nez'i kararından önce firmadan tahsil etmiş olup da henüz Türk Eximbank'a aktaramamış olabileceğimiz kredi tutarlarının vekaleten tahsil etmiş olduğumuz ve emaneten nezdimizde bulunacak Türk Eximbank'a ait fonlar olacağını, ayrıca 87/11914 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 8/10 no.lu maddesi uyarınca bankanızca istenecek periyodik mali durum raporlarımızı ve diğer belge ve bilgileri bankanıza vereceğimizi kabul ve taahhüt ederiz.

Bu taahhütname hükümlerinin uygulanması ve yorumundan doğacak her türlü anlaşmazlıklarda ANKARA mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir.

Bu taahhütname 93/3999 no.lu " İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Kararı" uyarınca Damga Vergisinden muafır.

İşbu münferit taahhütname, Genel Müdürlüğümüzce tarihinde verilmiş olan asıl taahhütname ile onun eki 22.08.1994 tarih I sayılı (15.01.1996 revizyonu) İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları'nın şartlarına tabi olmak üzere imzalanmıştır.

TARİH

İMZA - KAŞE

İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ

ÖZEL LİMİT BORÇLU CARİ HESAP TAAHHÜTNAMESİ

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.

GENEL MÜDÜRLÜĞÜ/ANKARA

İhracata yönelik mal üreten sanayilerin ihracat projelerinin imalat aşamasından başlayarak desteklenmesi amacıyla ve vekiliniz sıfatıyla İhracat Teşvik Kararı ve bu Karar'a ilişkin Tebliğlerin hükümlerine göre kredilendirilmek üzere Bankanızca tarafımıza aktarılacak azami

TL..... (Y/.....)

limitli döviz kredisini, işbu taahhütnamenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden 22.08.1990 tarih I sayılı (15.01.1996 revizyonu) Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. İhracat Döviz Kredisini Uygulama Esasları'nda belirtilen aşağıdaki şartlar ve bu esaslarda yapılacak ek ve değişikliklerde belirtilecek şartlar dahilinde, imalatçı ve ihracatçı firmalara Türk Eximbank'ın nam ve hesabına vekaleten kullandıracağımızı, açacağımız kredilerin bankanızca hesaplanacak devre faiz tutarlarını ve uygulama esaslarında belirtilen süre ile ilgili kurallar çerçevesinde kredinin geri ödenmesini temin edeceğimizi, kredi kullanan firmanın krediyi veya devre faizini geri ödeyip ödemediğine bakılmaksızın ve firmanın geri ödemesini beklemeksizin ve herhangi bir mahkeme kararına gerek olmaksızın, tarafınızca hesaplanacak devre faizini ve krediyi, tahakkuk edecek olan normal ve/veya cezai faizi ile birlikte vadesinde derhal ve defaten bankanıza ödemeyi ve bu amaçla belirleyeceğiniz bir bankadaki hesabınıza, tarafınızdan bir ihbar yapılmasını beklemeksizin alacak kaydetmeyi garanti ettiğimizi,

Bakanlar Kurulu'nca bankacılık işlemleri ve mevduat kabul etme iznimizin kaldırılması halinde, ilgili Bakanlar Kurulu Kararının Resmi Gazete'de yayınlandığı tarihte, nezdimizde kredi bakiyesi bulunan firmaların kredilerini vadelerinde tahakkuk edecek faizleri ile birlikte Türk Eximbank'ın muhabir hesabına ödemesine muvaffakat ettiğimizi ve bu ödemelerin yapılması halinde sözkonusu kredilere ilişkin teminatları serbest bırakacağımızı, olası bir izin nez'i kararından önce firmadan tahsil etmiş olup da henüz Türk Eximbank'a aktaramamış olabileceğimiz kredi tutarlarının vekaleten tahsil etmiş olduğumuz ve emaneten nezdimizde bulunacak Türk Eximbank'a ait fonlar olacağını, ayrıca 87/11914 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 8/10 no.lu maddesi uyarınca bankanızca istenecek periyodik mali durum raporlarımızı ve diğer belge ve bilgileri bankanıza vereceğimizi kabul ve taahhüt ederiz.

Bu taahhütname hükümlerinin uygulanması ve yorumundan doğacak her türlü anlaşmazlıklarda ANKARA mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir.

Bu taahhütname 93/3999 no.lu " İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Kararı" uyarınca Damga Vergisinden muafır.

Bu ek taahhütname ve tarihli asıl taahhütname ile onun eki 22.08.1990 tarih I sayılı (15.01.1996 revizyonu) İhracat Döviz Kredisini Uygulama Esasları da geçerli ve bağlayıcı olmaya devam etmek üzere toplam 11 sayfadan ibaret olup;.../.../... tarihinde,

adresinde mukim adına verilmiş olup her sayfası tarafımızca imzalanmıştır.

Not: 22.08.1994 tarih I sayılı İhracat Döviz Kredisini Uygulama Esasları aynen işbu ek taahhütname için de geçerlidir.

İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ
GERİ ÖDEME BİLDİRİM FORMU

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA

././.....

İhracat Döviz Kredisi ile ilgili olarak .../.../19.. günü yapacağımız geri ödemelere ait detaylar aşağıdadır. Söz konusu geri ödeme tutarlarına tekabül eden miktarlardaki fiili ihracatın Uygulama Esaslarında yer alan kural ve süreler çerçevesinde yapılmış olduğu teyit ederiz.

İMZA - KAŞE

KREDİ REF.	FİRMA ÜNVANI	GERİ ÖDENECEK ANAPARA (*)	GÜMRÜK BEYANNAME TARİHİ (**)
_____	_____	_____	_____

TOPLAM KREDİ ADEDİ :

TOPLAM GERİ ÖDENECEK ANAPARA :

(*) İhracat taahhüdü ile ilgili yüklemelerin kısmen ya da tamamen gerçekleştirilmemiş olması halinde, bu husus açıkça belirtilecektir.

(**) Şayet, yüklemeler geri ödeme bildiriminin yapıldığı tarihte tamamlanamamış fakat, geri ödemenin yapılacağı tarihe kadar tamamlanacak ise, bu bölüme geri ödemenin yapılacağı tarih yazılacak, fakat bilahere yüklemelerin beyan edilen tarihe kadar bitirilmiş olup olmadığı yazılı olarak Türk Eximbank'a teyit edilecektir.

IHRACAT DÖVİZ KREDİSİ
TAAHHÜT KAPATMA FORMU

FİRMA KODU/KREDİ REFERANSI :

KULLANICI FİRMA UNVANI :

GERİ ÖDEME TARİHİ (*) : .. / .. / 19....(Türk Eximbank'a geri
ödemenin yapıldığı tarih)

GERİ ÖDENEN ANAPARA :

(*)Kredi ile ilgili birden fazla geri ödeme yapılmış ise; bu form,her geri ödeme için ayrı ayrı düzenlenecek ve üzerine düşüm yapılmış ilgili GB ve DAB fotokopileri forma eklenecek,ancak tüm geri ödemelerle ilgili formlar Türk Eximbank'a bir defada gönderilecektir.

(**) Kredinin imalatçı firma tarafından kullanıldığı durumlarda,gönderilen Gümrük Beyannamelerinde,kredi müracaatı sırasında bildirilen ihracatçı firmanın haricinde başka ihracatçı firmaların yer alması halinde,bu firmaların,kredi kullanıcısı firma lehine düzenlemiş oldukları "Muvafakatnamelerin" ilgili GB ekinde gönderilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, Gümrük Beyannamelerinde, kredi kullanan "imalatçı" firmanın haricinde başka imalatçı firmaların da yer alması halinde, sözkonusu ihracat içerisindeki payının tesbit edilmesi amacıyla kredi kullanan imalatçı firmanın, ihracatçı firma adına düzenlediği satış faturasının bir suretinin ilgili GB ekinde gönderilmesi gerekmektedir.

GB (**) TARİH / NO	FİİLİ İHRAÇ TARİHİ	D.A.B. TARİH / NO	D.A.B. FOB TUTARI
-----------------------	-----------------------	----------------------	----------------------

TOPLAM FOB

Yukarıda dökümü verilen ekli belgeler üzerinden, Uygulama Esasları'nın 20. maddesi çerçevesinde, taahhüt kapatma işlemlerinin sonuçlandırılmasını rica ederiz.

İMZA / KAŞE

KISA VADELİ İHRACAT KREDİSİ TALEP FORMU

Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli İhracat Kredisi ile ilgili bilgileri aşağıda sunuyoruz.

I-FİRMAMIZA İLİŞKİN BİLGİLER

Ticaret Ünvanı :
Adresi ve Tel No'su :

Bağlı Olduğu Oda :
Ticaret Sicil No'su :
Kuruluş Tarihi :
Nominal Sermayesi :
Ödenmiş Sermayesi :
Ortakları ve Sermayenin Dağılımı :

Bağlı Olduğu Vergi Dairesinin
Adı ve Adresi :
Vergi Sicil No :
İhracat Belgesi Tarih ve No'su :

II-KREDİYE İLİŞKİN BİLGİLER

Kredi Başvuru Tarihi :
Bir Önceki Yıl İhracat
Performansı (\$) :
Krediye Esas İhracat Proje
Tutarı (\$) (1) :

Kredilendirme Oranı : %
Kredilendirme Tutarı (\$) :
Döviz Kuru (2) :
TL Karşılığı :
Talep Edilen Kredi Tutarı (TL) :
Döviz Taahhüdü (Projenin %) :

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu ve Bankanızın tetkikine amade bulunduğunu, beyan eder, bu çerçevede Bankanız uygulama esasları dahilinde kullanılmak üzere Kısa Vadeli İhracat Kredisi taleplerimizi incelenmek üzere bilgilerinize arz ederiz.

FİRMA YETKİLİ
İMZA VE KAŞE

(1) Detayı ekli olarak mal ve ülke bazında verilecektir.

(2) Kısa Vadeli İhracat Kredisi için başvuru tarihindeki TCMB Döviz Alış kuru uygulanır.

KESİN TEMİNAT MEKTUBU

Tarih :
No :TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
ANKARA

Bankanız ile,.....(Borçlu) arasında mevcut veya aktebilecek Kredi Sözleşmesi ve anılan firma tarafından verilen taahhütnameye göre, borçlunun kredi sözleşmesinden doğmuş ve doğacak borçlarından azami T.L.'sını Bankamız garanti ettiğinden, borçlunun taahhüdünü sözü geçen sözleşme hükümlerine göre kısmen veya tamamen yerine getirmedeği takdirde protesto çekmeye, hüküm ve borçlunun iznini almaya gerek kalmaksızın borçlu ile Bankanız arasında ortaya çıkabilecek herhangi bir uyuşmazlık ve bunun akibet ve hukuki neticelerini nazara almaksızın yukarıda yazılı tutarı ilk yazılı talebiniz üzerine nakden ve tamamen ve talep tarihinden ödeme tarihine kadar geçen günlere ait, kredi faiz oranının 4 (dört) katının veya kredinin ödenmesi gereken gün itibariyle, T.C.Merkez Bankası nezdinde yürütülmekte olan bankalararası para piyasasında oluşan bir gecelik ortalama faiz oranının birbuçuk katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak oran kıyaslanarak bu oranlardan en yüksek olanının oranında hesaplanacak faizi ile birlikte ödeyeceğimizi; Bankanızın defter ve kayıtlarının esas delil teşkil edeceğini, ihtilaf halinde Ankara Mahkeme ve İcra Dairelerinin yetkili olacağını; Bankamızın imza atmaya yetkili temsilcisi ve sorumlusu sıfatıyla Bankamız ad ve hesabına taahhüt ve beyan ederiz.

..... Bankası A.Ş.

**DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ
KISA VADELİ İHRACAT KREDİSİ
FİRMA TAAHHÜTNAMESİ**

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ő.
(TÜRK EXİMBANK)
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE
ANKARA

T.İhracat Kredi Bankası A.Ő.'nden talep ettiğimiz Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli İhracat Kredisi.....TL karşılığında FOB US \$'lık ihracatı aşağıda belirtilen Şartlarla gerçekteŐireceĐimizi, ihracatı kısmen veya tamamen gerçekteŐiremediĐimiz veya diğer Şartlara riayet etmediğimiz takdirde ilgili Tebliğ ve Genelgeler ile İhracat ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Karar ve Tebliğleri hükümleri gereğince aşağıda yazılı müeyyidelerin uygulanmasını,

1.Aldığımız bu krediyi ihracata ilişkin işlerde ve tahsis amacına uygun olarak kullanacağımızı,

2.Krediye esas alınacak ihracat projesi tutarının, firmamıza Türk Eximbank tarafından tahsis edilen limitin, krediye başvuru tarihindeki TCMB ABD Dolar'ı döviz alış kurundan bulunacak karşılığını (DAB/FOB) aşmayacağını,

3.Firmamıza tahsis edilmiş olan kredi tutarını, engeç kredi vadesinde, tahakkuk etmiş olan faizi ile birlikte geri ödeyeceğimizi,

4.Firmamızın bu taahhütnamede yer alan yükümlölüklerini yerine getirmemesi halinde veya Bankanızın gerekli göreceği hallerde, Bankanızın firmamıza tanınmış olan limiti tek taraflı olarak yeniden belirleme yetkisini kabul ettiğimizi,

5.Krediye esas alınan proje kapsamı ihracatımızı kredi süresi içinde fiilen gerçekteŐirdiĐimizi gösteren Gümrük Beyannamesi kapanış tarihi itibariyle düzenleyeceğimiz listeleri firma yetkililerimizce imzalı olarak, "GerçekteŐtirilen İhracata Ait Bildirim Formu"na "LİSTEDE DÖKÜMÜ BULUNAN YÜKLEMELERİN REEKSPORT, TRANSİT TİCARET, GEÇİCİ KABUL, İHRACATA SAYILAN SATIŞ VE TESLİMLER, DÖVİZ KAZANDIRICI DİĞER İŞLEMLER, SERBEST DÖVİZ KARŞILIĞI YAPILMAYAN İHRACAT İLE EXİMBANK ÜLKE KREDİLERİNDEN YARARLANAN İHRACATLAR KAPSAMINDA BULUNMADIĞINI VE YÜKLEMELERİN UYGULAMA ESASLARINDA BELİRTİLEN SÜREDE TAMAMLANDIĞINI BEYAN VE

TASDİK EDERİZ." şeklinde beyan edilmiş olarak kredi tasfiyesinde Bankanıza tevsiik edeceğimizi ve nezdinizde bloke edilecek teminat tutarının buna göre belirleneceğini,

Proje kapsamı ihracatımızın gerçekleşme durumunu ise, kredinin tasfiyesini takip eden 180 gün içinde İhracat projesinin kredilendirmeye esas kısmı için, DAB ve ilgili GB'lerinin firma asıllarının sunulacağını, DAB'nin firma asılları üzerine Bankanız yetkililerince kredilendirme oranında not düşülerek, bakiye kısım için ise, firmamız yetkililerince imzalı, ihracata aracılık eden banka veya finans kurumları bazında düzenlenmiş ve bu banka/kurumlarca onaylanmış "Gerçekleştirilen İhracata Ait Bildirim Formu"na "LİSTEDE DÖKÜMÜ BULUNAN İHRACATLARIN REEKSPORT, TRANSİT TİCARET, GEÇİCİ KABUL,İHRACAT SAYILAN SATIŞ VE TESLİMLER, DÖVİZ KAZANDIRICI DİĞER İŞLEMLER, SERBEST DÖVİZ KARŞILIĞI YAPILMAYAN İHRACAT İLE EXİMBANK ÜLKE KREDİLERİNDEN YARARLANAN İHRACATLAR KAPSAMINDA BULUNMADIĞINI BEYAN VE TASDİK EDERİZ" şeklindeki beyan ilave edilmiş olarak Türk Eximbank'a tevsiik edeceğimizi,

6.Krediye, kullanım süresine bağlı olarak uygulanacak faizi, faiz oranlarında yapılan tüm değişiklikleri (artış veya azalış) faizin değiştiği tarihten (dahil) itibaren nezdinizde riski bulunan kredilerimize yansıtılacağını,

İşbu kredi ile ilgili olan ihracatlarımızı Türk Eximbank Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası kapsamına aldığımız halinde, kredi faiz oranının 2 (iki) puan düşürülerek tarafımıza uygulanacağını,

Faize esas adat toplamı üzerinden % 1 komisyon ödeyeceğimizi,

7.Proje kapsamı ihracatın kısmen veya tamamen gerçekleştirilememesi halinde; gerçekleşmeyen kısım için, kredi faiz oranın 2 katının veya kredinin ödenmesi gereken gün itibariyle, T.C.Merkez Bankası nezdinde yürütülmekte olan Bankalararası Para Piyasasında oluşan bir gecelik ortalama faiz oranının 1.5 katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak oranlardan yüksek olanı oranında hesaplanacak cezai faiz ile daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz arasındaki farkı ödeyeceğimizi,

Ayrıca, söz konusu faiz, komisyon ve sair masraflar toplamı üzerinden hesaplanacak Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi ile kredi işlemlerinden doğan istisna edilmiş diğer vergi, resim ve harçları gerçekleştirilmeyen ihracata tekabül eden oranda istisnanın uygulandığı tarih ile tahsilatın yapıldığı tarih arasındaki gecikme de dikkate alınarak, hesaplanacak ilave tutarlarla birlikte 3505 sayılı Kanun, Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında 6183 sayılı Kanun ve

213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ve hiç bir ihtar ve kovuşturmaya gerek kalmaksızın derhal Bankanıza ödeyeceğimizi,

8.Anapara, faiz ve Bankanızca uygulanacak müeyyide hükmündeki faiz ve benzeri tutarların tarafımızca ödenmemesi veya geç ödenmesi halinde; ayrıca bir ihbar ve ihtaraya gerek olmaksızın, ödenmeleri gereken tarihten fiilen ödediğimiz tarihe kadar geçen süre için, kredi faiz oranının 2 katının veya kredinin ödenmesi gereken gün itibariyle, T.C.Merkez Bankası nezdinde yürütülmekte olan Bankalararası Para Piyasasında oluşan bir gecelik ortalama faiz oranının 1.5 katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak oranlardan, yüksek olanının oranında hesaplanacak cezai faizi, vergi ve ilgili fonları ödeyeceğimizi,

9.Bu taahhütnamenin, Bankanızla firmamız arasında aktedilen "Genel Kredi Sözleşmesi"nin ayrılmaz bir parçası olduğunu,

10.Yukarıda yazılı hususlarla ilgili olarak açılacak kanuni dava veya takip sebebiyle doğabilecek her türlü masraf, vekalet ücreti vb'ni ödeyeceğimizi, kredinin tahsili zımında icrai takip vukuu halinde alacaklı olarak Bankanız adına tahakkuk edecek Cezaevi Yapım Harçları'nın da tarafımızdan ödenecek bir borç olduğunu,

11.Firmamızın kayıt ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bankanızca talep edilmesi durumunda, 3182 Sayılı Bankalar Kanununun 46.Maddesi 4.fıkrası gereği alınacak hesap durumu belgesi ile eki bilanço ve kar ve zarar cetvellerinin, 3568 Sayılı Kanuna göre tasdiğe yetkili yeminli mali müşavirler tarafından tasdik edilmiş olarak Bankanıza sunacağımızı,

12.Firma senetlerinde imzaları bulunan firma ve şahıslarla ilgili olarak, Bankanızca lüzumlu görülerek istenebilecek her türlü bilgi ve belgeyi temin ederek öngörülen zamanda Bankanıza sunacağımızı,

13.Getireceğimiz senetlere dair bu taahhütname hükümleri gereğinin yerine getirilmesine ilişkin her türlü tebligatınız ve takibatınız için'de ki adresimizi kanuni ikametgahımız olarak belirlediğimizi ve Ankara Mahkemelerini ve İcra Dairelerini yetkili Mahkeme ve İcra Dairesi olarak kabul ettiğimizi ve yukarıda belirttiğimiz kanuni ikametgahımızın değişmesi durumunda yeni kanuni ikametgahımızı değişiklik tarihinden itibaren en geç 7 (yedi) gün içerisinde tarafınıza bildireceğimizi, beyan ve taahhüt ederiz.

İşbu taahhütname/..../... tarihinde imzalanmıştır.

KAŞE-YETKİLİ İMZALAR

İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ ARACI BANKA TAAHHÜTNAMESİ

İşbu taahhütnamenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden 22.08.1990 tarih 1 sayılı Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları'nda (15.01.1996 Revizyonu) belirtilen aşağıdaki şartlar ve bu esaslarda yapılacak ek ve değişikliklerde belirtilecek şartlar dahilinde:

Hisselerinin %10'undan fazlasına sahip olduğumuz iştirak ve kuruluşlarımız ve bunların ayrı ayrı veya birlikte sermayelerinin %25'inden fazlasına sahip oldukları ortaklık ve kuruluşlara, *İhracat Döviz Kredisi* kapsamında Bankamız tarafından herhangi bir anda kullanılacak olan azami kredi miktarının, bu kredi programlarının kullandırımı amacıyla Bankamıza tahsis edilen toplam limitin %40'ını aşmayacağını temin edeceğimizi; aksinin tesbit edilmesi halinde, Bankamıza tahsis edilen limitlerin bir kısmının veya tamamının kullanımına getirilebilecek tüm kısıtlamaları kabul edeceğimizi ve mevcut iştirak kompozisyonumuzda meydana gelebilecek değişikliklere ilişkin tüm bilgileri düzenli olarak Bankanıza iletteceğimizi taahhüt ederiz.

Bu taahhütname hükümlerinin uygulanması ve yorumundan doğacak her türlü anlaşmazlıklarda ANKARA mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir. Bu taahhütname "İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Kararı" uyarınca Damga Vergisi'nden muaftır.

Bu taahhütname,/19..... tarihli asıl taahhütname (EK) ile onun eki olan 22.08.1990 tarih 1 sayılı Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları (15.01.1996 Revizyonu), ve limit artışları nedeniyle bankamız tarafından gönderilen ek taahhütnameler (EK) de geçerli ve bağlayıcı olmaya devam etmektedir.

TARİH
KAŞE-İMZA

XXX

KREDİ TALEP FORMU

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA

..../199

..... firmasına kullandırılmak üzere
İhracat Döviz Kredisi tahsis talebimize ait bilgiler aşağıdadır.

FİRMALARA AİT BİLGİLER

İMALATI YAPACAK OLAN FİRMA ÜNVANI :
ADRESİ, TELEFON VE FAKS NUMARALARI :

BAĞLI OLDUĞU SANAYİ ODASI :
SANAYİ SİCİL BELGE TARİH VE NO.SU :

İHRACATI YAPACAK FİRMA ÜNVANI :
ADRESİ, TELEFON VE FAKS NUMARALARI :

BAĞLI OLDUĞU TİCARET ODASI :
İHRACATÇI BELGE TARİH VE NO.SU :

İHRAÇ KONUSU MALA AİT BİLGİLER

MALIN CİNSİ :
G.T.İ.P. (En az 4 haneli) :
SEVKİYATIN YAPILACAĞI ÜLKE :

KREDİ MİKTARINA AİT BİLGİLER

FOB İHRACAT TAAHHÜDÜ :
KREDİLENDİRME ORANI :
KREDİ TALEBİ :
VADE :

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu ve kayıtlarımızın Bankanızın tetkikine amade bulunduğunu, talep edilen kredinin tamamını, TL olarak, aynı gün valörü ile firmaya kullandıracağımızı ayrıca talep ettiğimiz bu kredinin tarafınızca yayınlanan 22.08.1990 tarih I sayılı İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları (revizyonu) hükümlerine göre kullanılarak kapatılmasını sağlayacağımızı beyan ve taahhüt eder, bu çerçevede USD/DM.....'lık İhracat Döviz Kredisi tahsis talebimizi onaylariñiza sunarız.

..../199

TÜRK EXİMBANK
İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ FİRMA TAAHHÜTNAMESİ

..... BANKASI
..... ŞUBESİ /

Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'nin (Türk Eximbank) 22.08.1990 tarih I sayılı İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları (Revizyonu) çerçevesinde talep ettiğimiz;..... (Y/.....) lık döviz kredisi karşılığında FOB (Y/.....) lık imalatı / ihracatı aşağıda belirtilen şartlarla gerçekleştireceğimizi taahhüt; ihracatı kısmen veya tamamen gerçekleştiremediğimiz veya diğer şartlara riayet etmediğimiz takdirde Türk Eximbank'ın 22.08.1990 tarih I sayılı İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları (17.05.1995 Revizyonu) çerçevesinde ve İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Karar ve Tebliği hükümleri gereğince aşağıda yazılı müeyyidelerin tarafımıza uygulanmasını gayrikabilirücu olarak kabul ederiz.

1. Aldığımız bu krediyi sadece kredi konusu malların ihracatına ilişkin işlerde ve tahsis gayelerine uygun şekilde kullanacağımızı,

2. Bu kredi ile ilgili imalini ve ihracını taahhüt ettiğimiz değeri yukarıda yazılı sanayi / tarım ve madencilik ürününü, tarafımıza tanınmış kredi süresi içerisinde ve Türk Eximbank 'ın 22.08.1990 tarih I sayılı İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları'nda (Revizyonu) belirtilen şartlar dahilinde ihraç edeceğimizi,

3. a) Aldığımız bu kredi ile ilgili yukarıda beyan ettiğimiz tutarda ve Uygulama Esaslarına uygun nitelikteki yüklemeleri en geç kredi vadesi içinde gerçekleştireceğimizi ve Gümrük Çıkış Beyannameleri ve ilgili Döviz Alım Belgelerinin tarih, numara ve FOB tutarlarını , tam ve doğru olarak , geri ödemenin yapılması gereken günden 2 önceki işgünü bankanıza veya şartların gerektirmesi halinde Türk Eximbank'a bildireceğimizi,

b) Krediyi engeç kredi vadesinde tahakkuk edecek faizi ile birlikte geri ödeyeceğimizi; veya Bankanızın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme yetkisinin Bakanlar Kurulu tarafından kaldırılması halinde krediyi en geç kredi vadesinde tahakkuk edecek faizi ile birlikte Türk Eximbank muhabir hesabına veya TCMB EFT merkezi nezdindeki 0016 TIC no.lu hesabına geri ödeyeceğimizi,

c) Kredi ile ilgili ihracat taahhüdümüzü, FOB İhracat taahhüdü tutarında döviz ve herhalükarda kredinin anapara, faiz ve masraflarını karşılayacak tutardaki dövizli yüklemeye bitiş tarihinden itibaren 180 günü aşmamak üzere ve her halükarda kredi valör tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde yurda getirerek bir bankaya satmak suretiyle yerine getireceğimizi,

d) Kredinin ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılacak olan Gümrük Çıkış Beyannamesi ve Döviz Alım Belgelerini kredi vadesinden itibaren 180 gün içerisinde, bankanıza ileticeğimizi,

Aksi halde;

4. a) Kredi faiz oranının, cari iki katı ile çarpımından bulunacak cezai faiz oranına yükseltileceğini,

b) Bu oran üzerinden yürütülecek faiz tutarı ile daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz tutarı arasındaki farkı ve ayrıca sözkonusu faiz toplamı üzerinden hesaplanacak B.S.M.V. ile kredi işlemlerinden doğan, istisna edilmiş diğer vergi, resim ve harçları ve varsa gecikme faizi ile birlikte, 6183 sayılı Kanuna göre ilgili mercilere, ya da hiçbir kovuşturmaya hacet kalmaksızın Bankanıza veya şartların gerektirmesi halinde Türk Eximbank'a, derhal ve defaten ödeyeceğimizi, ayrıca K.K.D.F.'na ilişkin yükümlülükler için ilgili karar, tebliğ ve genelgeler çerçevesinde işlem yapılacağını ,

5. Döviz taahhüdümüzün yerine getirilememesinden dolayı, re'sen yapılacak müeyyide uygulamasına itiraz etmeyeceğimizi, gayrikabilirücu olarak kabul ve taahhüt ederiz.

İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ
MUVAFAKATNAMESİ

..... BANKASI
..... ŞUBESİ
.....

Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'nin 22.08.1990 tarih I sayılı İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları (Revizyonu) çerçevesinde;

FOB..... ihracat taahhüdü olan USD'lık İhracat Döviz Kredisi'ni imalatçı ;

..... firmasının kullanmasına muvafakat ettiğimizi ve bu ihracat bağlantıları ile ilgili ayrıca İhracat Döviz Kredisi kullanım talebinde bulunmayacağımızı gayrikabilirücu olarak beyan ve taahhüt ederiz.

TARİH
İMZA/KAŞE

İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ
BORÇLU CARİ HESAP TAAHHÜTNAMESİ
TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ/ANKARA

İhracata yönelik mal üreten sanayilerin ihracat projelerinin imalat aşamasından başlayarak desteklenmesi amacıyla ve vekiliniz sıfatıyla İhracat Teşvik Kararı ve bu Karar'a ilişkin Tebliğlerin hükümlerine göre kredilendirilmek üzere Bankanızca tarafımıza aktarılacak azami

\$..... (Y/.....)

limitli döviz kredisini, işbu taahhütnamenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden 22.08.1990 tarih I sayılı (17.05.1990 revizyonu) Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. İhracat Döviz Kredis Uygulama Esasları'nda belirtilen aşağıdaki şartlar ve bu esaslarda yapılacak ek ve değişikliklerde belirtilecek şartlar dahilinde, imalatçı ve ihracatçı firmalara Türk Eximbank'ın namı ve hesabına vekaleten kullandıracağımızı, açacağımız kredilerin bankanızca hesaplanacak devre faiz tutarlarını ve uygulama esaslarında belirtilen süre ile ilgili kurallar çerçevesinde kredinin geri ödenmesini temin edeceğimizi, kredi kullanan firmanın krediyi veya devre faizini geri ödeyip ödemediğine bakılmaksızın ve firmanın geri ödemesini beklemeksizin ve herhangi bir mahkeme kararına gerek olmaksızın, tarafınızca hesaplanacak devre faizini ve krediyi, tahakkuk edecek olan normal ve/veya cezai faizi ile birlikte vadesinde derhal ve defaten bankanıza ödemeyi ve bu amaçla belirleyeceğimiz bir bankadaki hesabınıza, tarafınızdan bir ihbar yapılmasını beklemeksizin alacak kaydetmeyi garanti ettiğimizi, Bakanlar Kurulu'nca bankacılık işlemleri ve mevduat kabul etme iznimizin kaldırılması halinde, ilgili Bakanlar Kurulu Kararının Resmi Gazete'de yayınlandığı tarihte, nezdimizde kredi bakiyesi bulunan firmaların kredilerini vadelerinde tahakkuk edecek faizleri ile birlikte Türk Eximbank'ın muhabir hesabına ödemesine muvaffakat ettiğimizi ve bu ödemelerin yapılması halinde sözkonusu kredilere ilişkin teminatları serbest bırakacağımızı, olası bir izin nez'i kararından önce firmadan tahsil etmiş olup da henüz Türk Eximbank'a aktaramamış olabileceğimiz kredi tutarlarının vekaleten tahsil etmiş olduğumuz ve emaneten nezdimizde bulunacak Türk Eximbank'a ait fonlar olacağını, ayrıca 87/11914 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 8/10 no.lu maddesi uyarınca bankanızca istenecek periyodik mali durum raporlarımızı ve diğer belge ve bilgileri bankanıza vereceğimizi kabul ve taahhüt ederiz.

Bu taahhütname hükümlerinin uygulanması ve yorumundan doğacak her türlü anlaşmazlıklarda ANKARA mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir.

Bu taahhütname 93/3999 no.lu "İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Kararı" uyarınca Damga Vergisinden muafır.

Bu taahhütname ve eki 22.08.1990 tarih I sayılı (..... revizyonu) İhracat Döviz Kredis Uygulama Esasları olmak üzere toplam 10 sayfadan ibaret olup;

.././... tarihinde, adresinde mukim adına verilmiş olup her sayfası tarafımızca imzalanmıştır.

EK: 22.08.1990 tarih I sayılı (..... revizyonu) İhracat Döviz Kredis Uygulama Esasları (10 sayfa)

**İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ
MÜNFERİT İŞLEMLERE İLİŞKİN
BORÇLU CARİ HESAP TAAHHÜTNAMESİ**

**TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ/ANKARA**

İhracata yönelik mal üreten sanayilerin ihracat projelerinin imalat aşamasından başlayarak desteklenmesi amacıyla ve vekiliniz sıfatıyla İhracat Teşvik Kararı ve bu Karar'a ilişkin Tebliğlerin hükümlerine göre kredilendirilmek üzere Bankanızca tarafımıza aktarılacak azami

\$..... (Y/.....)

limitli döviz kredisini, işbu taahhütnamenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden 22.08.1990 tarih I sayılı (revizyonu) Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları'nda belirtilen aşağıdaki şartlar ve bu esaslarda yapılacak ek ve değişikliklerde belirtilecek şartlar dahilinde, imalatçı ve/veya ihracatçıfirmasına Türk Eximbank'ın nam ve hesabına vekaleten kullandıracağımızı, açacağımız kredilerin bankanızca hesaplanacak devre faiz tutarlarını ve uygulama esaslarında belirtilen süre ile ilgili kurallar çerçevesinde kredinin geri ödenmesini temin edeceğimizi, kredi kullanan firmanın krediyi veya devre faizini geri ödeyip ödemediğine bakılmaksızın ve firmanın geri ödemesini beklemeksizin ve herhangi bir mahkeme kararına gerek olmaksızın, tarafınızca hesaplanacak devre faizini ve krediyi, tahakkuk edecek olan normal ve/veya cezai faizi ile birlikte vadesinde derhal ve defaten bankanıza ödemeyi ve bu amaçla belirleyeceğiniz bir bankadaki hesabınıza, tarafınızdan bir ihbar yapılmasını beklemeksizin alacak kaydetmeyi garanti ettiğimizi, Bakanlar Kurulu'nca bankacılık işlemleri ve mevduat kabul etme iznimizin kaldırılması halinde, ilgili Bakanlar Kurulu Kararının Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte, nezdimizde kredi bakiyesi bulunan firmaların kredilerini vadelerinde tahakkuk edecek faizleri ile birlikte Türk Eximbank'ın muhabir hesabına ödemesine muvafakat ettiğimizi ve bu ödemelerin yapılması halinde sözkonusu kredilere ilişkin teminatları serbest bırakacağımızı, olası bir izin nezî kararından önce firmadan tahsil etmiş olup da henüz Türk Eximbank'a aktaramamış olabileceğimiz kredi tutarlarının vekaleten tahsil etmiş olduğumuz ve emaneten nezdimizde bulunacak Türk Eximbank'a ait fonlar olacağını, ayrıca 87/11914 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 8/10 no.lu maddesi uyarınca bankanızca istenecek periyodik mali durum raporlarımızı ve diğer belge ve bilgileri bankanıza vereceğimizi kabul ve taahhüt ederiz.

Bu taahhütname hükümlerinin uygulanması ve yorumundan doğacak her türlü anlaşmazlıklarda ANKARA mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir.

Bu taahhütname 93/3999 no.lu " İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Kararı" uyarınca Damga Vergisinden muafır.

İşbu münferit taahhütname, Genel Müdürlüğümüzce ..././..... tarihinde verilmiş olan asıl taahhütname ile onun eki 22.08.1994 tarih I sayılı (revizyonu) İhracat Döviz Kredisi Uygulama Esasları'nın şartlarına tabi olmak üzere imzalanmıştır.

TARİH

İMZA - KAŞE

İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ
ÖZEL LİMİT BORÇLU CARİ HESAP TAAHHÜTNAMESİ
TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ/ANKARA

İhracata yönelik mal üreten sanayilerin ihracat projelerinin imalat aşamasından başlayarak desteklenmesi amacıyla ve vekiliniz sıfatıyla İhracat Teşvik Kararı ve bu Karar'a ilişkin Tebliğlerin hükümlerine göre kredilendirilmek üzere Bankanızca tarafımıza aktarılacak azami

TL..... (Y/.....)

limitli döviz kredisini, işbu taahhütnamenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eden 22.08.1990 tarih I sayılı (17.05.1995 revizyonu) Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. İhracat Döviz Kredisini Uygulama Esasları'nda belirtilen aşağıdaki şartlar ve bu esaslarda yapılacak ek ve değişikliklerde belirtilecek şartlar dahilinde, imalatçı ve ihracatçı firmalara Türk Eximbank'ın nam ve hesabına vekaleten kullandıracağımızı, açacağımız kredilerin bankanızca hesaplanacak devre faiz tutarlarını ve uygulama esaslarında belirtilen süre ile ilgili kurallar çerçevesinde kredinin geri ödenmesini temin edeceğimizi, kredi kullanan firmanın krediyi veya devre faizini geri ödeyip ödemediğine bakılmaksızın ve firmanın geri ödemesini beklemeksizin ve herhangi bir mahkeme kararına gerek olmaksızın, tarafınızca hesaplanacak devre faizini ve krediyi, tahakkuk edecek olan normal ve/veya cezai faizi ile birlikte vadesinde derhal ve defaten bankanıza ödemeyi ve bu amaçla belirleyeceğimiz bir bankadaki hesabınıza, tarafınızdan bir ihbar yapılmasını beklemeksizin alacak kaydetmeyi garanti ettiğimizi,

Bakanlar Kurulu'nca bankacılık işlemleri ve mevduat kabul etme iznimizin kaldırılması halinde, ilgili Bakanlar Kurulu Kararının Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte, nezdimizde kredi bakiyesi bulunan firmaların kredilerini vadelerinde tahakkuk edecek faizleri ile birlikte Türk Eximbank'ın muhabir hesabına ödemesine muvaffakat ettiğimizi ve bu ödemelerin yapılması halinde sözkonusu kredilere ilişkin teminatları serbest bırakacağımızı, olası bir izin nez'i kararından önce firmadan tahsil etmiş olup da henüz Türk Eximbank'a aktaramamış olabileceğimiz kredi tutarlarının vekaleten tahsil etmiş olduğumuz ve emaneten nezdimizde bulunacak Türk Eximbank'a ait fonlar olacağını, ayrıca 87/11914 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 8/10 no.lu maddesi uyarınca bankanızca istenecek periyodik mali durum raporlarınızı ve diğer belge ve bilgileri bankanıza vereceğimizi kabul ve taahhüt ederiz.

Bu taahhütname hükümlerinin uygulanması ve yorumundan doğacak her türlü anlaşmazlıklarda ANKARA mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir.

Bu taahhütname 93/3999 no.lu " İhracatı ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Kararı" uyarınca Damga Vergisinden muafır.

Bu ek taahhütname ve tarihli asıl taahhütname ile onun eki 22.08.1990 tarih I sayılı (17.05.1995 revizyonu) İhracat Döviz Kredisini Uygulama Esasları da geçerli ve bağlayıcı olmaya devam etmek üzere toplam 10 sayfadan ibaret olup;.../.../... tarihinde,

adresinde mukim adına verilmiş olup her sayfası tarafımızca imzalanmıştır.

Not: 22.08.1994 tarih I sayılı İhracat Döviz Kredisini Uygulama Esasları aynen işbu ek taahhütname için de geçerlidir.

**İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ
GERİ ÖDEME BİLDİRİM FORMU**

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA

.../.../.....

İhracat Döviz Kredisi ile ilgili olarak .../.../19.. gününü yapacağımız geri ödemelere ait detaylar aşağıdadır. Söz konusu geri ödeme tutarlarına tekabül eden miktarlardaki fiili ihracatın Uygulama Esaslarında yer alan kural ve süreler çerçevesinde yapılmış olduğu teyit ederiz.

İMZA - KAŞE

KREDİ REF.	FİRMA ÜNVANI	ÖDEME ŞEKLİ (***)	GERİ ÖDENECEK ANAPARA (*)	GÇB YÜKLEME BİTİŞ TARİHİ (**)
-----	-----	-----	-----	-----

TOPLAM KREDİ ADEDİ :

(*) İhracat taahhüdü ile ilgili yüklemelerin kısmen ya da tamamen gerçekleştirilmemiş olması halinde, bu husus açıkça belirtilecektir.

(**) Şayet, yüklemeler geri ödeme bildiriminin yapıldığı tarihte tamamlanamamış fakat, geri ödemenin yapılacağı tarihe kadar tamamlanacak ise, bu bölüme geri ödemenin yapılacağı tarih yazılacak, fakat bilahere yüklemelerin beyan edilen tarihe kadar bitirilmiş olup olmadığı yazılı olarak Türk Eximbank'a teyit edilecektir.

(***) Kredinin firma tarafından aracı bankaya geri ödeme şekli (TL veya Döviz olarak) her bir kredi geri ödemesi için tarafımıza bildirilecektir.

**İHRACAT DÖVİZ KREDİSİ
TAAHHÜT KAPATMA FORMU**

FİRMA KODU/KREDİ REFERANSI :
 KULLANICI FİRMA ÜNVANI :
 GERİ ÖDEME TARİHİ(*) : .../ .../ 19... (Türk Eximbank'a geri
 ödemenin yapıldığı tarih)
 GERİ ÖDENEN ANAPARA :

(*) Kredi ile ilgili birden fazla geri ödeme yapılmış ise; bu form, her geri ödeme için ayrı ayrı düzenlenecek ve üzerlerine düşüm yapılmış ilgili G.Ç.B. ve D.A.B. fotokopileri forma eklenecek, ancak, tüm geri ödemelerle ilgili formlar Türk Eximbank'a bir defada gönderilecektir.

(**) Kredinin imalatçı firma tarafından kullanıldığı durumlarda, gönderilen Gümrük Çıkış Beyannamelerinde, kredi müracaatı sırasında bildirilen ihracatçı firmanın haricinde başka ihracatçı firmaların yer alması halinde, bu firmaların, kredi kullanıcısı firma lehine düzenlenmiş oldukları "Muvafakatnamelerin" ilgili G.Ç.B. ekinde gönderilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, Gümrük Çıkış Beyannamelerinde, kredi kullanan "imalatçı" firmanın haricinde başka imalatçı firmaların da yer alması halinde, sözkonusu ihracat içerisindeki payının tesbit edilmesi amacıyla kredi kullanan imalatçı firmanın, ihracatçı firma adına düzenlediği satış faturasının bir suretinin ilgili G.Ç.B. ekinde gönderilmesi gerekmektedir.

G.Ç.B. (**) TARİH / NO	YÜKLEME BİTİŞ TARİHİ	D.A.B. TARİH / NO	D.A.B. FOB \$ TUTARI
---------------------------	-------------------------	----------------------	-------------------------

TOPLAM FOB \$

Yukarıda dökümü verilen ekli belgeler üzerinden, Uygulama Esasları'nın 18. maddesi çerçevesinde, taahhüt kapatma işlemlerinin sonuçlandırılmasını rica ederiz.

İMZA / KAŞE

DTŞ'LERİ KISA VADELİ DÖVİZ KREDİSİ TALEP FORMU

Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli Döviz Kredisi ile ilgili bilgileri aşağıda sunuyoruz.

I-FİRMAMIZA İLİŞKİN BİLGİLER

Ticaret Ünvanı :
Adresi ve Tel No'su :
Bağlı Olduğu Oda :
Ticaret Sicil No'su :
Kuruluş Tarihi :
Nominal Sermayesi :
Ödenmiş Sermayesi :
Ortakları ve Sermayenin Dağılımı :
Bağlı Olduğu Vergi Dairesinin
Adı ve Adresi :
Vergi Sicil No :
İhracat Belgesi Tarih ve No'su :

II-KREDİYE İLİŞKİN BİLGİLER

Kredi Başvuru Tarihi :
Bir Önceki Yıl İhracat
Performansı (\$) :
Krediye Esas İhracat Proje
Tutarı (\$) (1) :US\$
Kredilendirme Oranı : %
Kredilendirme Tutarı (\$) :US\$ /DEM/JY/GBP
Çapraz Kur (TCMB) :
Döviz Kuru (2) :
TL Karşılığı (3) :
Talep Edilen Kredi Tutarı (TL) :
Kredi Vadesi :
Döviz Taahhüdü (Anapara+ Faiz US\$) :

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu ve Bankanızın tetkikine amade bulunduğunu, beyan eder, bu çerçevede Bankanız uygulama esasları dahilinde kullanılmak üzere\$/DEM/JPY/GBP'luk Kısa Vadeli Döviz Kredisi taleplerimizi incelenmek üzere bilgilerinize arz ederiz.

FİRMA YETKİLİ İMZA
VE KAŞE

- (1) Detayı ekli olarak mal ve ülke bazında verilecektir.
(2) Döviz Kredisi için kullandırım tarihindeki Eximbank kuru uygulanır.
(3) Döviz Kredisi TL karşılığı Eximbank'ca hesaplanır.

KESİN TEMİNAT MEKTUBU

Tarih :.....

No :.....

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
ANKARA

Bankanız ile,.....(Borçlu) arasında mevcut veya aktebilecek Kredi Sözleşmesi ve anılan firma tarafından verilen taahhünameye göre, borçlunun Döviz Kredisi sözleşmesinden doğmuş ve doğacak döviz borçlarından azami US \$ (Dolar)ını Bankamız garanti ettiğinden, borçlunun taahhüdünü sözü geçen sözleşme hükümlerine göre kısmen veya tamamen yerine getirmedeği takdirde protesto çekmeye, hüküm ve borçlunun iznini almaya gerek kalmaksızın borçlu ile Bankanız arasında ortaya çıkabilecek herhangi bir uyuşmazlık ve bunun akibet ve hukuki neticelerini nazara almaksızın yukarıda yazılı tutarın Eximbank'ın belirleyeceği döviz kurundan TL. karşılığını ilk yazılı talebiniz üzerine nakden ve tamamen ve talep tarihinden ödeme tarihine kadar geçen günlere ait, Eximbank TL kredilerine uygulanan faiz oranının dört katının veya kredinin ödenmesi gereken gün itibariyle, T.C. Merkez Bankası nezdinde yürütülmekte olan bankalararası para piyasasında oluşan bir gecelik ortalama faiz oranının birbuçuk katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak oran kıyaslanarak bu oranlardan en yüksek olanının oranın da hesaplanacak faizi ile birlikte ödeyeceğimizi; Bankanızın defter ve kayıtlarının esas delil teşkil edeceğini, ihtilaf halinde Ankara Mahkeme ve İcra Dairelerinin yetkili olacağını; Bankamızın imza atmaya yetkili temsilcisi ve sorumlusu sıfatıyla Bankamız ad ve hesabına taahhüt ve beyan ederiz.

..... Bankası A.Ş.

**DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ
KISA VADELİ DÖVİZ KREDİSİ
FİRMA TAAHHÜTNAMESİ**

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ő.
(TÜRK EXİMBANK)
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE
A N K A R A

T.İhracat Kredi Bankası A.Ő.'nden talep ettiğimiz
US\$/DM/JPY/GBP (YL:.....) tutarındaki
Dış Ticaret Şirketleri Kısa Vadeli Döviz Kredisi karşılığında FOB
US\$/DM/JPY/GBP..... (YL.....)
tutarındaki ihracatı kredi vadesi içerisinde aşağıda belirtilen Şartlarla
gerçekleştireceğimizi, ihracatı kısmen veya tamamen
gerçekleştiremediğimiz veya sözkonusu kredinin Uygulama Esasları'nda
belirtilen Şartlara riayet etmediğimiz takdirde, ilgili Tebliğ ve Genelgeler
ile İhracat ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik Karar ve Tebliğleri
hükümleri gereğince aşağıda yazılı husus ve müeyyidelerin
uygulanmasını, gayrikabili rücu olarak kabul ettiğimizi,

1. Aldığımız bu krediyi ihracata ilişkin işlerde ve tahsis amacına uygun olarak kullanacağımızı,

2. Firmamıza tahsis edilmiş olan kredi tutarını, geri ödeme süresine bağılı olarak tahakkuk etmiş olan faizi ile birlikte en geç kredi vadesinde, Döviz veya Türk Lirası olarak (Bankanız'ca belirlenecek kur üzerinden) geri ödeyeceğimizi,

a.Türk Lirası olarak yapacağımız ödemelerde, ödeme tarihinden 2 (iki) iş günü öncesine kadar,

b.Döviz olarak yapacağımız ödemelerde ise, ödeme tarihinden 3 (üç) iş günü öncesine kadar Bankanıza yazılı olarak bildirimde bulunacağımızı,

3. Döviz taahhüdümüzü, kredinin kullanıldığı tarihle, kredinin vadesi arasında yapılan ihracatlardan sağlanan ve alışı da Kambiyo mevzuatında öngörölen sürelerde yapılan dövizlerle kapatacağımızı,

4. Taahhüt edilen FOB İhracat tutarının kredi vadesi içerisinde gerçekleştirilmesi durumunda, yürürlükte olan Teşvik ve Kambiyo Mevzuatının müsaade ettiği sınırlamalar dahilinde mal bedelinin asgari %70'inin DAB'ne bağlatılması proje taahhüdünün kapatılmasında yeterli olacaktır. (Ancak her halükarda FOB DAB tutarının %70'i, kredi faiz ve anapara toplamından az olmayacaktır.)

5. Proje taahhüdü tutarındaki DAB'leri ve ilgili GB firma asıllarını döviz taahhüdüne saydırabilmemiz için şerh düşölmek üzere, en geç kredi vadesini takip eden 180 gün içerisinde Bankanıza tevsik edeceğimizi, ayrıca Bankanız'ca yapılacak bildirimle, söz konusu şerhin DAB banka suretlerine işlenerek aracı bankaca Bankanıza teyidinin tarafımızdan sağlanacağını,

6. Firmamızın bu taahhütnamede yer alan yükümlölüklerini yerine getirmemesi halinde veya Bankanızın gerekli göreceği hallerde, Bankanızın firmamıza tanımış olduğu limiti tek taraflı olarak yeniden belirleme veya tamamen kaldırma yetkisini kabul ettiğimizi,

7. İhracat taahhüdümüzü, kredi süresi içinde fiilen gerçekleştirdiğimizi gösteren, GB kapanış tarihi itibariyle düzenleyeceğimiz listeleri firma yetkililerimizce imzalı olarak, kredinin tasfiyesinde, Bankanıza tevsik edeceğimizi ve nezdinizde bloke edilecek teminat tutarının buna göre belirleneceğini,

8. Proje kapsamı ihracatın gerçekleşmeyen kısmı için, kredi faiz oranının 2 katı oranında yürütölecek faiz ile daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz arasındaki farkı ödeyeceğimizi,

Ayrıca, söz konusu faiz ve sair masraflar toplamı üzerinden hesaplanacak Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi ile kredi işlemlerinden doğan istisna edilmiş diğer vergi, resim ve harçları gerçekleştirilmeyen ihracata tekaböl eden oranda istisnanın uygulandığı tarih ile tahsilatın yapıldığı tarih arasındaki gecikme de dikkate alınarak, hesaplanacak ilave tutarlarla birlikte, 3505 sayılı Kanun, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında 6183 sayılı Kanun ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ve hiç bir ihtara ve kovuşturmaya gerek kalmaksızın derhal ve defaten Bankanıza ödeyeceğimizi,

9. Anapara, faiz ve Bankanızca uygulanacak müeyyide hükmündeki faiz ve benzeri tutarların tarafımızca ödenmemesi halinde; ayrıca bir ihbar ve ihtara gerek olmaksızın; TL olarak geri ödemelerde, ödenmesi gereken tarihten fiilen ödediğimiz tarihe kadar geçen süre için Eximbank TL kredilerine uygulanan faiz oranının 2 katı veya kredinin ödenmesi gereken gün itibariyle, T.C.Merkez Bankası nezdinde yürütölmekte olan Bankalararası Para Piyasasında oluşun bir gecelik ortalama faiz oranının 1.5 katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak oranlardan, yüksek olanının oranında hesaplanacak temerrüt faizi, vergi ve ilgili fonları, döviz olarak geri ödemelerde ise, kredinin ödenmesi gereken tarihten fiilen ödendiği tarihe kadar geçen süre için, kredi faiz oranının 2 (iki) katı oranında temerrüt faizi, vergi ve ilgili fonları ödeyeceğimizi,

10.Döviz taahhüdümüzün yerine getirilmemesinden dolayı re'sen yapılacak müeyyide uygulamasına itiraz etmeyeceğimizi,

11.Kredi ile ilgili olarak, yürürlükteki Teşvik ve Kambiyo Mevzuatı Esaslarına göre işlem yapılmasını kabul ettiğimizi,

12.Bu taahhütnamenin, Bankanızla firmamız arasında aktedilen "Genel Kredi Sözleşmesi"nin ayrılmaz bir parçası olduğunu,

13.Yukarıda yazılı hususlarla ilgili olarak açılacak kanuni dava veya takip sebebiyle doğabilecek her türlü masraf, vekalet ücreti vb.'ni ödeyeceğimizi, kredinin tahsili zımında icrai takip vukuu halinde alacaklı olarak Bankanız adına tahakkuk edecek Cezaevi Yapım Harçları'nın da tarafımızdan ödenecek bir borç olduğunu,

14.Firmamızın kayıt ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bankanızca talep edilmesi durumunda, 3182 Sayılı Bankalar Kanununun 46. Maddesi 4.fıkrası gereği alınacak hesap durumu belgesi ile eki bilanço ve kar/zarar cetvellerinin, 3568 sayılı Kanuna göre tasdike yetkili yeminli mali müşavirler tarafından tasdik edilmiş olarak Bankanıza sunacağımızı,

15. Bu taahhütname hükümleri gereğinin yerine getirilmesine ilişkin her türlü tebligatınız ve takibatınız için
.....'de ki adresimizi kanuni ikametgahımız olarak belirlediğimizi ve Ankara Mahkemelerini ve İcra Dairelerini yetkili Mahkeme ve İcra Dairesi olarak kabul ettiğimizi ve yukarıda belirttiğimiz kanuni ikametgahımızın değişmesi durumunda yeni kanuni ikametgahımızı değişiklik tarihinden itibaren engeç 7 (yedi) gün içerisinde tarafınıza bildireceğimizi, beyan ve taahhüt ederiz.

İşbu taahhütname/..../.... tarihinde imzalanmıştır.

KAŞE-YETKİLİ İMZALAR

**PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ
FİRMA TAAHHÜTNAMESİ**

**TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
(TÜRK EXİMBANK)
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE
ANKARA**

Bankanızdan talep ettiğimiz..... US\$/DM/JPY/GBP
(YL:.....) tutarındaki Performans Döviz
Kredisi karşılığında FOB US\$/DM/JPY/GBP.....
(YL.....) tutarındaki ihracatı kredi vadesi
içerisinde aşağıda belirtilen şartlarla gerçekleştireceğimizi, ihracatı
kısmen veya tamamen gerçekleştiremediğimiz veya sözkonusu kredinin
Uygulama Esasları'nda belirtilen şartlara riayet etmediğimiz takdirde, ilgili
Tebliğ ve Genelgeler ile İhracat ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetleri Teşvik
Karar ve Tebliğleri hükümleri gereğince aşağıda yazılı husus ve
müeyyidelerin uygulanmasını,

1. Aldığımız bu krediyi ihracata ilişkin işlerde ve tahsis amacına uygun
olarak kullanacağımızı,

2. Firmamıza tahsis edilmiş olan kredi tutarını, geri ödeme süresine bağlı
olarak tahakkuk etmiş olan faizi ile birlikte en geç kredi vadesinde, Döviz
veya Türk Lirası olarak (Bankanız'ca belirlenecek kur üzerinden) geri
ödeyeceğimizi,

a. Türk Lirası olarak yapacağımız ödemelerde, ödeme tarihinden 2 (iki) iş
günü öncesine kadar,

b. Döviz olarak yapacağımız ödemelerde ise, ödeme tarihinden 3 (üç) iş
günü öncesine kadar Bankanıza yazılı olarak bildirimde bulunacağımızı,

3. Döviz taahhüdümüzü, kredinin kullanıldığı tarihle, kredinin vadesi
arasında yapılan ihracatlardan sağlanan ve alış da Kambiyo mevzuatında
öngörülen sürelerde yapılan dövizlerle kapatacağımızı,

4. Kredi vadesi içerisinde gerçekleştirmeyi taahhüt ettiğimiz FOB
ihracatın karşılığı mal bedelinin, yürürlükte olan Teşvik ve Kambiyo
Mevzuatının müsaade ettiği sınırlamalar dahilinde asgari %70'ini DAB'ne
bağlatacağımızı,

(Ancak her halükarda FOB DAB tutarının %70'i, kredi faiz ve anapara
toplamından az olmayacaktır.)

5. Proje taahhüdü tutarındaki DAB'leri ve ilgili GB firma asıllarını döviz taahhüdüne saydırabilmemiz için şerh düşölmek üzere, en geç kredi vadesini takip eden 180 gün içerisinde Bankanıza tevsik edeceğimizi, ayrıca Bankanız'ca yapılacak bildirimle, söz konusu şerhin DAB banka suretlerine işlenerek aracı bankaca Bankanıza teyidinin tarafımızdan sağlanacağını,

6. Firmamızın bu taahhütnamede yer alan yükümlölüklerini yerine getirmemesi halinde veya Bankanızın gerekli göreceği hallerde, Bankanızın firmamıza tanımış olduğu limiti tek taraflı olarak yeniden belirleme veya tamamen kaldırma yetkisini kabul ettiğimizi,

7. İhracat taahhüdümüzü, kredi süresi içinde fiilen gerçekleştirdiğimizi gösteren, GB kapanış tarihi itibariyle düzenleyeceğimiz listeleri firma yetkililerimizce imzalı olarak, kredinin tasfiyesinde, Bankanıza tevsik edeceğimizi ve nezdinizde bloke edilecek teminat tutarının buna göre belirleneceğini,

8. Proje kapsamı ihracatın gerçekleşmeyen kısmı için, kredi faiz oranının 2 katı oranında yürütölecek faiz ile daha önce tahsil edilmiş bulunan faiz arasındaki farkı ödeyeceğimizi,

Ayrıca, söz konusu faiz ve sair masraflar toplamı üzerinden hesaplanacak Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi ile kredi işlemlerinden doğan istisna edilmiş diğer vergi, resim ve harçları gerçekleştirilmeyen ihracata tekaböl eden oranda istisnanın uygulandığı tarih ile tahsilatın yapıldığı tarih arasındaki gecikme de dikkate alınarak, hesaplanacak ilave tutarlarla birlikte, 3505 sayılı Kanun, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında 6183 sayılı Kanun ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ve hiç bir ihtara ve kovuşturmaya gerek kalmaksızın derhal ve defaten Bankanıza ödeyeceğimizi,

9. Anapara, faiz ve Bankanızca uygulanacak müeyyide hükmündeki faiz ve benzeri tutarların tarafımızca ödenmemesi halinde; ayrıca bir ihbar ve ihtara gerek olmaksızın; TL olarak geri ödemelerde, ödenmesi gereken tarihten fiilen ödediğimiz tarihe kadar geçen süre için Eximbank TL kredilerine uygulanan faiz oranının 2 katı veya kredinin ödenmesi gereken gün itibariyle, T.C.Merkez Bankası nezdinde yürütölmekte olan Bankalararası Para Piyasasında oluşan bir gecelik ortalama faiz oranının 1.5 katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak oranlardan, yüksek olanının oranında hesaplanacak temerrüt faizi, vergi ve ilgili fonları, **döviz olarak geri ödemelerde ise**, kredinin ödenmesi gereken tarihten fiilen ödendiği tarihe kadar geçen süre için, kredi faiz oranının 2 (iki) katı oranında temerrüt faizi, vergi ve ilgili fonları ödeyeceğimizi,

10.Döviz taahhüdümüzün yerine getirilmemesinden dolayı re'sen yapılacak müeyyide uygulamasına itiraz etmeyeceğimizi,

11.Kredi ile ilgili olarak, yürürlükteki Teşvik ve Kambiyo Mevzuatı Esaslarına göre işlem yapılmasını kabul ettiğimizi,

12.Bu taahhütnamenin, Bankanızla firmamız arasında aktedilen "Genel Kredi Sözleşmesi"nin ayrılmaz bir parçası olduğunu,

13.Yukarıda yazılı hususlarla ilgili olarak açılacak kanuni dava veya takip sebebiyle doğabilecek her türlü masraf, vekalet ücreti vb.'ni ödeyeceğimizi, kredinin tahsili zımında icrai takip vukuu halinde alacaklı olarak Bankanız adına tahakkuk edecek Cezaevi Yapım Harçları'nın da tarafımızdan ödenecek bir borç olduğunu,

14.Firmamızın kayıt ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bankanızca talep edilmesi durumunda, 3182 Sayılı Bankalar Kanununun 46. Maddesi 4.fıkrası gereği alınacak hesap durumu belgesi ile eki bilanço ve kar/zarar cetvellerinin, 3568 sayılı Kanuna göre tasdike yetkili yeminli mali müşavirler tarafından tasdik edilmiş veya vergi dairelerince onaylanmış olarak Bankanıza sunacağımızı,

15. Bu taahhütname hükümleri gereğinin yerine getirilmesine ilişkin her türlü tebligatınız ve takibatınız için 'de ki adresimizi kanuni ikametgahımız olarak belirlediğimizi ve Ankara Mahkemelerini ve İcra Dairelerini yetkili Mahkeme ve İcra Dairesi olarak kabul ettiğimizi ve yukarıda belirttiğimiz kanuni ikametgahımızın değişmesi durumunda yeni kanuni ikametgahımızı değişiklik tarihinden itibaren engeç 7 (yedi) gün içerisinde tarafınıza bildireceğimizi, aksi halde, yukarıdaki adresimize yapılacak olan tebligatların geçerli sayılacağını,

gayrikabili rücu kabul ve taahhüt ederiz.

İşbu taahhütname .././.... tarihinde imzalanmıştır.

KAŞE-YETKİLİ İMZALAR

**TÜRK EXİMBANK
PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ
TALEP FORMU**

Türk Eximbank Performans Döviz Kredisi ile ilgili bilgileri aşağıda sunuyoruz.

1 - FİRMAMIZA İLİŞKİN BİLGİLER

Ticaret Ünvanı :
Adresi, Telefon ve Fax No'su :

Bağlı Olduğu Oda :
Ticaret Sicil No'su :
Kuruluş Tarihi :
Nominal Sermayesi :
Ödenmiş sermayesi :
Ortakları ve Sermayenin Dağılımı :

Bağlı Olduğu Vergi Dairesinin Adı Adresi :
Vergi Sicil No :
İhracat Belgesi Tarih ve No :
Sanayi Sicil Belge No :

II- KREDİYE İLİŞKİN BİLGİLER

Kredi Başvuru Tarihi :
12 aylık FOB İhracat Performansı (\$) (1) :
Krediye Esas FOB Taahhüt Tutarı (\$/DM/JY) (2) :
Kredilendirme Oranı :
Kredilendirme Tutarı (\$/DM/JY) :
İlgili Banka Hesap No (3) :

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu ve Bankanızın tetkikine amade bulunduğunu, beyan eder bu çerçevede bankanız Performans Döviz Kredisi Uygulama Esasları dahilinde kullanılmak üzere aylık\$/DM/JY'lık Performans Döviz Kredisi talebimizi incelenmek üzere bilgilerimize arz ederiz.

FİRMA YETKİLİ İMZALAR
VE KAŞE

- 1) Tastikli performans listelerinden Bankamızca teyit edilecektir.
- 2) Belirlenen yıllık performansın azami 1/2, 1/3, 1/4, 1/6, 1/12 veya 3/4'ünün %50 fazlası
- 3) Kredinin TL karşılığı kredi kullandırım tarihinde söz konusu hesaba ödenecektir.

BÖLÜM 2'DEKİ HESAPLAMALAR UYGULAMA ESASLARINDA AÇIKLANMIŞTIR.

PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ
İHRACAT TAAHHÜDÜNÜN DAĞILIMI

<u>MALIN CİNSİ</u>	<u>GTİP NO</u>	<u>TUTARI (FOB/\$)</u>	<u>ÜLKE</u>
--------------------	----------------	------------------------	-------------

PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ FİRMA PERFORMANS TESPİTİ KURALLARI

a) Gümrük Çıkışı ve Döviz Alışı, geçmiş takvim yılı veya Performans Döviz Kredisi başvuru tarihinden geçmiş takvim yılı başlangıcına kadar olan ve birbirini takip eden herhangi bir 12 aylık dönem içinde yapılan ihracat,

b) Gümrük Çıkışı önceki yıllarda yapılan, ancak bedelleri geçmiş takvim yılı veya başvuru tarihinden geçmiş takvim yılı başlangıcına kadar olan ve birbirini takip eden herhangi bir 12 aylık dönem içinde Döviz Alım Belgesi'ne bağlanan ihracat (o takvim yılında veya geriye doğru bir yıl içinde alışa bağlanan tutarlar üzerinden),

c) Peşin döviz, prefinansman gibi işlemlerde, geçmiş takvim yılı veya başvuru tarihinden geçmiş takvim yılı başlangıcına kadar olan ve birbirini takip eden herhangi bir 12 aylık dönem içinde Gümrük Çıkışı yapılan ihracat (Gümrük Çıkışına bağlanan tutar üzerinden),

d) İhracat bedellerinden ihracatçıların serbest kullanımına bırakılan veya Döviz Tevdiat Hesaplarına yatırılan tutarlarından geçmiş takvim yılı veya başvuru tarihinden geçmiş takvim yılı başlangıcına kadar olan ve birbirini takip eden herhangi bir 12 aylık dönem içinde Döviz Alım Belgesi'ne bağlanan kısımları (ihracat bedeli olarak getirilmesi kaydıyla),

e) Aramızda ikili hesap anlaşması bulunan ülkeler ile T.C.M.B. arasında yapılan bankacılık düzenlemeleri çerçevesinde gerçekleştirilen ihracata ait, geçmiş takvim yılı veya başvuru tarihinden geçmiş takvim yılı başlangıcına kadar olan ve birbirini takip eden herhangi bir 12 aylık dönem içinde Döviz Alım Belgesi'ne bağlanmış olan ertelenmiş bedeller,

dikkate alınmıştır.

..... Bankası
..... Şubesi

Kaşe ve Yetkili İmzalar (*)

Firma Adı, Kaşesi ve
Yetkili İmzaları

PERFORMANS DÖVİZ KREDİSİ
MUVAFAKATNAME

TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
.....ŞUBESİ

Bankanızın 17.06.1994 tarih, I sayılı Performans Döviz Kredisi Uygulama Esasları çerçevesinde ;

Sevkiyatı tarafımızca gerçekleştirilen FOB US\$ / DM / JPY
..... tutarında ihracat karşılığı US\$ / DM / JPY
..... tutarındaki Performans Döviz Kredisi'ni
imalatçımız firmasının kullanımına
muvafakat ettiğimizi ve bu ihracat bağlantıları ile ilgili ayrıca Performans Döviz
Kredisi kullanım talebinde bulunmayacağımızı gayrikabili rücu olarak beyan ve
taahhüt ederiz.

Firma Adı, Kaşesi ve
Yetkili İmzaları

İSLAM KONFERANSI TEŞKİLATI ÜYESİ ÜLKELER

1. AFGANİSTAN
2. AZARBEYCAN
3. BAHREYN
4. BANGLADEŞ
5. BENİN
6. BRUNEİ
7. BURKİNA
8. BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
9. CEZAYİR
10. ÇAD
11. CİBUTİ
12. ENDONEZYA
13. FAS
14. FİLİSTİN
15. GABON
16. GAMBİYA
17. GİNE
18. GİNE BİSAU
19. İRAK
20. İRAN
21. KAMERUN
22. KOMORO ADALARI
23. KUVEYT
24. KATAR
25. LÜBNAN
26. LİBYA
27. MISIR
28. MALEZYA
29. MALDİV ADALARI
30. MALİ
31. MORİTANYA
32. NİJER
33. PAKİSTAN
34. SUUDİ ARABİSTAN
35. SENEGAL
36. SİERRA LEONE
37. SOMALİ
38. SUDAN
39. SURİYE
40. TUNUS
41. TÜRKİYE
42. UGANDA
43. UMMAN
44. ÜRDÜN
45. YEMEN HALK CUMHURİYETİ
46. YEMEN ARAP CUMHURİYETİ